DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (1060) 1970 GEGUŽĖS - MAY 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

KETVIRTAS TOMAS

Šiuo metu Kanadoje vyksta gana tyli gyventojų struktūrinė transformacija. Iki šiol absoliučiai vyravo anglai ir užsienio kraštuose sudarė įspūdį, kad Kanada yra grynai angliškas kraštas. Buvo žinoma, kad yra prancūzų ir kitų tautinių grupių, bet visi jie buvo laikomi nereikšmingom mažumom. Kai prancūzai pasiekė trečdalį krašto gyventojų, o anglai sumažėjo iki 43% ar mažiau, senoji pusiausvyra ėmė keistis. Prancūzų balsas pradėjo tolydžio stiprėti ir šiandieną pasiekė tokį laipsnį, kad visi yra priversti su juo skaitytis. Dar ministerio pirmininko L. Pearsono paskirtoji dviejų kalbų ir kultūrų komisija, dirbusi septynerius metus, tomą po tomo skelbia savo tyrimų rezultatus. Kaip ir buvo galima laukti, tie rezultatai prancūzus pastato lygioje plotmėje su anglais visose valstybinėse-federacinėse srityse. Nors komisijos nevisi darbai paskelbti, bet pagrindinės jos rekomendacijos dabartinės vyriausybės tyliai jau yra vykdomos. Prancūzų įtaka per pastaruosius metus gerokai padidėjo ne tik federacinėje vyriausybėje, bet ir kitose srityse. Prancūzų kalbai atsirado vietos ne tik Kvebeko provincijoj, bet ir kitose provincijose. Liko įsteigtos prancūziškos radijo stotys, duota daugiau galimybių televizijoj ir t.t. Federacinės vyriausybės tarnautojai tvirtai skatinami mokytis prancūzų kalbos primenant, kad vienakalbiams nėra ateities. **Taigi, Kanada yra pasukusi dvikalbe ir dvikultūre linkme, kurioje prancūzai palengva iškyla kaip lygus anglų partneris. Ir tai, ko prancūzai neturėjo per 100 metų, gauna dabar.**

* * *

Su prancūzų padėties keitimusi ima judėti ir kitų etninių grupių būklė. Neanglų ir neprancūzų skaičius artėja prie prancūzų. Dviejų kalbų ir kultūrų komisija šį faktą išryškino IV tome "The Cultural Contribution of the Other Groups". Jame pabrėžta, kad šis trečiasis krašto elementas yra pastovus ir kad jam priklauso atitinkama vieta valstybinėje sąrangoje. Šešiolikoje rekomendacijų komisija siūlo vyriausybei laiduoti lygias teises visiems krašto gyventojams, etninių grupių kalbas bei kultūras įtraukti į mokyklų programas (kur yra pakankamai tokių mokinių), praplėsti universitetų programas, panaikinti suvaržymus radijo ir televizijos srityse, remti lėšomis etninių grupių kultūrines institucijas, padaryti prieinamą valstybinę filmų įstaigą (Film Board), duoti vietos valstybiniame muzėjuje ir t.t. **Tai labai svarbios rekomendacijos visų Kanados tautinių grupių ateičiai. Žinoma, jomis daugiau pasinaudos gausesnės grupės, bet nėra išskiriamos ir mažesnės. Veikti reikia visom ir tai viena linkme. Kol kas dar nėra tikra, ar vyriausybė priims minėtos komisijos rekomendacijas. Jeigu etninių grupių balsas bus silpnas ar visai negirdimas, vyriausybė gali visai nekreipti dėmesio.** Dėlto jau dabar reikia visoms grupėms pirmiausia išstudijuoti IV tomą, pareikšti savo nusistatymą vyriausybei ir imtis bendros akcijos rekomendacijoms įgyvendinti. Manitobos provincijos etninės grupės jau sudarė specialų komitetą, kuris organizuoja bendrą suvažiavimą savo būklei aptarti ir reikalauti atitinkamo rekomendacijų vykdymo. Ir lietuviai, ypač jų vadovybės, turėtų susidomėti šiuo klausimu ir aktyviai dalyvauti jo gvildenime bei aktualinime.

* * *

Gana pasyvi ligšiolinė mūsų laikysena bendrame Kanados gyvenime atsispindi ir minėtame IV tome. Jame lietuvių vardas minimas tiktai kur-ne-kur, nors jų įnašas į Kanados gyvenimą nėra jau toks mažas. Tai matyti iš Kanados šimtmečio komisijos leidinio "Lithuanians in Canada". Deja, IV tomo autoriai, rėmėsi kitataučių informacijomis, kuriems tik trupiniai žinomi apie lietuvių įnašą. Pvz. iš lietuvių menininkų suminėti tiktai Viktoras Bruckus (Bričkus?) ir Telesforas Valius. **Gana geroj šviesoj parodytas lietuvių ir kitų baltiečių švietimas. Esą jų noras išlaikyti savąją kultūrą yra ryškiausias. Pagal jų skaičių Kanadoje, šeštadienines mokyklas lanko didžiausias nuošimtis mokinių. Parodyta šitokia eilė — lietuviai, latviai, estai. Jie esą sąrašo viršuje, o lenkai ir italai — apačioje.** Mažiausiai domisi savo mokyklomis olandai. Kad ir palankūs tie duomenys lietuviams, bet jie imti iš T. Krukowski ir P. McKellar apžvalginio darbo "The Other Ethnic Groups and Education". Kitoj vietoj rašoma, kad lietuvių spauda net 70% vietos skiria savo bendruomenės veiklos aprašymams (group activities), tuo tarpu kai visų grupių vidurkis sudaro 25%. Informacija paimta iš R. F. Adie "The Ethnic Press". Matyt, remtasi klaidinga kažkieno informacija. Daug svarbių momentų iš lietuvių gyvenimo nepaminėta. Bendroj Kanados gyventojų statistikoj lietuvių tėra 0.2% (estai ir latviai nenurodyti). Tiek pat nurodyta islandiečių. Bet jų įnašas kur kas ryškesnis. Bene labiausiai imponuojantis ukrainiečių įnašas. Aišku, gausesnės grupės ir turi ryškiau iškilti, tačiau tomo autoriams derėjo atsižvelgti į proporciją bei išlaikyti objektyvų masta.

Pr. G.

Didžiausia lietuvių išeivijos šeštadieninė Maironio mokykla Toronte šį pavasarį išleidžia 48 mokinius (24 poras), baigusius dešimt skyrių. Viršuje: patenkinti mokytojai — vedėjas J. Andrulis, A. Kuolienė, L. Nakrošienė, V. Birieta; švietimo tarybos pirm. kun. P. Barius, OFM, įteikia baigusiems dovanas. Apačioje: laimingi tėvai ir motinos, apdovanoti savo vaikų pažymėjimais ir rožėmis· dalis baigusiųjų su pažymėjimais

Nuotr. S. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Dėl laisko subraškėjo koalicija

J. KAIRYS

Vykstant pasitarimams tarp Bonnos ir Varšuvos atstovų Varšuvoje, š.m. balandžio pabaigoje Vakarų Vokietijos kancleris Brandtas parašė laišką Lenkijos Gomulkai. Jis parašė jį kaip V. Vokietijos socialdemokratų pirmininkas. Laišką Gomulkai įteikė Bonnos atstovas pasitarimo metu. Brandtas padarė tai nepasitaręs nei su užsienio reikalų ministeriu ir koalicijon įeinančios partijos pirmininku Scheel, nei su koaliciją sudarančių partijų vadais. Todėl jis sulaukė priekaištų ir iš opozicijos, ir iš koalicijos. Kadangi laiškas liečia užsienio reikalus, tai jam priekaištaujama, jog dėl jo turėjo pasitarti bent su užsienio reikalų ministeriu Scheel; pasiuntimas tokio laiško turėjo būti aptartas ministerių kabinete. Esą kancleris nustato politikos liniją (pagal V. Vokietijos konstituciją), bet už savo sritis atsako atitinkami ministeriai. Visais atvejais kancleris turėjęs parodyti minėtiems veiksniams savo respektą.

Kanclerio pasiteisinimas

Šis klausimas buvo kilęs ne tik koaliciją sudarančių partijų grupėse, bet ir parlamente. Tik kol jis pasiekė parlamentą, buvo sutvarkytas tarp Brandto ir Scheel privačiai. Todėl parlamente nebuvo didelių ginčų. Opozicijos pastangos panaudoti aną laišką įvaryti kyliui į koaliciją laikytinos nepasisekusiomis. Visdėlto kancleris turėjo viešai pasiaiškinti. Jis pareiškė, jog principe kancleriai negali atsisakyti nuo laišku rašymo valstybės reikalais svetimų valstybių galvoms. Be to, pagal jį, valstybės gerovės sumetimais, tokie laiškai gali būti nuslepiami nuo viešumos. O kad parašė ir pasiuntė laišką nepasitaręs su užsienio reikalu ministeriu Scheel bei koalicijos partnere, esanti techniška klaida. Jis ja apgailestavo ir pažadėjo, kad ateityje panašūs dalykai nepasikartos.

Ateities uolos

Taigi, Brandto sukelti debesys koalicijoje yra išsklaidyti. Visdėlto tam tikra atrūgį jie paliko, nors abu partneriai šiuo metu vienas kitam labai reikalingi. Juk dar tik koalicinio valdymo pradžia. Iškils dar tokių klausimų, dėl kurių laisvieji demokratai greičiausiai nenorės **aukoti savo** principų. Iš tokių klausimų bus pvz. suteikimas teisės dirbantiesiems, o ypač darbininkams, dalyvauti su darbdaviais ne vien įmonių administraciniuose, bet ir pelno skirstymo reikaluose. Profesinės sąjungos jau seniai tokių teisių reikalauja. Š. m. gegužės 1 d. mitinguose jos buvo stipriai pabrėžiamos. Be to, ir pats kancleris, kalbėdamas Dortmunde, už tai pasisakė. Todėl, atrodo, nuo kalbų bus einama prie darbų. O kad tokia tvarka bus priešinga laisvai privačiai iniciatyvai, nieks nepaneigs. Ši linkmė nesiderins su laisvųjų demokratų partijos laisvės principu, įrašytu jos programoje.

Principinės reikšmės klausimų atsiras ir daugiau. Todėl nežinia, ar laisvųjų demokratų vadovybės paaukos savo partijos principus dėl kelių metų dalyvavimo valdžioje, nors dėlto ir gręstų pavojus žlugti pačiai partijai, kuri ir šiaip nėra stipri. Stebint neseniai kaikur įvykusius rinkimus į vietos savivaldybes, matyti, kad ji vis silpnėja. Taigi, ilgainiui koalicijos braškėjimai gali pasikartoti, o ji pati visai subyrėti.

administracine patirtimi. Kabinete jaučiamas aiškus posūkis jaunystės kryptimi, nes ministerių amžiaus vidurkis yra 41 metai.

Lethbridge mieste, Albertoje, įvyko simpoziumas, kurio pagrindine tema buvo "Klausimas Kanadai — viena prerijų pro-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Amerikos prezidentas atsako lietuviams

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir diplomatinės tarnybos šefas St. Lozoraitis š.m. balandžio 14 d. pasiuntė laišką JAV prezidentui R. Niksonui. Jame buvo priminta dabartinė Baltijos valstybių padėtis ryšiumi su naujais ėjimais Rytų-Vakarų santykiuose. Prezidentas pavedė valstybės departamento pasekretoriui Martin J. Hillenbrand atsakyti į tą laišką. Š.m. gegužės 4 d. VLIKo pirmininko vardu buvo išsiųstas šio turinio laiškas.

Gerb. Daktare Valiūnai,

Prezidento prašomas, atsakau į Tamstos ir p. Lozoraičio balandžio 14 d. laišką, kuriame buvo paliesti Rytų - Vakarų ir Baltijos valstybių klausimai.

Jungtinės Amerikos Valstybės tebesilaiko savo politinės krypties — nepripažinti prievarta įvykdyto Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjunga. Jos užjaučia bei supranta Baltijos tautų siekimus atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

J. A. V-bės, bendradarbiaudamos su savo Šiaurės Atlanto sąjungininkais, pritaria ligšiolinių Rytų-Vakarų ryšių plėtrai, laiko svarstytinu Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos kraštų pareikštą nora aptarti būdus, kuriais būtu siekiama. konstruktyviai veikiant, sumažinti itampą ir paskatinti bendradarbiavimą Europoje.

Mes tikime, kad kiekvienai konferencijai Europos saugumo klausimais reikia iš anksto pasiruošti. Prie galimos konferencijos sėkmės žymiai prisidėtų dvišaliu ir daugiašalių svarstymų pažanga, taiogi dabartiniai pasitarimai pagrindiniais Rytų-Vakarų klausimais. Konferencija Europos saugumo klausimais neturėtų būti priemonė patvirtinti dabartiniam Europos padalinimui.

Mes dėkojame už Prezidentui pateiktas jūsų pažiūras.

(pas.) Martin J. Hillenbrand

* * *

Ryšium su įvykiais Kambodijoj VLIKas pasiuntė atitinkamą raštą JAV prezidentui R. Niksonui. Jo nuorašas buvo pasiųstas keliolikai JAV dienraščių ir trim spaudos agentūrom. Štai rašto tekstas.

Pone Prezidente,

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas remia Jūsų pastarojo meto priemones, kuriomis siekiama išlaikyti tautų laisvo apsisprendimo teisę Pietryčių Azijoje.

Komitetas stebisi ministerio pirmininko Kosygino pareiškimu dėl amerikiečių dalinių veiksmų Kambodijoje. Jo veidmainiški tvirtinimai nėra įtikinami, ypač turint galvoje sovietų įvykdytus tarptautinių sutarčių pažeidimus, jiems 1940 metais okupavus ir į Sovietų Sąjungą įjungus Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tebetęsiamas sovietų kišimasis į Baltijos valstybių reikalus nepasitarnauja pasaulio taikai ir geriems santykiams.

Tol, kol Sovietų Sąjunga nesustabdys savo agresyvių veiksmų, jai nedera tais pačiais veiksmais kaltinti valstybes, šioms siekiant išlaikyti mažųjų kraštų laisvo apsisprendimo teisę.

Prašau priimti, pone Prezidente, mūsų giliausią pagarba.

E.

KANADOS ĮVYKIAI

Pasaulinė olimpiada Montrealyje

Judrusis Montrealio burmistras Jean Drapeau išsikovojo teisę pasaulinę 1976 m. sporto olimpiadą rengti Montrealyje. Amsterdame įvykusiame tarptautiniame olimpiados komiteto posėdyje kandidatais buvo Montrealis, Los Angeles ir Maskva. Galutiniame balsavime komiteto nariai 41:28 santykiu pasisakė už Montrealį. Žiemos olimpinėms žaidynėms buvo pasirinktas Denver miestas Kolorado valstijoje, JAV, nors žaidynėms siūlėsi ir Vankuveris. Kanadiečiai sportininkai J. Drapeau laimėjimą sutiko entuziastiškai, tačiau didžioji kanadiečių dalis į šį reikalą žiūri skeptiškai. Olimpiadai Montrealis turės pastatyti 80.000 vietų stadijoną, olimpinį kaimelį sportininkams, spaudos centrą, didžiulį baseiną, pravesti požeminį traukinį į olimpiados vietą. Vien tik stadijonui ir olimpiniam kaimeliui reikės apie $170 milijonu, nekalbant apie kitas išlaidas. 1972 m. olimpiadai Miunchene, V. Vokietijoje, jau dabar yra išleista apie $300 milijonų. Kadangi Kanadoje yra brangesnė darbo jėga, išlaidos gali priartėti prie pusės bilijono dolerių. J. Drapeau tikisi, jog išlaidų didžiąją dali padengs provincinė ir federacinė vyriausybės. N. Zelandijoje viešėjęs premjeras P. E. Trudeau atmetė šią mintį. Montrealio pasaulinė paroda 1967 m. pareikalavo $285 milijonų, kurių pusę padengė federacinis iždas. Montrealio miestas ir Kvebeko provincija savos dalies lig šiol neįstengė sumokėti. Atsiskaitymas su Otava bus atliktas tik per keletą sekančių metų. Jų įsiskolinimą taip pat turėjo finansuoti Otava. Tokiose aplinkybėse nauja poros šimtų milijonų dolerių parama Montrealiui iš federacinio iždo, be abejonės, susilauktų kitų miestų protesto. Galbūt dar griežčiau prieš ją pasisakytų prerijų ūkininkai, negalintys parduoti kviečių ir neturintys pinigų. Nežinia, ar olimpiadai pritars ir naujasis Kvebeko premjeras R. Bourassa, nes provinciniam biudžetui subalansuoti trūksta beveik pusės bilijono dolerių. Montrealis, didžiausias Kanados miestas, lig šiol neturi įrenginiu kanalizacijos atmatoms valyti ir jomis nuodija Šv. Lauryno upe. Vandens apsaugos klausimas šiandien Kanadoje yra nepalyginamai svarbesnis už olimpini prestiža.

Naujasis Kvebeko premjeras R. Bourassa sudarė 22 ministeriu kabineta, kurių tik keturi yra buve valdžioje premjero J. Lesage laikais. Visi kiti yra naujokai su prekybos bei pramonės

Pasaulio įvykiai

INDONEZIJOS SUŠAUKTA AZIJOS KRAŠTŲ KONFERENCIJA

Jakartoje pasiūlė atitraukti iš Kambodijos visus į jos teritoriją įsiveržusius svetimų kariuomenių dalinius ir atgaivinti Ženevos konferenciją, kurios dėka buvo duota nepriklausomybė Indokinijos tautoms. Pasiūlymai yra gražūs, bet neįgyvendinami, nes Jakartos konferencijoje nedalyvavo komunistinė Kinija, Š. Vietnamas, Š. Korėja ir netgi tokie neutralūs kraštai, kaip Indija, Pakistanas, Ceilonas, Nepalis, Afganistanas. Komunistų parodytas konferencijos boikotas yra ženklas, kad jie niekada nepripažins jos nutarimų. Tai liudija ir Š. Vietnamo kompartijos vado Le Duan kelionės į Maskvą ir Pekingą. Pokalbiuose su L. Brežnevu jis greičiausiai mėgino išgauti diplomatinį pripažinimą princo N. Sihanuko Pekinge sudarytai egzilinei Kambodijos vyriausybei. Maskva lig šiol nėra uždariusi savo ambasados Kambodijos sostinėje Phnom Penh, matyt, nenorėdama remti komunistinės Kinijos, kurios iniciatyva princas N. Sihanukas sudarė savo naują vyriausybę. Pekinge Š. Vietnamo kompartijos vadas Le Duan tarėsi su Maotsetungu, jo būsimuoju įpėdiniu Lin Piao, premjeru Čuenlai ir kariuomenės štabo viršininku gen. Jangšengu. Atrodo, Pekinge ruošiama nauja ekonominės ir karinės pagalbos sutartis, kurios detalėms aptarti Le Duan paliko savo užsienio prekybos viceministerį Ly Ban. Kambodijos premjero L. Nol poziciją sustiprino Mekongo upe sostinėn atplaukę P. Vietnamo laivai. Jų oficiali misija yra Kambodijoje gyvenančių vietnamiečių išgabenimas, bet iš tikrųjų jų patrankos Š. Vietnamo kariams neleis užimti sostinės Phnom Penh. P. Vietnamo laivynas taipgi pradėjo Kambodijos uostų blokadą Siamo įlankoje. Prez. R. Niksonas, išipareigojęs atitraukti amerikiečių kariuomenės dalinius iš Kambodijos iki birželio pabaigos, pasiuntė savo patarėją dr. H. Kissinger, krašto apsaugos sekr. M. Laird ir valstybės sekretoriaus pavaduotoją E. Richardson į senatą, kur grupė senatorių nori sustabdyti lėšas kariuomenės daliniams Kambodijoje nuo liepos 1 d. Senatoriams buvo aiškinama, jog toks oficialus nutarimas sustiprintų Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos poziciją. Komunistai tada būtų tikri, kad JAV kariuomenės daliniai negalės pasilikti Kambodijoje, ir galėtų atitinkamai planuoti pagalbą Š. Vietnamui po minėtosios datos. Savo karius Kambodijoje aplankęs P. Vietnamo vicepirm. N. C. Key pareiškė žurnalistams, kad Saigonas savo kariuomenę Kambodijoje paliks ilgesnį laiką ir tęs karo veiksmus be JAV pagalbos, jei paramos bus reikalinga Kambodijos dabartinė vyriausybė.

LIEJASI KRAUJAS

Amerikos tragedija nesibaigė su keturių studentų tragiška mirtimi Kento universitete. Praėjusią savaitę policija Georgia valstijos Augustos mieste nušovė šešis negrus demonstracijų metu. Į nugaras paleisti šūviai liudija baltųjų rasistų siautėjimą. Viešosios tvarkos atstovų suvažiavime šios valstijos gubernatorius L. Maddox atvirai ragino policininkus šaudyti į siautėjančius demonstrantus, jeigu susilaukiama šūviu iš jų pusės. Jis grasino atleisti tuos policininkus, kurie nesusidoros su juos įžeidžiančiais demonstrantais. Mississippi valstijos Jackson kolegijoj nuo policijos šūviu žuvo du negrai studentai, 15 buvo sužeistų. Šis incidentas vėl sustiprino protesto bangą JAV universitetuose.

NEPASTEBĖTA INVAZIJA

Prez. R. Niksono nutarimas pulti komunistų bazes Kambodijoje susilaukė aštraus studentų protesto JAV ir kituose pasaulio kraštuose. Prokomunistinių pažiūrų studentai net nepastebėjo Izraelio kariuomenės invazijos į Libaną, nors abu įvykiai yra panašūs kaip du vandens lašai. Izraelio kariuomenė taip pat įsiveržė net 32 valandom į neutralų Libana sunaikinti partizanų bazių. Užėmusi šešis kaimus, ji sudegino 40 pastatų ir paėmė 11 belaisvių. Protesto buvo susilaukta tik Jungtinėse Tautose, kurias Izraelio premjerė G. Meir pavadino bejėgė institucija, kai Izraeliui buvo isakyta atitraukti kariuomenę iš Libano. Kautynėse žuvusius arabų partizanus tuojau pat pakeitė 1.000 iš Sirijos atsiųstu naujų kovotojų. Taigi, Izraelio akis už akį, dantis už dantį principas yra neveiksmingas. Nepriklausomybės XXII metinių proga premjerė G. Meir prisipažino, kad karas su arabais buvo laimėtas per šešias dienas, bet taikos nėra, nors nuo karo pabaigos jau praėjo beveik treji metai. Vakariečių žvalgybos duomenimis, sovietai Egiptan yra atsiuntę apie 100 lakūnų. Anksčiau Egipte buvo 70-80 sovietų lakūnų, mokiusių skraidyti egiptiečius. Spėjama, jog jie yra sudarę keturias naikintuvų eskadriles. Kanadoj viešėjęs Izraelio užsienio reikalų ministeris A. Eban išvyko į Vašingtoną, kur pagrindinė pokalbio tema su prez. R. Niksonu — amerikiečių naikintuvų pardavimo Izraeliui klausimas.

DARBININKŲ VADAS

Išnuomoto lėktuvo nelaimėje žuvo automobilių gamyklų darbininkų unijos United Auto Workers vadas **Walter Reuther. Jis buvo vienas iš nedaugelio** unijų vadų, kuriam rūpėjo ne asmeninė gerovė, bet darbininkų reikalai. Perėmęs unijos vadovybę 1946 m., velionis ilgą laiką tenkinosi labai menku atlyginimu. Net ir dabartinė $33.000 metinė jo alga buvo labai **žema, kai ją palygini su kitų** unijų vadų gaunamais atlyginimais. Savo unijos 1.600.000 narių jis iškovojo garantuotas metines pajamas. Gangsteriai net du kartus kėsinosi prieš jo gyvybę, norėdami perimti unijos vadovybę ir sukauptą kapitalą. Velionis buvo sunkiai sužeistas 1948 m. balandžio 20 d., bet pasveiko ir unijos neišleido iš savo **rankų.**

ĮSTRĖMĖ ŠNIPUS

Olandijos vyriausybė atšaukė diplomatines teises sovietų ambasados Hagoje II sekretoriui B. Netrebskiui ir pareigūnui V. S. Šarovatovui. Ambasadorius V. S. Lavrovas buvo paprašytas juos pakeisti kitais diplomatais. Minėtieji ambasados pareigūnai buvo įsivėlę į karinę žvalgybą ir turėjo žemėlapį, kuriame buvo pažymėti kariniai objektai Olandijoje. Už diplomatų ištrėmimą Maskva atsilygino Olandijos ambasados I sekretoriaus M. P. Van Soest grąžinimu Olandijon.

BOMBOS LAGAMINUOSE

Londone, Frankfurte, Amsterdame ir Ženevoje nežinomi asmenys bombomis lagaminuose bandė susprogdinti Ispanijos orinio susisiekimo bendrovės "Iberia" keleivinius lėktuvus. Londone bomba buvo laiku surasta ir padaryta neveiksminga. Ženevoje ji sprogo jau ištuštintame lėktuve, o Frankfurte ir Amsterdame — dar nepasiekusi lėktuvo. Reuters žinių agentūrai Niujorke paskambinęs nežinomas asmuo tvirtino, kad už bombas yra atsakingi prieš F. Castro nusiteikę kubiečiai nacionalistai. Jos buvo nukreiptos į Ispanijos lėktuvus, nes Ispanija palaiko prekybinius ryšius su Kuba. Tas pats asmuo įspėjo, jog sekančios bombos yra skirtos Japonijos ir Kanados keleiviniams lėktuvams. Priešastis — ta pati: prekyba su komunistine Kuba.

PIRMOSIOS GENEROLĖS

Prez. R. Niksonas pirmą kartą JAV ginkluotų pajėgų istorijoje pakėlė į brigados generoles dvi moteris pulkininkes — kariuomenėje tarnaujančių moterų vadę E. Hoisington ir kariuomenės medicinos seserų viršininkę A. M. Hays. Abi jos karine tarnybą yra pradėjusios II D. karo metais. Pirmoji yra netekėjusi, antroji — našlė. Kongresas prieš trejus metus priėmė įstatymą, leidžiantį moterims suteikti generolių laipsnį. Naujasias generoles jų kolegos karininkai sveikino . . . bučkiais.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė — $3.50. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: $6 per year, $3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

"AMERIKOS BALSAS" IR LIETUVA

Ar "Amerikos Balso" programos naudingos Lietuvai?

J. LAISVUŽIS

Nežiūrint visų anksčiau minėtų "Amerikos Balso" trūkumų, jo programas **dabartiniu metu** reikia laikyti naudingomis Lietuvai. Panagrinėkim, kodėl mes turim teisę tai sakyti.

1. "Amerikos Balsas" nebedaro tos žalos, kurią darė Pabaltijo liaudžiai 1945—1953 metais, kaip minėta anksčiau.

2. Greta Vatikano radijo programų, tai yra vienintelė radijo programa, per kurią lietuviškai galima išgirsti laisvojo pasaulio mintis, nesutampančias su okupanto dogmomis. Pavyzdžiui sąvoka "Lietuvos nepriklausomybė". Tuos žodžius Lietuvos jaunimas gali išgirsti tik laisvojo pasaulio radijo stočių bangomis. Lietuvos nepriklausomybės sąvoka daliai jaunimo okupuotoje Lietuvoje, išaugusiam sovietinių tankų šešėlyje, atrodo labai neryški, o kaikam net artima gražiam mielam padavimui. Bet žodžių junginys "Lietuvos nepriklausomybė", išgirstas laisvojo pasaulio radijo stoties pagalba, priverčia jaunimą susimąstyti ir žadina dar nespėjusią užgesti tautinės sąmonės ugnį.

Kokias "Amerikos Balso" programas norėtų išgirsti tautiečiai okupuotoje Lietuvoje?

Tautiečiai okupuotoje Lietuvoje norėtų pirmiausia išgirsti apie herojinę Lietuvos praeitį, apie XIII — XV amžiaus kovas, Lietuvos galybę, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybinės santvarkos pranašumą, palyginus su kitomis to laiko valstybėmis.

Kaip žinoma, Lietuvoje vidurinių mokyklų (gimnazijų) mokiniai mokomi Lietuvos istorijos ta linkme, kuria jiems norima galvon įkalti Rusijos istorijos didingumą ir Lietuvos istorijos menkumą. Atseit, stengiamasi įrodyti, kad balta yra juoda ir priešingai.

Nebloga būtų išgirsti, ypač pradžios mokyklų jaunimui, ištraukas iš, sakykim, V. Krėvės-Mickevičiaus "Dainavos šalies padavimų".

Būtų gera "Amerikos Balso" programų pagalba palaikyti ir paskatinti šiandieninius kovos metodus su sovietiniu okupantu. Vienas tokių metodų yra, pavyzdžiui, sudarymas okupantui neįmanomų gyvenimo sąlygų Pabaltijy (tai ypač ryšku Estijoje). Šis rezistencijos būdas, be kita ko, reiškiasi ir sekančiais gyvenimo epizodais:

1. Baltietis, paprašytas rusiškai parodyti kelią, nors ir moka rusų kalbą, atsako nesupranta arba parodo priešingą kryptį, o kartais su pasišlykštėjimu atsisuka į savo "vyresnįjį brolį" nugara.

2. Krautuvėje rusui, norinčiam nusipirkti vaisių, pardavėjas baltietis atsveria kuo daugiau supuvėlių, o savo tautiečiui įdeda gerus vaisius.

3. Viešbutyje rusas negaus kambario (nors ir yra laisvų vietų) arba gaus už tą pačią kainą žymiai blogesnį kambarį, negu baltietis ir t. t.

Tokių kovos su okupantu pavyzdžių, sudarant rusų kolonistams neįmanomas gyvenimo sąlygas, galima būtų paminėti šimtais.

Okupuotos Lietuvos tautiečiai nori žinoti, kad jų kova su rusiškuoju okupantu laisvajame pasaulyje sekama ir tai kovai pritariama. Tai žymiai prisidėtų prie Lietuvos laisvės atgavimo idėjų palaikymo okupuotoje tėvynėje.

Ko laukiama iš išeivijos tautiečių?

Tiesa, "Amerikos Balsas" tiesiogiai priklauso JAV valdžios įstaigai ir suinteresuotas ne lietuviškumo palaikymu, bet amerikietinio gyvenimo būdo propaganda okupuotos Lietuvos gyventojų tarpe. Visdėlto, jei laisvo pasaulio lietuvių emigrantų organizacijos padarytų viską pakeisti "Amerikos Balso" programoms anksčiau nurodyta kryptim, ir tai jiems bent iš dalies pavyktų, — Lietuvos išeivių įtaka "Amerikos Balsui" būtų neįkainojama parama lietuviškai sąmonei okupuotame krašte palaikyti.

Tauta gali būti rami?

DR. J. GINTAUTAS

Net indiferentiškam pašaliečiui palieka slegiantį įspūdį ta šeima, kurios nariai ją niekina dėl savo pačių nepasisekimų bei ydų. Taip pat blogai nuteikia ir tie asmenys, kurie savo pavienių tautiečių trūkumus bei ydas priimeta visiems lietuviams arba visai lietuvių tautai, nors ji, pavergta ir po pasaulį išblaškyta, yra bejėgė organizuotai gintis nuo neigiamybių. Ir visdėlto ji dažnai plakama mūsų pačių.

Perdėtas savęs plakimas

Žiūrėk, antai, keli įpratę nusigerti latreliai s u k ė l ė viešą triukšmą, o tuo pasipiktinęs tautietis jau drebia priekaištą visai tautai: "Et, ko iš lietuvių gali daugiau tikėtis? Jie iš seno žinomi girtuokliai . . ." Arba vėl: koks nors lietuvių rašytojas parašė nepasisekusį literatūros kūrinį, o slapukas kritikas jau ir spjauna į visus lietuvių rašytojus. O jeigu jie dar tremtiniai, tai ir slapukui kritikui jie — tik neišmanėliai, atsilikėliai, pasturlakos, tartum didžiųjų laisvųjų tautų s p a u d a neprigamintų menkaverčių raštų neapžvelgiamais vežimais. Žinoma, svetimųjų nepasisekimai dar neįgalina džiaugtis savųjų menkais vaisiais, tačiau kelių savų tautiečių nepasisekimus taip pat nedera versti savotiškais nusikaltimais arba daryti priekaištus visai profesijai ar net tautai.

Tačiau daugiausiai priekaištų lietuvių išeiviams prisieina susilaukti dėl visuomeninio pobūdžio trūkumų: dėl nevienybės, susiskaldymo, s m u l kmeniškų peštynių, politinio veikimo nesėkmių. Nėra abejonės, ir visuomeniniame gyvenime nesame tobuli: turime smulkmeniškų garbėtroškų, užkietėjusių savanaudžių, nesukalbamų individualistų ir tikrų kvailių. Tačiau nesame šituo atžvilgiu blogesni už kitas tautas. Todėl nereikėtų visų išeivių darbų-darbelių tik juodai vertinti. Tuo tarpu keli hiperkritikai, mūsų visuomeniniame ir politiniame darbe tematydami tik neigiamybes ir nuolat apie jas zulindami, jau yra tiek apnuodiję mūsų nuotaikas, kad net geros valios tautiečiai per tautinių švenčių iškilmes ima kartoti niurgzlių prasimanymus.

Savas trūkumas priskiriamas visiems

Tai, ką čia pasakojo paskaitininkas per tautinę šventę Londone, yra mūsų hiperkritikų įkvėptas prasimanymas iki tokio laipsnio, kad savo paties prieštaravimus — šaltojo karo nesupratimą — paskaitos autorius prikišo visiems mums ir mūsų vadovaujantiems politikams.

Tuo tarpu iš tikrųjų mes niekada geriau nesupratome tarptautinio stovio, kaip ano šaltojo karo laikotarpiu (1946 — 1957 m.). Tada beveik visiems lietuvių tremtiniams ir VLIKo žmonėms buvo l a b a i aišku, kad vienas ryškiausių šaltojo karo tarpsnių — Berlyno blokada, pradėta 1948 metais, reiškė vieną Stalino repeticijų į III pasaulinį karą. Jo bijodami ir ruošdamiesi jį atremti, Vakarų sąjungininkai tada (1949) sudarė Atlanto Sąjungą (NATO), Europos Anglies ir Plieno Bendruomenę, Bendrąją Europos Gynybos sutartį, kuri nebuvo prancūzų ratifikuota, nes po Stalino mirties buvo prasidėjęs atolydis. "Amerikos Balso" transliacijos, pradėtos 1950 m. lietuvių ir kitomis Pabaltijo kalbomis, Laisvosios Europos veiklos plėtimas (1949—1952 m.), Estijai, Latvijai, Lietuvai ir kitoms komunistų pavergtoms tautoms laisvės komitetų susikūrimas su amerikiečių pagalba nebuvo jokios iliuzijos, o labai realūs žingsniai, beartėjant III pasaulinio karo skerdynėms, kurias Sovietų Sąjungos komunistų partija galėjo išprovokuoti greitai ir betkada, kaip ji buvo suorganizavusi Berlyno blokadą. Tada Vakarų politikai buvo apskaičiavę, kad Stalinas neištvers nekariavęs ilgiau kaip iki 1955 m.

Lietuvių išeivijos politikai tai jautė ir matė. Todėl ir VLIKo įvairios vadybos ir komisijos niekada intensyviau nedirbo ir neruošė planų būsimai laisvai Lietuvai kaip tada. Bet ne mūsų politikų kaltė, jei Stalinas mirė 1953 metais, o jo įpėdinis Chruščiovas paskelbė savo šefo kulto panaikinimą 1956 m. Tada leisdamos sutriuškinti Vengrijos sukilimą, JAV-bės ir jų sąjungininkai parodė, kad Chruščiovo pasiūlytą "taikingą sambūvį" jie priima 105%.

Kad šis mano mėginimas apginti lietuvių išeivijos politikus nuo visažinančių hiperkritikų neatrodytų vienašališkas, naudinga čia pacituoti Stalino dukters Svetlanos Aliliujevos liudijimą apie Maskvos nuotaikas anais 1952 metais. Priminusi, kad prie antisemitinio pamišimo prisidėjęs dar žvangėjimas kardais, ji rašo: "Dėl menkiausio preteksto Jungtinių Valstybių ambasadorius Jurgis Kennon buvo ištremtas iš Maskvos. Vienas artilerijos pulkininkas, mano brolio draugas, vieną dieną man pasakė šitokį slaptą prisipažinimą: "Dabar laikas, reikia žygiuoti pirmyn, reikia muštis, reikia laimėti, kol jūsų tėvas tebėra čia. Šiuo momentu mes galime nugalėti". Aš to nepriėmiau rimtai, bet šitokios rūšies nuotaikos atrodė besireiškiančios vyriausybėje. Žmonės bijojo kalbėti; tai buvo tyla prieš audrą", rašo Svetlana.

(Bus daugiau)

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šiurpūs pergyvenimai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

PARUOŠĖ J. VAIČELIŪNAS

III

Japonijos karines pajėgas sudarė sausumos kariuomenė ir laivynas. Karo aviacijos, kaipo atskiros ginklų rūšies, nebuvo iki antrojo pasaulinio karo pabaigos. Armija ir laivynas turėjo savo aviacijos dalinius.

Laivyno lakūnai buvo mokomi laivyno aviacijos mokykloje Tsučiura mieste, apie 50 mylių į šiaurę nuo Tokijo. Mokykloje buvo trys klasės: karininkų, kurie buvo baigę laivyno akademiją, laivyno puskarininkių ir jaunuolių 13 — 19 metų amžiaus, kurie norėjo tapti jūrininkais-lakūnais.

Japonijos karo laivyne masinio karo lakūnų paruošimo nebuvo. Jis prasidėjo tik tada, kai Japonija pradėjo karą su JAV. Anksčiau patekti į lakūnų mokyklą buvo labai sunku, nes stojantiems buvo statomi dideli reikalavimai. 1937 m., kai aš padaviau pareiškimą stoti į karo laivyno aviacijos mokyklą, tik 70 puskarininkių buvo priimta iš 1.500 norinčių įstoti. Mano džiaugsmui nebuvo ribų, kai pamačiau savo pavardę tarp laimingųjų 70 puskarininkių. Įstojimas į šią mokyklą man bus atlyginimas už visas nesėkmes Tokijo mokykloje. Grąžinsiu garbę savo šeimai, savo kaimui.

Viešnagė pas dėdę

Vieną savaitgalį, jau su aviacijos uniforma, atvykau į Tokijo pas savo dėdę. Čia buvau nuoširdžiai priimtas. Ir dėdė pamatė, kad aš labai pasikeičiau. Iš vaikėzo, kuriam nesisekė mokslas gimnazijoje, išaugo vyras, mokinys aviacijos mokyklos, į kurią taip sunku patekti. Mano pusseserė Hatsuyo su nustebimu žiūrėjo į mane. Buvusi pradžios mokyklos mokinukė, Hatsuyo jau buvo 15 metų amžiaus pana. Ji mokėsi gimnazijoj. Po pietų su dėde kalbėjomės apie mano pasiryžimus, apie ateitį. Vėliau Hatsuyo paskambino pianinu. Nebuvau aš muzikos žinovas, bet jos skambinimas man patiko. Po keleto metų sunkaus ir labai vargingo gyvenimo, štai sėdžiu salone ir klausausi lengvos Mocarto muzikos. Kokių pasikeitimų būna gyvenime! Mano vizitas buvo trumpas. Netrukus grįžau į mokyklą.

Lakūnų mokykloje

Tsučiura aerodromas buvo šalia didelio ežero. Aerodromas turėjo du kilimo takus po 1,5 mylios ilgumo. Didžiuliuose angaruose buvo šimtai lėktuvų. Čia vyko gyvas judėjimas.

Praėjęs naujokų ir ginklų mokyklos sunkų apmokymą, galvojau, kad aviacijos mokykloje bus lengva, neskaitant sunkumų, kurių pareikalauja aviacijos teorija ir praktika. Deja, apsirikau.

"Lakūnas naikintojas visuomet turi būti agresyvus ir atkaklus", pareiškė mums aviacijos mokyklos sporto instruktorius, kai atvykome į pirmą imtynių pamoką. "Čia jums bus įskiepytas reikiamas nusiteikimas arba jūs niekados nebūsite lakūnais". Jis negaišo laiko ir pradėjo rodyti, kaip vykdyti agresingumą. Jis parodė į du mokinius ir įsakė pradėti imtynes. Tik laimėtojui buvo galima nurimti. Pralaimėjęs turėjo imtis su kitais iš eilės. Prieš pavargusį oponentą daug kas galėjo laimėti ir su menkesnėmis jėgomis. Kartais tokiam nelaimingajam tekdavo imtis iš eilės su visa kalse — 70 mokinių. Kitą dieną tas pats. Jei jam nepavykdavo laimėti nei prieš vieną, jis turėjo palikti mokyklą. Visi norėjo laimėti imtynes. Kartai jos vykdavo iki apalpimo. Nualpusius apipildavo vandeniu, ir jie vėl turėjo stoti į kovą — imtynes.

Skraidymo pamokos

Po mėnesio visokių treniravimų žemėje, pradėjome mokytis skraidyti. Pamokos būdavo iš ryto ir po pietų. Vakare turėdavome porą laisvų valandų. Mes jas išnaudodavom mums reikalingų dalykų studijoms. Dėl griežto mokslo, drausmės ir fizinio lavinimo reikalavimų mūsų skaičius tirpo. Po 10 mėnesių iš 70 buvusių mokinių likome 25. Net ir dieną prieš išleistuves vienas mokinys buvo išmestas iš mokyklos. Pakrančių žvalgai pastebėjo jį įeinant į miesto pakraštyje esantį barą "atšvęsti" išleistuvių. Kai grįžo į barakus, jam buvo įsakyta prisistatyti viršininkui. Kad atsiprašytų, mokinys atsiklaupė net ant kelių, bet jo atsiprašymas nebuvo priimtas. Mokyklos vadovybė jam prikišo du nusikaltimus: nė vienas lakūnas (pilotas) neturi teisės gerti alkoholinių gėrimų, jei jis rytojaus dieną turės skristi, o išleistuvių dieną turėjo būti atlikti mokinių grupiniai skridimai. Taip pat nė vienas jūrininkas negali užeiti į barus, į kuriuos užeiti draudžiama.

Sunkios pratybos

Tsučiuroje buvo sunkiausias fizinis lavinimas visoje Japonijoje. Viena tokių pratybų — metalinis stulpas. Kiekvienas mokinys privalėjo įlipti į tą stulpą ir viršuje viena ranka išsilaikyti 10 minučių. Mokinys, kuris savo svorio neišlaikydavo nurodytą laiką, gaudavo spyrį į sėdynę ir vėl turėdavo kartoti lipimą į stulpą. Tokių pratybų pabaigoje kaikurie mokiniai viena ranka išsilaikydavo 15—20 minučių.

Kiekvienas laivyno jūrininkas privalėjo mokėti plaukti. Mūsų mokykloje buvo mokinių iš kalnuotų vietovių ir kaikurie jų nemokėjo plaukti. Juos plaukti mokė. Apjuosdavo virve per pusiau ir įmesdavo į gilų vandenį. Jie turėjo plaukti ar skęsti. Kiekvienas mokinys privalėjo nuplaukti po vandeniu 50 metrų. Taip pat turėjo išbūti po vandeniu 90 sekundžių, kai normaliai žmogus po vandeniu gali išbūti 45 sekundes. Mano rekordas — 150 sekundžių. Taip pat teko praeiti šokimo į vandenį kursą. Iš kitų fizinių pratybų buvo vaikščiojimas ant rankų bei stovėjimas ant galvos. Kurso pabaigoje kiekvienas mokinys privalėjo išstovėti ant galvos 10 minučių. Būdavo ir tokių, kurie išstovėdavo 15 min. Mano rekordas buvo geriausias — 20 minučių. Buvo ir akies pratybos — daiktų atstumo nustatymas. Tai buvo labai svarbu nustatant priešo lėktuvo atstumą. Vienas tokių kabliukų — šviesių žvaigždžių suradimas dienos metu. Esą, surasti dienos metu žvaigždę yra tas pat, kaip pamatyti priešo lėktuvą už kelių tūkstančių metrų. Ankstyvesnis priešo lėktuvo pamatymas ir atitinkamos pozicijos užėmimas duoda pirmenybių oro kovoje. Atsimenu, iš dviejų šimtų mano oro kautynių, tik du kartu buvau netikėtai priešo užpultas.

(Bus daugiau)

ČESNAKAS – geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujo valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumu, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

A † A

Studentui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai žuvus, jo mielus tėvelius *MAGELONĄ* ir *ZIGMĄ LAURINAVIČIUS*, jaunesnį brolį *VIKTORĄ*, tetas ir dėdes bei kitus artimuosius gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu tą skausmą išgyvename —

O. Leskauskienė — *V. B. Švedai*
I. J. Morkūnai — *Vl. Jasas*
O. Svarinskienė — *Vl. Germanavičius*
A. Čiaučionas — *M. A. Kybartai*
G. N. Leskauskai — *V. J. Laurinavičiai*
G. J. Leskauskai — *V. J. R. Simanavičiai*

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

TAIP NETIKĖTAI AUGŠČIAUSIAJAM PAŠAUKUS mūsų brangų vyrą ir tėvą amžinybėn, mes norime išreikšti savo giliausią padėką visiems kunigams, visoms organizacijoms, visiems bičiuliams, visiems torontiečiams ir iš toliau atvykusiems už velionies **STEPO** pagerbimą bei palydėjimą į kapus. Mes dėkojame už maldas, už mišias, už telegramas, už laiškus, už gėles ir visokeriopą pagalbą mūsų sunkiose valandose.

Telieka jumyse Stepo prisiminimas toks šviesus ir gyvas, kaip jis lieka mumyse. Tegu jo niekada nesusvyravusi lietuvybės idėja būna kelrodžiu ir inspiracija mūsų retėjančioms tautinio darbo gretoms.

Mūsų vienintelė paguoda, kad jaučiamės nevieni. Stepo gedime ne tik mes, bet ir jo broliai skautai, ir Kanados Lietuvių Bendruomenė. Jis nebuvo vien tik mūsų, jis priklausė jums visiems.

Teatlygina jums Visagalis Dievas!

Jūsų — **Irena, Aldona ir Algis Kairiai**

ATSISVEIKINANT SU MŪSŲ BRANGIU IR MIELU ŠVOGERIU IR DĖDE **A. A. STEPŲ KAIRIU** Toronte, patyrėme daug nuoširdumo ir išgyvenome iki ašarų jaudinantį velionies pagerbimą. Reiškiame nuoširdžią padėką visiems, kurie vienu ar kitu būdu prie to prisidėjo ir velionį pagerbė. Ypač mūsų neužmirštama padėka ir pagarba priklauso Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Placidui, skautų organizacijai, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai, solistui Vaclovui Verikaičiui, Feliksui Senkui ir velionies artimiausiems draugams.

Visuomet dėkingi —

Albertas Vaičiulėnas ir šeima,
Saint John, N.B.

Studentui

A†A RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai žuvus, velionies tėvams *M. Z. LAURINAVIČIAMS*, broliui *VIKTORUI*, tetai ir dėdei *Z. M. PUTRIMAMS* bei kitiems giminėms reiškiame giliausią užuojautą —

J. A. Rinkūnai — *G. R. Paulioniai*

Mylimam sūnui studentui

A†A RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

mirus, tėvus *MAGELONĄ* ir *ZIGMANTĄ LAURINAVIČIUS*, brolį *VIKTORĄ*, tetą ir dėdę *Z. M. PUTRIMUS* nuoširdžiai užjaučiame —

Ona ir Juozas Mickai

Mūsų jaunam Bendruomenės nariui

A†A RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai mirus, jo tėvams, broliui ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia —

KLB Windsoro apylinkės valdyba

A † A

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai mirus, jo tėvus, brolį ir gimines užjaučiame ir kartu su jais liūdime —

Butvydai — *Krakauskai*
Čerškai

Mylimam sūnui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai žuvus, giliausią užuojautą reiškiame *MAGELONAI* ir *ZIGMUI LAURINAVIČIAMS*, broliui *VIKTORUI* bei kitiems giminėms —

R. Dirvelis — *M. A. Marciai ir dukros*

A † A

JONUI REGINAI Lietuvoje mirus, brolį *MYKOLĄ* ir *DANUTĘ REGINAS* bei visus gimines nuoširdžiai užjaučia —

N. Baltakienė — *J. I. Baltakiai*
I. Vadauskienė

JONUI REGINAI Lietuvoje mirus, broliams *MYKOLUI* ir *PETRUI* su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą —

O. A. Urnavičiai — *A. Braziukaitis*

Staigiai ir netikėtai mirus JULIUI DRABATUI, jo žmonai bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą —

A. Vaitkevičienė — *O. Ivaška*
Juozas Žiurinskas

Keliauju į namus... ačiū, kad užėjai

A. a. prel. Ignas Albavičius visą gyvenimą išliko pilnai lietuviškas, nors Lietuvoje praleido tiktai vaikystę

IGNAS URBONAS

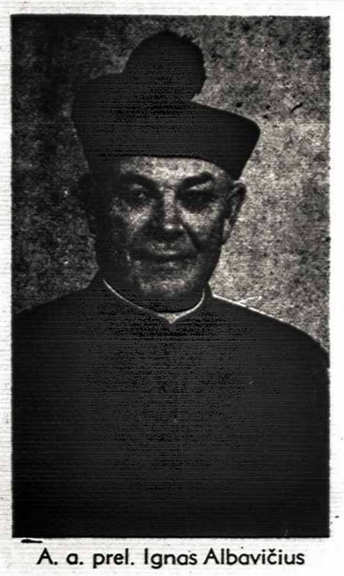

A. a. prel. Ignas Albavičius

Viskas žemėje keičiasi, tik nesikeičia vienas dalykas — mirtis. Ji vis ta pati: liūdna, tragiška ir nekrologais bei ašarom žmonijos lydima.

Šį kartą nekrologas rašomas didžiam Čikagos dzūkui, lietuviui, kunigui prel. Ignui Albavičiui. Jis buvo didis ne tik savo ūgiu, bet ir savo asmenybe bei veikla. Čikagoje jis gyveno 56 metus. Valdė dvi parapijas, bet jose jis "netilpo" — dalyvavo viso Čikagos miesto ir v i s o s Amerikos lietuvių veikloje. Per tą pusę šimto metų Čikagos lietuviai beveik kiekviename lietuviškame susirinkime bei parengime matydavo augštą, vėliau baltais plaukais, kukliai palenkusį galvą kunigą prel. Albavičių.

Prieš metus vysk. Antanas Deksnys, išvykdamas į Europą, užėjo aplankyti savo sergančio draugo prel. Albavičiaus. Šis tarė: "Keliauju į namus . . . Labai, labai ačiū, kad užėjai, nes daugiau nesimatysim . . . " Ir didelė ašara nuriedėjo jo skruostu. Balandžio 19 d. Čikagos didis dzūkas išvyko į . . . amžinus namus.

Mokslo dienos

Prel. Ignas Albavičius gimė 1890 m. liepos 29 d. Lazdijuose. Lazdijai — mažas, ramus pietų Lietuvos miestelis. Nebuvo jis garsus, nebent savo kaimynais— Veisėjais, Leipalingiu, Druskininkais, Merkine. I. Albavičius mylėjo savo tėviškę Lazdijus ir juos dažnai, kol buvo galima lankė. Čia jis praleido vaikystę ir baigė pradžios mokyklą. Gimnaziją lankė Novorosijske, Rusijoje, kur buvo pakviestas ir išlaikomas savo dėdės. 1907 m. įstojo į Seinų kunigų seminariją, kurią baigė 1912 m. Tais pačiais metais išvyko į Romą — Gregorijaus un-tą teologijos ir filosofijos studijų pagilinti. Jas baigė 1914 m. filosofijos licenciato laipsniu. Kilus Europoje karui, atvyko į Čikagą, kurioje išgyveno iki savo mirties. I. Albavičius mokėsi Lietuvoje, Rusijoje, Italijoje, o gyvenimo mokyklą išėjo Amerikoje. Tos keturių šalių mokyklos ir kultūros darė jo asmenybe šviesesnę ir jo kultūrinius horizontus platesnius. Tik anos trys kultūros niekad jame nenustelbė lietuviškosios.

Darbas Dievui ir tėvynei

I. Albavičius, kaip kunigas, darbavosi 56 metus trijose Čikagos lietuvių parapijose: Šv. Jurgio — 4 metus, Dievo Apvaizdos — 22 ir Šv. Antano — 30. Dievo Apvaizdos parapijoje "ant aštuonioliktos", kaip Čikagoje vadinama, pastatė didelę bažnyčią ir mokyklą, o Šv. Antano parapijoje atremontavo bažnyčią ir padidino kleboniją bei mokyklą. Prie bažnyčios pastatė didelį, gražų archit. J. Muloko projektuotą lietuvišką kryžių. Tai, galima sakyti, medžiaginiai, administraciniai jo darbai. O administratorius jis buvo geras ir rūpestingas.

Dvasinėje srityje — I. Albavičius buvo uolus kunigas. Skrupulingai rūpinosi dvasiniu patarnavimu bažnyčioje. Sekmadieniais anksti atsikėlęs bažnyčioje išbūdavo iki paskutinių M i š i ų . Kaikuriems vikarams kartais net būdavo nepatogus toks klebono "sekimas" jų darbų bažnyčioje, bet I. Albavičius visada norėjo, kad dvasinis patarnavimas jo bažnyčioje būtų geras, uolus, šventas. Jis visas parapijas, kuriose dirbo, mylėjo ir savo parapijiečiams buvo tėviškas. Parapijiečiai jį gerbė, mylėjo. Ir laidotuvių dieną didžiulė lietuvių bažnyčia negalėjo sutalpinti tikinčiųjų ir prelato gerbėjų.

Šalia bažnyčios, prel. I. Albavičius gal daugiausia laiko praleido salėse — susirinkimuose. Jis nebuvo rašto žmogus, nerašė, bet veikė. Tai buvo tikras veiklos žmogus — priklausė visom katalikiškom ir beveik visom pagrindinėm lietuviškom organizacijom. Kat. Federacijai jis kurį laiką vadovavo, buvo jos vicepirmininku ir ilgamečiu jos dvasios v a d u. Pirmininkavo Liet. Kat. Spaudos Dr-jai, kuri leidžia "Draugą". Vienas iš ALTos ir BALFo steigėjų ir jų centrų narys iki mirties. Uolus Liet. Bendruomenės narys; pirmininkavo rengėjų komitetui vienos dainų šventės Čikagoje. Ilgametis vargonininkų dvasios vadas ir nuolatinis Kunigų Vienybės seimų dalyvis bei atstovas. Susirinkimuose jis niekad nesiveržėdavo vadovauti ar kalbėti, bet kantriai visų išklausęs kukliai tardavo savo žodį. Susirinkimuose visada išbūdavo iki pabaigos. Net karštos vasaros dienomis tekdavo matyti prel. I. Albavičių susirinkime ramiai sėdintį ir prakaitą besišluostantį. Jis visada rėmė, aukojo ir ėjo ten, kur tik lietuviškas reikalas šaukė. Lietuviams bei Lietuvai uoliai ir pastoviai dirbo virš 50 metų.

Bažnyčia pagerbė jį prelato titulu, Lietuva — Gedimino ordinu, bet gražiausias ordinas, kuris jo gyvenimui švietė — tai jo meilė Dievui, Lietuvai ir lietuviams.

Asmenybės bruožai

Vienas ryškiausių prel. I. Albavičiaus asmenybės bruožų — jo lietuviškumas. Jis tik savo vaikystę praleido Lietuvoje, o visą kitą gyvenimo dalį užsienyje — Rusijoje, Italijoje, Amerikoje, bet išliko nuostabiai lietuviškas, nė kiek svetimųjų įtakų nepaliestas. Turėjo gerbėjų ir svetimtaučių, bet jo draugai buvo tik lietuviai ir visa veikla tik tarp lietuvių.

Antras jo asmenybės bruožas — pagarba kitam žmogui. Jis niekad nekalbėdavo blogai apie kitus savo draugų tarpe. Tai pastebėjo ir vysk. V. Brizgys savo pamoksle prel. I. Albavičių laidojant. Visada džentelmeniškas ir tėviškas visiems, kurie į jį kreipėsi su savo rūpesčiais. Niekad nebardavo skaudžiai nusikaltusio, o parapijiečių tarpe ir dabar sklinda tuo atveju prelato pasakyti žodžiai linguojant galvą: "Taigi, taigi, pasitaiko, pasitaiko visiems . . ."

Čikagos lietuvių veikla tapo lyg ir skurdesnė palydėjus į . . . amžinus namus vieną iš tų senosios kartos vyrų, kuriems Dievas ir Lietuva buvo jų veiklos tikslas bei prasmė.

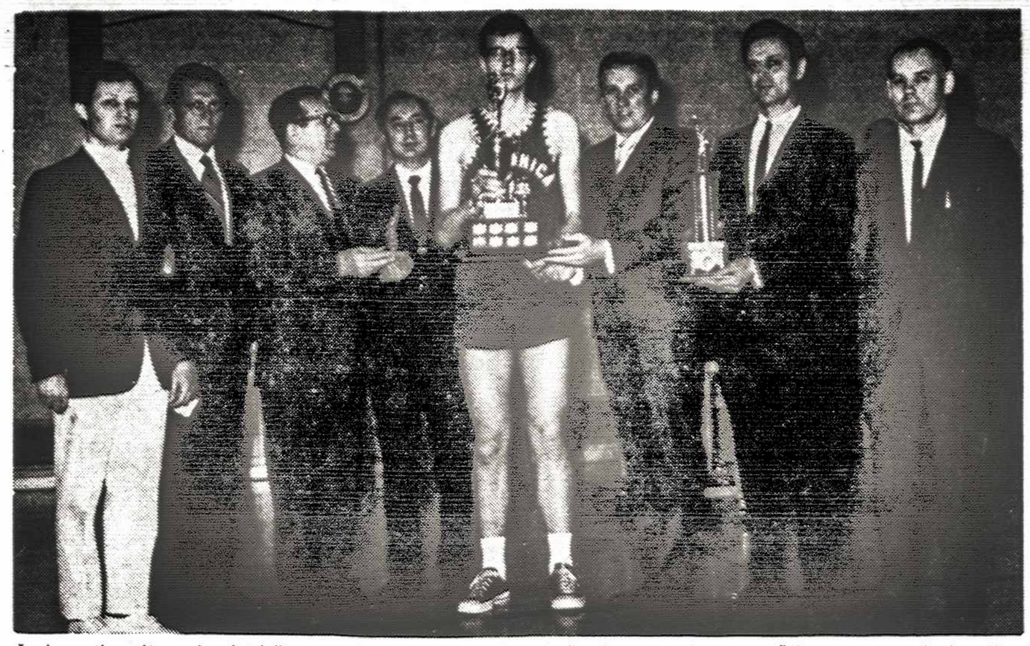

Š. Amerikos lietuvių dvidešimtųjų krepšinio ir tinklinio žaidynių atidarymas Čikagoje š. m. balandžio 17—18 d. Iš kairės: J. Bagdonas, A. Kerelis, JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirm. inž. Br. Nainys, žaidynių komiteto pirm. dr. E. Ringus, jaunių A klasės krepšinio žaidėjas su laimėta taure, kurią prieš 4 metus padovanojo PLIAS Toronto skyrius, Pr. Savickas, ŠALFASS centro valdybos pirm. S. Krašauskas, žaidynių varžybinio komiteto pirm. Z. Žiupsnys

Naujovės ir iškrypimai apeigose

KUN. DR. J. VAIŠNORA, MIC

Kai tik, pagal II Vatikano susirinkimo sprendimą, buvo leista liturgijoje tautinė kalba, apeigų kongregacija nustatė ir reikalavo, kad vertimas į tautinę kalbą būtų vienodas visiems tos kalbos tikintiesiems, nežiūrint, kuriame krašte jie gyventų. Pvz. Vokietijos, Austrijos, dalies Šveicarijos ir Italijos Tirolio vokiečių į jų kalbą išversti liturginiai tekstai buvo vienodi. Šv. Sostas to griežtai reikalavo ir paragino, kad tekstų vienodam paruošimui būtų sudarytos mišrios liturginės komisijos iš įvairių tos kalbos atstovų. Tokios komisijos atliko naudingą darbą tekstų vienodumui išlaikyti.

Nuolaidos ir taisyklės

Tačiau tą darbą atliekant iškilo ir kaikurių sunkumų. Yra kraštų, kurie yra tos pačios kalbos, tačiau praktikoje vartoja jos tarmę. Pvz. ispanai, nors visi kalba ispaniškai, praktikoje skiriasi tarmėmis. Sunkybių atsirado ir dėlto, kad iki šiol buvo reikalaujama **vienodo** vertimo **visų** liturginių tekstų. Todėl atsižvelgdamas į kaikurių kraštų vyskupų konferencijų prašymus ir pageidavimus, popiežius nustatė, kad vienodas vertimas į betkurią kalbą būtų išlaikytas tik Mišių eigos (Ordo Missae) ir tų dalių, kuriose tiesiogiai dalyvauja tikintieji.

Tokį popiežiaus sprendimą Dievo Garbinimo Kongregacija 1970. II. 9 dekretu konkretizavo taip:

1. Vienodas vertimas reikalingas: a. visų liturgijos dalių, kaip atsakymai, dialogai, kur tiesiogiai dalyvauja ir atsakinėja tikintieji; b. Mišių tose dalyse, kurios sudaro Mišių eigą (Ordo Missae); c. brevioriuje psalmių, himnų ir maldų (preces) vertimas Laudes maldose bei mišparuose.

2. Kitų liturginių tekstų vienodas vertimas yra pageidautinas. Tačiau, jei yra būtinas reikalas, atskiros vyskupų konferencijos gali panaudoti bendrąjį vertimą arba paruošti naują.

3. Visais atvejais — tiek bendro vertimo, tiek skirtingo aprobavimas, pristačius vyskupams, priklauso Šv. Sostui.

Kraštutinumai

Nors Šv. Sostas įvairiais nurodymais, dekretais, paaiškinimais bando tvarkyti liturgijos reformą, parūpindamas pagrindines liturgines knygas lotynų kalba (editio typica), iš kurių vienų galima daryti vertimus į tautinę kalbą, tačiau atsiranda liturgijos "specialistų", kurie viską "geriau išmano" ir pasigamina "savas" liturgines knygas. Tai vyksta ypač visų naujovių tėvynėje Olandijoje, o iš ten paplinta ir kaimyniniuose kraštuose.

Jau seniai spaudoje būdavo aprašomos įvairios keistos, su Romos nustatytomis normomis nesiskaitančios Mišios, laikomos privačiuose namuose prie vakarienės stalo, kur po vadinamų Mišių prasideda paprastos vaišės su valgiais ir gėrimais. Vienas kunigas sugalvojo, kad "labai gražu ir simboliška" laikyti sutuoktuvių Mišias jaunavedžių miegamajame kambaryje ant jų lovos . . . Dar kitur įvestos "hipių" Mišios su visokiais barškalais ir staugimais . . .

Romos žodis

Bet gal tai buvo pavieniai atvejai ir iškrypimai. Dabar jau matyti, kad tokie reiškiniai darosi vis dažnesni ir pavojingesni, nes Dievo Garbinimo Kongregacijos organe "Notitiae" imta griežtai prieš tokias naujoves pasisakyti, jas pasmerkti.

Ir taip "Notitiae" 1970 m. sausio mėnesio numeryje atsakoma į kaikurių Olandijos kunigų paklausimą: ar Olandijos Liturginės Komisijos paruošta nauja Mišių eiga (Ordo Missae), kuri skiriasi nuo Romos išleistosios ir popiežiaus įsakytos laikytis visoje Bažnyčioje, yra Šv. Sosto aprobuota ir ar galima pagal tokią Mišių eigą laikyti šv. Mišias? Lygiai klausiama, ar vietos vyskupai turi galios leisti ir aprobuoti Ordo Missae, kuri skiriasi nuo Romos nustatytosios.

Atsakymas į tuos klausimus yra aiškus ir kategoriškas: Olandijos Liturginės Komisijos paruošta Mišių eiga nėra Šv. Sosto aprobuota ir todėl neleistina ja naudotis ir pagal ją laikyti Mišias. Vyskupai neturi galios leisti ir aprobuoti tokių liturginių knygų, kurios skiriasi nuo visai Bažnyčiai įsakytų ir vartojamų.

Olandų atsiliepimas

O kodėl Olandijos liturgistai nepasitenkino Romos išleista ir popiežiaus aprobuota Mišių eiga (Ordo Missae), paaiškina Harlemo vyskupijos laikraštis, kur sakoma:

Komisija, kuriai buvo pavesta paruošti naują Mišių eigą, laikėsi tų principų, kurie yra paskelbti II Vatikano susirinkimo konstitucijoje apie šv. liturgiją (nr. 50). Tie principai nepakankamai išlaikyti Romos paruoštoje Mišių eigoje (editio typica). Tai įvyko dėl įvairių priežasčių, o svarbiausia dėl vyskupų ir kitų Romos autoritetų nepatyrimo liturginiuose klausimuose.

Taip tasai diecezinis laikraštis pasisako ir įvertina Romos kurijos darbą. Dėlto "Notitiae" rašo: "Atrodo, kad čia trūksta ne tik kitiems pagarbos, bet ir kuklumo".

Nuokrypos

"Notitiae" 1970 m. kovo mėnesio numeryje yra straipsnis "Liturgijos išniekinimas". Jame rašoma, kad kaikuriuose kraštuose platinamos nežinomo autoriaus parašytos Mišios, kurių pagrindinė tema yra "homophilia". Belgijos vyskupai griežtai uždraudę tokius liturgijos iškrypimus ir įspėję kunigus vengti tokių naujovių.

Kitas kunigas sugalvojęs specialias Mišias, kai viena šeima įdukrino 18 metų mergaitę. Iškilmė turėjo būti atžymėta specialiomis Mišiomis . . . "Notitiae" klausia: ar tokia šeiminė ir asmeninė proga dar reikalinga specialių Mišių, kai pakanka, jei jau būtinai norima atžymėti, suminėti tą faktą tikinčiųjų maldoje (oratio fidelium)?

Prancūziškame laikraštyje "Paroisse et liturgie" (1970, 80-81 p.) aprašomos ir rekomenduojamos narkotikus vartojančių jaunuolių Mišios. O tų Mišių eiga esanti tokia:

Du jaunuoliai iš sakyklos parodo laikraščius su tokiom antraštėm: "Liuvenas: marijuana mažamečiuose . . . Liežas: hašišas vienos gimnazistės suole". Seka įvairių instrumentų "kačių muzika" ir plokštelių garsai.

Įžanginis priegiesmis skamba taip: "Klajūne, svetimšali šioje žemėje, klajūne, svetimšali, Viešpatie, mes žygiuojame su tavim!" Po Kyrie ir Gloria jaunuoliai vienas po kito lipa į sakyklą, skaito poeziją, laikraščių straipsnius, įrodinėja, kad šių dienų visuomenė ir Bažnyčia esančios kaltos, jei šiandien jaunimo tarpe taip paplitę narkotikai . . . Pirmajam skaitymui paima Apaštalų Darbų 2 skyrius: "Tai atsitiks paskutinėmis dienomis: Aš išliesiu savo Dvasios (sako Viešpats) ant kiekvieno kūno; tuomet jūsų sūnūs ir jūsų dukterys pranašaus; jūsų jaunikaičiai turės regėjimų ir jūsų seniai sapnuos sapnus". Seka giesmė: "Mano siela trokšta gyvojo Dievo, kada gi aš matysiu Dievo veidą? (Ps. 41,3).

Straipsnio autorius aiškina: "Ar tai nėra tikras hipių troškimas? O mūsų krikščionių — kur mūsų mistika?"

Už iškrypimus, išsigimimą kaltinama Bažnyčia. Esą pasmerkti narkotikus yra farizėizmas.

Teisingai, visa tai aprašius, "Notitiae" klausia: "Viešpaties tarnai, ko tuo siekiate? Kokią liturgiją jūs kuriate . . . ?"

LIETUVIŲ MOKINIŲ KONKURSAI

Švietimo ir Šeimos Metais K. L. B. švietimo komisija nutarė pravesti Kanados lituanistinėse mokyklose konkursus — iš lietuviškos veiklos, laikraščių iškarpų, dailiojo skaitymo, deklamavimo ir rašinių. Lietuviškos veiklos konkurse mokiniai turėjo rašyti į sąsiuvinį kada dalyvavo ar kaip nors aktyviai pasireiškė kuriame nors parengime, minėjime, koncerte, skaitė lietuvišką laikraštį ar į jį rašė, kokiame sambūryje ar organizacijoje dalyvauja, kokias pareigas eina ir šiaip kuo reiškiasi lietuviškoje veikloje. Kiekvienam pasireiškimui ar pareigoms buvo skirta atitinkamas taškų skaičius. Laikraščių iškarpų konkurse mokinys, pasirinkęs tam tikrą temą, turėjo sekti lietuvišką spaudą, atitinkamus straipsnius iškirpti ir klijuoti į albumą. Jei mokinys tas iškarpas dar nuo savęs komentuoja bei kitokiu būdu įdeda savo kūrybos, laikyti pliusu.

Visų konkursų dalyviai buvo suskirstyti pagal amžių į dvi grupes: jaunesniųjų grupę iki 12 m. imtinai ir nuo 13 m. iki 16 m. Rašiniams švietimo komisijos buvo parinkta po 4 temas kiekvienai grupei. Jos konkurso rašymo dieną mokiniams klasėje buvo paskelbtos ir rašomos.

Konkursams buvo duota laiko iki pat praeitų metų galo. Po to buvo atrinkti pirmųjų vietų laimėtojai mokyklose, paskelbti bei apdovanoti. Mokyklose laimėjusių pirmąsias tris vietas abiejose grupėse lietuviškos veiklos dienoraščiai, iškarpų iš laikraščių albumai ir rašiniai, o dailiojo skaitymo ir deklamavimo konkursų patys dalyviai turėjo būti pristatyti KLB švietimo komisijai. Pastarajai reikėjo atrinkti pirmųjų trijų vietų laimėtojus visos Kanados mastu. Tam tikslui švietimo komisija buvo sudariusi net 6 konkursų komisijas. Lietuviškos veiklos konkurso komisijon įėjo S. Andrulienė, J. Empakerienė, V. Matulaitis; laikraščių iškarpų — D. Gruodienė, A. Banelis, L. Racevičius; rašinių — S. Sakalienė, A. Sungailienė, V. Taseckas, dailiojo skaitymo — D. Gruodienė, A. Petrulienė, K. Manglicas; deklamavimo jaun. grupės — N. Banelienė, V. Dailydienė, V. Vasiliauskienė, vyr. grupės A. Jucienė, S. Vytienė ir K. Batūra.

Šios komisijos, patikrinusios slapyvardėmis pasirašytus darbus, konkursų užbaigimo šventės išvakarėse dailiojo skaitymo ir deklamavimo konkursų dalyvius, atrinko Toronte visos Kanados mastu pirmųjų vietų laimėtojus.

Laikraščių iškarpų konkurse jaun. grupės I vietą laimėjo Vida Kamaitytė iš Hamiltono, II — Ina Lukoševičiūtė iš Montrealio, III — Tadas Valickas iš Toronto; vyresniųjų grupės I vietą — Alfredas Keliačius, II — Danguolė Juozapavičiūtė, abu iš Hamiltono; III vietą—Ramutė Kaminskaitė iš Toronto. Lietuviškos veiklos konkurse jaun. gr. I vietą laimėjo Ina Lukoševičiūtė iš Montrealio, II — Giedrė Čepaitytė iš Toronto; vyr. gr. I vietą — Žibutė Šilininkaitė iš Toronto; II — Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio. Rašinių konkurse jaun. gr. I vietą laimėjo Laima Lukavičiūtė iš Hamiltono, II — Vida Stripinytė iš Toronto, III — Antanas Gečius iš Montrealio; vyr. gr. I vietą gavo Vilija Malciūtė iš Montrealio, II — Laima Jagėlaitė iš Toronto, III — Jūratė Jurgutytė iš Hamiltono. Dailiojo skaitymo konkurse jaun. gr. I vietą laimėjo Danutė Bilevičiūtė iš Hamiltono, II — Vida Morkūnaitė iš Montrealio, III — Bernadeta Abromaitytė iš Toronto; vyr. gr. I vietą gavo Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio, II — Andrius Gaputis iš Toronto, III — Rita Parėštytė iš Hamiltono. Deklamavimo konkurse jaun. gr. I vietą laimėjo Renata Bubelytė iš Toronto, II — Vida Morkūnaitė iš Montrealio, III — Loreta Dirsytė iš Hamiltono; vyr. gr. I vietą — Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio, II — Kristina Rovaitė iš Toronto, III — Angelė Mikalauskaitė iš Hamiltono.

Visi konkursų laimėtojai gegužės 10 d. Toronto Prisikėlimo par. salėje buvo pagerbti. Gausiai susirinkusiai publikai pristatė KLB švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas. Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas juos pasveikino ir įteikė premijas. Ten pat parodų salėje buvo išstatyti ir visi švietimo komisijai atsiųsti konkursų dalyvių darbai. Reikia pasakyti, kad nemažai buvo ypač gražiai paruoštų, savo kūryba patobulintų ir papuoštų laikraščių iškarpų albumų.

Deja, konkursuose visos Kanados mastu dalyvavo tik stambiausios lietuvių mokyklos, būtent, T o r o n t o, Hamiltono ir Montrealio. Lietuviškos veiklos konkurse dalyvavo tik Toronto ir Montrealio mokyklos ir tai negausiai. Mažosios mokyklos, atrodo, visai konkursų nevykdė, o kaikurios dėl įvairių priežasčių pasitenkino konkursais tik savo mokyklose.

L. Tamošauskas

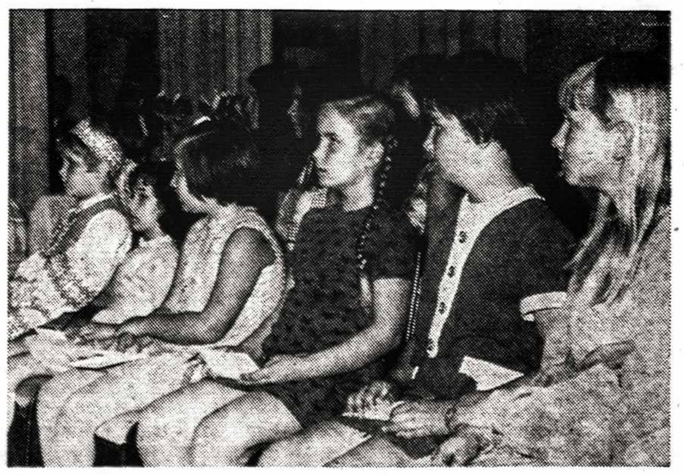

Kanados lietuvių šeštadieninių mokyklų mokiniai, laimėję konkursų premijas. Čia matyti tiktai jų dalis Nuotr. S. Dabkaus

MOTERIS GEGUŽĖS APMĄSTYMUOSE

AL. GIMANTAS

Šis mėnuo teikia puikią progą pakalbėti ne vien tik apie motiną, bet ir aplamai apie lietuvę moterį išeivijoje. Ji neabejotinai yra verta žymiai daugiau dėmesio ir įvertinimo, negu mes jai skiriame. Kai pereitos žiemos metu šiose skiltyse teko prabilti tema "Lietuvė moteris — herojė ar savanaudė?", buvo sulaukta nemažai dėmesio bei atsiliepimų. Tame rašiny pasakyta, kad, nežiūrint visų nuopelnų, tam tikra dalis mūsų moterų yra savotiškas stabdys bendrojoje mūsų veikloje.

Veiklos atrama

Šį kartą norėtųsi panagrinėti daugiau teigiamą pusę. Juk mūsų moterys, dažnai esančios šešėlyje, bendrosios veiklos užkulisiuose, visdėlto yra vertos ir dėmesio, ir pagarbos, ir padėkos. Turintieji šeimas vyrai juk turės sutikti, kad daugeliu atvejų, jei ne visais, jokia lietuviška veikla nebūtų įmanoma, jei vyras, šeimos galva, nejaustų vertingos, didelės ir šiuo atveju būtinos talkos iš savo žmonos pusės.

Kiekvienas veikėjas, aktyvesnis betkurio sambūrio dalyvis, valdybų ar komitetų narys turės sutikti: jei ne žmonos parama, jis visiškai negalėtų reikštis lietuviškoje veikloje. Posėdžiai, pasitarimai, konferencijos, suvažiavimai, pasiruošimai vienam ar kitam įvykiui, gausi korespondencija, lietuviškosios spaudos sekimas, telefoniniai pasikalbėjimai juk atima tiek daug laiko ir lėšų. Jei nebūtų tam darbui pritarimo ir supratimo iš moteriškosios šeimos pusės, nebūtų galima atlikti net mažiausio visuomeninio darbo.

M. Biržiškos pastaba

Dar studijų metais būrys lituanistų surengėm kuklų minėjimą - pagėrbimą mokslinio darbo sukakties proga prof. Mykolui Biržiškai. Eilė kalbėtojų auditorijai priminė profesoriaus nuopelnus, bet kai atėjo eilė prabilti pačiam sukaktuvininkui, jis pastebėjo, kad visa tai, ką kalbėtojai iškėlė ir pabrėžė, yra pernelyg perdėta. Jis nesijau-

(Nukelta į 7 psl.)

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

DARBO DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS

PAGRINDINIAI DARBO ĮSTATYMO REIKALAVIMAI

Ontario provincijoje galioja šie pagrindiniai darbo įstatymo reikalavimai, kurių privalo laikytis visi darbdaviai:

Darbo valandos

Darbo dieną Ontario provincijoj sudaro 8 valandos, savaitę—48. Duodami leidimai dirbti ir ilgiau nei 48 valandas, bet tais atvejais darbininkas ar jo įgaliotinis turi teisę atsisakyti nuo viršvalandžių.

Įstatymo apribotos darbo valandos netaikomos asmeniui, kurio vienintelis darbas yra priežiūros ar vadovaujamo pobūdžio.

Moterys, dar neturinčios aštuoniolikos metų amžiaus, negali dirbti ilgiau kaip 54 valandas į savaitę. Jos taip pat negali dirbti nuo 12 valandos nakties iki 6 valandos ryto. Jeigu jų darbas prasideda arba baigiasi tame laiko tarpe, joms turi būti parūpinta privati susisiekimo priemonė darbdavio lėšomis.

Neleidžiama darbininkams dirbti daugiau kaip penkias ištisas valandas be užkandžio pertraukos bent pusės valandos ilgumo, nebent trumpesnė pertrauka yra patvirtinta direktoriaus.

Apmokamos atostogos

Darbininkas turi gauti apmokamų atostogų bent vieną savaitę su mažiausiai 2% atlyginimu nuo bendro uždarbio sumos (įskaitant komisą, viršvalandžius ir t. t.) už kiekvienus pirmuosius trejus darbo metus. Už ketvirtuosius ir kiekvienus sekančius darbo metus darbininkas turi teisę gauti mažiausiai dvi savaites apmokamų atostogų su nemažiau kaip 4% atlyginimu nuo bendros uždarbio sumos. Trejus metus sudaro 36 mėnesiai. Jie gali būti sudaryti penkerių metų laikotarpyje, jei yra dirbta su pertraukomis. Skaičiuojant 36 mėnesių laikotarpį darbininko apmokamų atostogų reikalui, pilnu mėnesiu jam užskaitomas, jeigu dirbo bent jo dalį.

Nuo 1966 m. liepos 1 d. nebuvo nustatytas minimalinis laikotarpis, per kurį darbininkas gauna teisę į apmokamas atostogas. Dabar kiekvienas darbininkas gauna teisę į apmomakas atostogas nuo pirmos įdarbinimo dienos.

Įstatymas reikalauja sumokėti pasitraukiančiam iš tarnybos darbininkui visus jam pasitraukimo dieną priklausančius pinigus (įskaitant atostogų atlyginimą) tą pačią dieną arba, vėliausiai, sekančią reguliaraus išmokėjimo dieną.

Vienodas atlyginimas už vienodą darbą

Ontario provincijoj moterys ir vyrai turi gauti vienodą atlyginimą už tą patį darbą. Įstatymas leidžia daryti skirtumą ten, kur yra vyresniškumo sistema, nuopelnų sistema, taip pat sistema, kurioj apskaičiuojami atlyginimai pagal gamybos kokybę arba kiekybę. Leistini taipgi skirtumai betkokiu pagrindu, išskyrus lyties.

Nežymūs skirtumai atliktame darbe nesudaro pakankamo pagrindo daryti skirtumą tarp moters ir vyro atlyginimo.

Algos apsauga

Kiekvienas darbininkas turi gauti nustatytos algos apskaičiavimą, kuriame kiekvieno išmokėjimo proga reikalaujama pažymėti atlyginimo laikotarpį, dydį, pilną uždarbį, atskaitas, pragyvenimo priedą ir grynas pajamas.

Viršvalandžių ir šventadienių darbo atlyginimas

Ontario provincijoj darbininkams apmokami viršvalandžiai tais atvejais, kai dirba daugiau kaip 48 valandas į savaitę, nebent teisėtai padaryta išimtis. Viršvalandžių atlyginimo dydis — pusantro karto reguliaraus atlyginimo.

Šventadienių darbo viršvalandžiai

Įstatymas laiko šventadieniais šias dienas: Naujus Metus, Didįjį Penktadienį, Viktorijos Dieną, Dominijos Dieną, Darbo Dieną, Padėkos Dieną ir Kalėdas.

Kai darbas **yra atliekamas** tomis dienomis, darbininkas turi gauti didesnį atlyginimą — pusantro karto reguliaraus atlyginimo už visą atliktą darbą. Šis noustatas netaikomas:

a. tam, kuris **neuždirbo** atlyginimo bent dvylika dienų (iš 30 kalendorinių dienų) prieš pat šventadienį;

b. ten, kur yra susitarimas tarp darbdavio ir darbininkų įstatyminį šventadienį perkelti į kitą dieną, kuri, direktoriaus nuomone, yra labiau priimtina darbininkui ir teikia tas pačias šventadienio privilegijas darbo ir atlyginimo atžvilgiu.

Minimalinis atlyginimas

Ontario provincijoj minimalinis atlyginimas yra $1.30 į valandą bendrojoj pramonėj, Mokiniams galima mokėti $1.20 į valandą neilgiau kaip keturis mėnesius. Įmonėje gali būti nedaugiau kaip vienas mokinys iš penkių asmenų.

Mokiniams viešbučiuose, moteliuose, turistinėse vasarvietėse, restoranuose ir aludėse galima mokėti $1.15 į valandą pirmąjį darbo mėnesį.

Visi statybos darbininkai privalo gauti nemažiau kaip $1.55 į valandą. Mokinio laikotarpis statybos srityje nėra nustatytas.

Šis darbo įstatymas (Employment Standarts Act) netaikomas asmenims, dirbantiems žemės ūkyje, ir pramonei, esančiai federacinės vyriausybės žinioje, kaip pvz. pašto įstaigos, geležinkeliai, lėktuvų bendrovės, bankai, javų elevatoriai, važmos bendrovės, radijo ir televizijos stotys.

THE HON. JOHN ROBARTS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MOKYKLŲ REFORMA

Ketverių metų pradinės mokyklos Lietuvoje nuo 1970-71 mokslo metų pradžioje pertvarkomos į trimetes. Pranešimą šiuo klausimu jau kovo 13 d. "Tiesoje" paskelbė švietimo ministerijos mokymo metodinio skyriaus viršininkas Kazys Poškus. Pagrindinėm reformos priežastim jis laiko didesnį mokyklas pradedančių lankyti vaikų išprusimą ir visuotinį privalomą mokymąsi vidurinėse mokyklose. Kadangi pradinėje mokyloje visus dalykus dėsto vienas mokytojas, geresnių rezultatų tikimasi pasiekti, kai jau IV klasėje bus pereita prie atskirų mokytojų dalykinės sistemos. Tikimasi, jog tada bus išvengta kaikurių dalykų pasikartojimo ir suteikiama mokiniams daugiau žinių. Keturmetės mokyklos pavertimas trimete mokslo kelią iki augštųjų mokyklų sutrumpina vieneriais metais — bus trys pradinės mokyklos ir aštuonios vidurinės mokyklos klasės. Iš viso — 11 klasių. Reformos įgyvendinimas sudaro nemažą problemą, nes ketvirtokus teks perkelti į artimiausias aštuonmetes ar vidurines mokyklas. Pradinėse mokyklose susidarys apie 2.000 mokytojų perteklius. Jų laukia persikvalifikavimas darbui dalykinėje sistemoje arba įsijungimas į priešmokyklinio auklėjimo įstaigas. Toliau K. Poškus rašo: "Kiek sunkiau, žinoma, bus su mokymo turinio bei metodų pertvarkymu I—IV klasėse. Šiuo atžvilgiu jau yra atlikti reikalingi eksperimentai, parengti mokymo programų projektai. Suprantama, atlikti tobulai šiuos darbus, o ypač pertvarkyti patį mokymo ir mokymosi procesą, nebus įmanoma per vienerius metus. Tai yra visų liaudies švietimo darbuotojų ir mokytojų ilgų atkaklaus darbo metų uždavinys. Į kokius pedagoginius darbo klausimus pertvarkytoje pradinėje mokykloje teks atkreipti ypač didelį dėmesį tiek mokytojams, tiek mokiniams, tiek ir jų tėvams? Trumpai šiuos uždavinius būtų galima nusakyti taip: ekonomiškai tvarkyti mokymuisi skirtą laiką mokykloje ir namuose, naudojant kuo daugiau mokymo vaizdinių bei technikos priemonių; neperkrauti mokinių faktologine mokymosi medžiaga — datomis, skaičiais, vardais, formulėmis, bet daugiau ugdyti jų sąmoningumą, abstraktų protavimą, savarankiškumą, sugebėjimą kelti problemas, analizuoti jas ir daryti teisingas išvadas, rasti kiekviename reiškinyje priežastis ir jų pasekmes; toliau tobulinti mokymo metodus, ypač didelį dėmesį kreipiant į tai, kad vaikai nuo pat pirmųjų mokymosi metų išmoktų racionaliai mokytis; kiekvieną mokslo pagrindų faktą bei reiškinį glaudžiai sieti su praktika, su gyvenimu, su turima patirtimi ir pažįstama aplinka, ugdyti mokinių individualinius gabumus ir sugebėjimus, skatinti juos, didelį dėmesį skiriant individualizuotam mokymui bei profesiniam orientavimui . . ." Daugiausia problemų tikimasi turėti IV klasėje, kur dalykinės sistemos vidurinės mokyklos mokytojai pirmą kartą susitiks ne su 11, bet 10 metų amžiaus mokiniais.

NEPATENKINTA PIRMOKAIS

Netiesioginį ryšį su pradinės mokyklos reforma turi "Tiesos" 80 nr. paskelbtas Biržų I vidurinės mokyklos mokytojos Leontinos Morkvėnienės rašinys "Ką moka būsimieji pirmokai?" Neužsimindama apie pradinio mokslo pavertimą trimečiu, ji konstatuoja: "Keista, šiandien netgi miestuose vaikai žinių, kurių turėtų žinoti ateinantieji į pirmą klasę, turi labai maža. Tiesa, tai ne dauguma, bet vis dėlto didelis procentas. Kai kurie vaikai nemoka laikyti rankoje pieštuko, o apie lazdelės ar kitų elementų parašymą net negirdėjo. Kada pasiūliau mokiniams parodyti, ką jie moka, padainuoti kokią dainelę, pasakyti eilėraštį, dauguma vaikučių dainavo suaugusių dainas apie meilę, kurias nugirdo per išgertuves. Tenka daryti tokias išvadas: didelė dalis tėvų vaikams neskiria nė mažiausios laisvalaikio valandėlės, neplečia jų akiračio . . ." Ar tokiu atveju trimetė pradinė mokykla išeis vaikams į naudą, tenka labai abejoti.

LIETUVOS GYVENTOJAI

Spaudoje jau paskelbti 1970 m. sausio mėnesį įvykdyto Sovietų Sąjungos ir paskirų sričių gyventojų surašymo duomenys. Lietuva turi 3.129.000 gyventojų. Lyginant su 1959 m. surašymu, gyventojų skaičius yra padidėjęs 15%. Gyventojų pasiskirstymas tautybėmis dar neskelbiamas. Latvijos gyventojų skaičius padidėjo 13% iki 2.365.000, Estijos — 13% iki 1.357.000. Į akis krinta faktas, kad rusais kolonizuojama Karaliaučiaus sritis savo gyventojų skaičių padidino net 20% iki 732.000. Atrodo, čia įtakos turėjo ne tik natūralus gyventojų prieauglis, bet ir jų importas iš Rusijos.

NAUJI PROTESTAI

Maskvos įsakyti, vilniečiai neseniai rengė protesto mitingus prieš Izraelį, pasmerkdami jo karinius veiksmus arabų kraštuose ir, žinoma, nutylėdami sovietų tebekurstomas karo liepsnas Artimuosiuose Rytuose. Dabar jie gavo įsakymą ateiti į talką premjerui A. Kosyginui, spaudos konferencijoje bandžiusiam pasmerkti komunistų bazes Kambodijoje triuškinančius amerikiečių dalinius. Gegužės 5 d. pirmieji mitingai Maskvos propagandai buvo surengti Vilniuje — "Komunaro" staklių ir elektros skaitiklių gamyklose. "Komunare" įvadinį žodį tarė įmonės partinio komiteto sekr. D. Nikitionokas, grynakraujis rusas. Po jo prieš Ameriką šūkaliojo lietuviai — vyr. inž. G. Naginskas, surinkimo skyriaus viršininko pavaduotojas J. Matkevičius ir šaltkalvis R. Požerauskas. Panaši procedūra įvyko ir elektros skaitiklių gamykloje, kur taip pat pirmasis kalbėjo partinės organizacijos nelietuvis sekr. G. Kolpašnikovas. Šioje gamykloje, matyt, daugiau yra rusų, nes žodis buvo duotas tekintojui A. Troickiui, skyriaus meistrui I. Kiričenkai ir šaltkalviui I. Mudėnui. V. Kst.

DELHI, ONT.

KLK MOTERŲ DR-JOS DELHI SKYRIUS surengė įspūdingą Motinos Dienos minėjimą, susiedamas jį su šeštadieninės mokyklos užbaigimo iškilmėmis. Paskaitą skaitė Danutė Bleizgienė. Mokyklos vaikučiai atliko montažą, padeklamavo, padainavo ir pašoko porą tautinių šokių. Pats pritaikydamas muziką, jiems akompanavo gitara ir pianinu Paulius Vytas. Visame pasirodyme buvo jaučiama įgudusi mokytojos Birutės Vytienės ranka. Akordeonu solo pagrojo D. Veraitytė ir J. Olekaitė. Delhi jaunimo choras drauge su Rodney choru padainavo, kun. B. Pacevičiui vadovaujant ir D. Norkutei akompanuojant. Jaunieji svečiai iš Rodney pašoko tautinių šokių. Akordeonu grojo Jonas Šapnickas. Rodney grupės pranešėja N. Narbutaitė stebino savo švaria tarsena. Katalikių moterų Delhi skyriaus naujoji pirmininkė S. Steigvilienė dėkojo paskaitininkei, jauniesiems programos atlikėjams, mokyklos mokytojoms B. Vytienei ir A. Ratavičienei, kurioms buvo įteiktos vertingos dovanos; dėkojo chorų vadovui kun. B. Pacevičiui žodžiu ir dovanėle. Padėka pareikšta ir šokėjų instruktoriams p.p. Bleizgiams. Visi labai dėkingi Delhi Šv. Kazimiero par. klebonui kun. dr. J. Gutauskui už visokeriopą pagalbą šeštad. mokyklai. Atsilankiusios narės ir viešnios buvo papuoštos rožėmis. Matjos paruošė turtingą vaišių stalą visiems dalyviams ir svečiams. Šį kartą tai nebuvo vien tik Motinos Dienos minėjimas — tai buvo pasigrožėjimas ir mūsų jaunaisiais. V. G.

LONDON, ONT.

PR. KISIELIENĖ po sėkmingos operacijos sveiksta Viktorijos ligoninėje, 316 kambaryje. Linkime greitai visiškai pasveikti. D. E.

San Francisco, Calif.

PAVASARINIS POBŪVIS - KONCERTAS įvyko gegužės 9 d. čekoslovakų Sokol salėje, San Mateo mieste, 20 mylių nuo San Francisco. Programą išpildė smuikininkas Herkulis Strolia, kuris pagrojo solo: J. S. Svendseno "Romansą", Juozo Strolios "Lietuvos atsiminimus" ("Souvenir de Lithuanie), H. Wieniawskio "Romansą" ir E. Mlynarskio "Mazurką". Programa visų susirinkusiųjų buvo šiltai priimta ir palydėta ilgais ir nuoširdžiais plojimais. Smuikininkui akompanavo jo žmona. Tai buvo pirmas H. Strolios pasirodymas San Francisco lietuviams. Po koncerto buvo jaukiai pasilinksminta iki vėlyvos nakties. Pobūvyje-koncerte dalyvavo ir San Francisco albanų atstovai. Buvo svečių iš Sacramento ir net iš Lietuvos. San Francisco Lietuvių Bendruomenei šiemet vadovauja profesorius Raphael Sealey, kuris nors ir nėra lietuvis, bet gražiai bei taisyklingai kalba lietuviškai ir lietuvių reikalams rodo daug nuoširdumo. B.

ROCHESTER, N. Y.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CHORAS, vad. Jono Adomaičio, gegužės 23 d., 7.30 v.v. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 555 Hudson Ave., rengia dainos ir šokių vakarą. Tai bus kartu ir 20 metų sukaktuvinis koncertas, kurio metu išgirsime ir naujausią Br. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Solo partijas atliks sol. B. Čypienė ir A. Cieminis. Balandžio 26 d. choro metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. K. Mačiulis, vicepirm. Z. Arlauskas, sekr. Ramunė Krokytė, ižd. N. Mačiulytė, reik. vedėjas Z. Šipaila.

KUN. J. BAKŠIO KUNIGYSTĖS 50 metų auksinė sukaktis — birželio 7 d. Iškilmei sudarytas komitetas: pirm. John Sicks ir prof. dr. Ant. Klimas, sekr. A. Sabalis, nariai — P. Dirsė, P. Pikūnas, Albert Kaddis, J. C. Morcan-Morkūnas, Paul Shurkus, A. Stugis ir visų organizacijų pirmininkai. Birželio 7 d. 11 v. sukaktuvininkas atlaikys iškilmingas Mišias. Pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. 5 v.p.p. Alfredo restorane, 4370 Dewey Ave., bus banketas, kurio metu kalbės prel. J. Balkūnas, miesto burmistras Stephan May ir kt. Dainų ir dailiojo žodžio pynę išpildys liet. bendruomenės choras, vad. J. Adomaičio, sol. Vl. Sabalienė, Izb. Žmuidzinienė, Pr. Puidokas ir kt. Mišiose ir bankete yra pasižadėjęs dalyvauti ir vietos vyskupas. Taipgi dalyvaus daugelis kun. J. Bakšio giminių ir draugų iš tolimiausių vietovių.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" dėl savo aktualių straipsnių ir sumaniai parenkamų aktualijų čia yra labai mėgstami ir jų prenumeratorių skaičius čia didėja. sb.

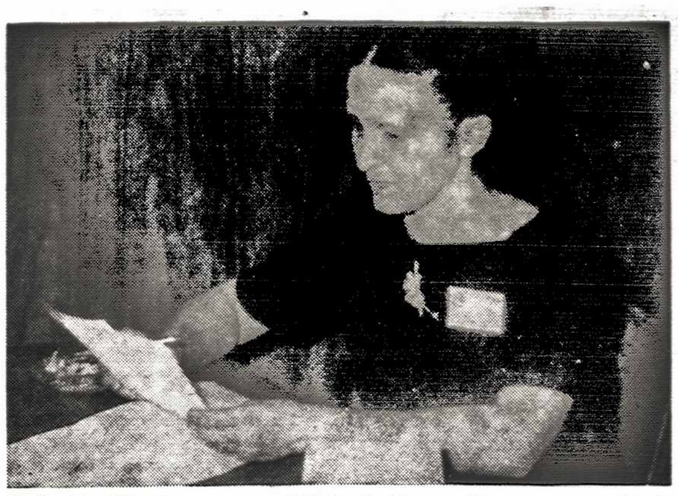

D. Staškevičienė, atstovavusi K. L. K. Moterų Draugijos suvažiavime Montrealio skyriui, daro pranešimą Nuotr. S. Dabkaus

Š.m. gegužės 24, sekmadienį, 4 v.p.p.,

HAMILTONO LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJE ĮVYKS

Vytauto Babecko studijos mokinių

KONCERTAS

PROGRAMOJE — pianino ir akordeono solo ir duetai.

Taip pat išgirsite 7 Kiwanis festivalio medalių laimėtojus

Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

RENGĖJAI

HAMILTON, ONT

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ susirinkimas — šį sekmadienį, gegužės 24 d., 5 v. p. p., 137 Gladstone Ave., R. J. Pleinių namuose. Visi sendraugiai ateitininkai kviečiami dalyvauti.

UŽBAIGDAMI VEIKLOS METUS, ateitininkai organizuoja ekskursiją į Ontario Science Centre Toronte birželio 7 d. Norintieji vykti registruojasi: jaunučiai ir jaunesnieji moksleiviai pas savo globėją E. Gudinskienę, vyresnieji moksleiviai ir studentai ateitininkai pas kuopos pirm. Dainorą Juozapavičiūtę iki gegužės 24 d. Vykstama autobusu. Kelionė ten ir atgal $2, o tėvams — $2.50. J. P.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA mokslo metus užbaigė gegužės 9 d. Iškilmės prasidėjo pamaldomis AV bažnyčioje, kur mokykla dalyvavo organizuotai. Čia mons. dr. J. Tadarauskas kalbėjo jaunimui apie reikalą aukotis mokslui ir paklusti savo mokytojams, primindamas tos dienos evangelijoj minimą Didįjį Mokytoją. Jaunimo Centro salėje buvo mokyklos užbaigimo iškilmė, kur 24 mokyklos X skyrių baigusiems abiturientams buvo įteikti pažymėjimai. Mokyklą baigė: R. Bikinaitė (pirmąja), V. Stukaitė (antrąja), Alf. Keliačius (trečiuoju), S. Banevičiūtė, Alf. Borusas, S. Čerškutė, L. Deksnytė, R. Jasevičiūtė, R. Jasevičius, J. Jurgutytė, Alg. Jusys, R. Jusytė, A. Kaminskaitė, A. Kezytė, A. Mikalauskaitė, A. Motiejūnas, O. Murauskaitė, Kęst. Norkus, I. Paškevičiūtė, Alg. Rimkus, A. Šeštokas, J. Trumpickas, Kęst. Urbonavičius ir Alg. Žilvitis. Mokyklą baigusius sveikino Bendruomenės pirm. K. Mileris, skyr. mokytoja M. Kvedarienė ir par. komiteto atstovas Z. Gedminas. Į trečiąjį dešimtmetį įžengusi mokykla šiemet išleido rekordinį skaičių abiturientų. PLB švietimo tarybos skirtus diplomus liet. mokyklų rėmėjams apyl. pirmininkas įteikė AV par. klebonui mons. dr. J. Tadarauskui ir liet. kooperatyvui "Talka", kurį priėmė Alf. Vainauskas. Trejų metų darbo tremties liet. mokykloje diplomą gavo L. Stungevičienė. Mokyklos ved. J. Mikšys išdalino premijas ir paskelbtų konkursų laimėtojams. Jų buvo daug, visokių ir pagal amžių grupes. Ir šiemet mūsų mokyklos laimėtojai Toronte visos Kanados liet. mokyklų varžybose laimėjo daug pirmųjų vietų. Vida Kamaitytė laikraščių iškarpų jaun. grupėje laimėjo I vietą, Alfredas Keliačius I v. vyr. grupėje ir Danguolė Juozapavičiūtė II. Dailiojo žodžio varžybose I vieta teko Danutei Bilevičiūtei jaun. gr. ir vyr. gr. Ritai Pareštytei III. Deklamavime abiejose grupėse III vietas laimėjo mūsiškės Loreta Dirsytė ir Angelė Mikalauskaitė. Rašinių I v. teko Laimai Lukavičiūtei jaun. gr. ir III Jūratei Jurgutytei vyr. gr. Mokykla didžiuojasi šitais laimėjimais ir žada kitais metais dar geriau pasirodyti. Po iškilmių mokiniai ir mokytojai buvo tėvų komiteto pavaišinti. Mokyklos tėvų komitete 4 metus sumaniai ir su dideliu atsidėjimu dirbo G. Jasevičius. Paskutinius dvejus metus jis buvo to komiteto pirmininku. Dabar, jo vaikams mokyklą baigus, mūsų mokykla neteko labai nuoširdaus talkininko.

LIETUVĖ MOTINA buvo tinkamai pagerbta gegužės 10 d. Bendruomenės surengtam Motinos Dienos minėjime. Mišios gyvų ir mirusiųjų motinų intencija buvo atlaikytos 9 v., o per Sumą kun. J. Gaudzė pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po Sumos buvo atgiedota Libera ir įneštas vainikas. 4 v. p. p. Jaunimo Centro salėj Kristina Stasiulytė prisegė motinoms po gvazdiką, o gausių šeimų motinos buvo papuoštos korsažu ir pasodintos joms skirtose vietose. Bendruomenė ta proga buvo išsiuntinėjus joms pasveikinimų atvirutes bei kvietimus į minėjimą. Iškilmę atidarė apylinkės valdybos vicepirm. L. Verbickaitė, pakviesdama mons. dr. J. Tadarauską sukalbėti invokaciją. Po to ji tarė trumpą žodelį motinoms bei gausiai susirinkusiems svečiams, padeklamavo St. Zubrickienės sukurtą motinai eilėraštį Paskaitininkė dr. O. Gustainienė savo kalboje palietė šių laikų motinos užduotį, pristatydama mūsų Lietuvos kaimo mamyte, kaip geros motinos pavyzdį. Paskaitininkė buvo palydėta gausiais plojimais. Menine programa rūpinosi A. Mikšienė. Ją atliko šeštad. mokyklos mokiniai, paruošti savo skyrių mokytojų. Programą pranešinėjo Anelė Kaminskaitė. Programa buvo gana įvairi. Jaunimas pašoko, padainavo, pagrojo skudučiais ir paskaitė savo kūrybos. Pasirodė ir G. Jokubynienės paruošti jaunieji "Gyvataro" šokėjai. Po minėjimo L. Verbickaitė visas motinas pakvietė dar ten pat salėje prie kavutės ir pyrago, kur savo vaikų ir anūkų aptarnaujamos jos pasivaišino ir pasišnekučiavo. Motinos Dienos minėjimas buvo gausus ir gana gražiai pravestas. K. M.

ALGIUI ZAMIONUI su žmona, atvykusiems iš Suvalkų trikampio, p. Kamaičių namuose surengtos sutiktuvės. St. Prakapas rengėjų vardu pasveikino ir įteikė piniginę dovaną.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums surengtas įkurtuves ir brangią sudėtinę dovaną: p. p. F. A. Matulicz, R. S. Metelkoms, J. L. Valevičiams, B. I. Kronams, E. E. Kudaboms, J. H. Petkūnams, L. K. Meškauskams, P. S. Kanopoms, Z. O. Žilinskams, P. G. Breichmanams, B. V. Vidugiriams, L. D. Gutauskams, A. Šilinskams.

Ypatingą padėką reiškiame gerb. mons. dr. J. Tadarauskui už pasakytą labai nuoširdžią kalbą, namo pašventinimą ir už visą jo rūpestį bei globą nuo pat pirmos dienos mums apsigyvenus Hamiltone. Dėkojame dramos aktorei E. Dauguvietytei-Kudabienei už giliai jaudinančius žodžius, eilėraštį, įkurtuvių vakare mus labai maloniai nuteikusius. Jūsų visų mums parodytas draugiškumas liks ilgai atmintyje —

Adelė ir Aleksas Dudoniai

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

ELECTROHOME

DRĖGMĖSIURBIAI (DEHUMIDIFIERS)

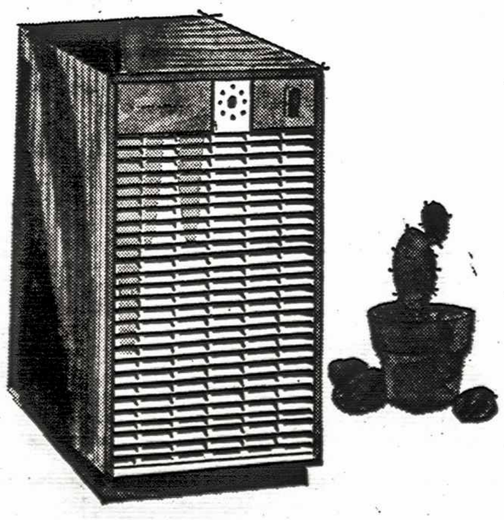

PASIRINKIMAS IŠ 4 MODELIŲ

IŠPARDAVIMO KAINOS $99.00

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028 arba 522-5652

Darbo val. 9—6; ketv. ir penkt. 9—9

Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

St. Catharines, Ont.

MOTINOS DIENA praėjo labai gražiai. Bendruomenės valdyba užprašė pamaldas, papuošė altorių gėlėmis. Po gėlę gavo visos motinos, dalyvavusios minėjime. Puokštę gėlių gavo mokyklos vedėja p. Svirplienė iš Niagara Falls už puikų paruošimą vaikų programai ir už pastovų mokytojavimą. Paskaitą skaitęs dr. A. Anysas susilaukė gausių plojimų už istoriškai įdomią paskaitą, o jo Ponia gavo dar ir puokštę gėlių.

MŪSŲ VISUOMENĖ piktinasi korespondentais, kurie, nežiūrint susitarimo baigti nesusipratimus, tęsia ir toliau puolimą kun. T. Mikalausko, kuris parodė gerą valią, siekdamas taikos ir ramybės. Nenuosaikiais, nesibaigiančiais puolimais einame prieš visų organizacijų pasisakymą siekti gražaus sugyvenimo. Tokia laikysena daro parapiją nemiela betkuriam kunigui. Taika pasiekta visų vardu ir tokie išsišokimai eina prieš bendrus lietuvių interesus. Kitaip kam gi tie organizacijų pasitarimai?

IŠKILIOJI LIETUVAITĖ. Į rinkimus atėjo tiek mergaičių, kad nebuvo galima nieko išrinkti. Mūsų bendruomenėje yra nemažas skaičius visais atžvilgiais puikių mergaičių. Kodėl jos neatėjo? Sprendimą apie jų lietuviškumą reikėjo palikti komisijai. Komisija rekomendavo valdybai vieną tinkamiausių lietuvaičių atstovauti mūsų Bendruomenei tautybių festivalyje, būtent, Vaidilutę Šetikaitę. Kitais metais gal pasiseks padaryti tikrus rinkimus. Šiais metais nebeliko laiko.

KARIŲ — VETERANŲ ORGANIZACIJA gavo leidimą ir jau antra savaitė rengia bingo. Einasi neblogai.

TRADICINĖS JONINĖS bus birželio 27 d. Londonas, Hamiltonas ir gal net Torontas atliks programą. Pernai turėjome vieną tautietį net iš Vankuverio. Lietuviai mėgsta Jonines. Jos sutraukia šimtus veidų, kurių šiaip niekad nesimato. Kor.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ JAUNIMO SIMPOZIUMAS įvyko Čikagoje gegužės 2-3 d.d. JAV LB centro valdybos pirm. inž. Br. Nainio iniciatyvos dėka. Suvažiavimo dalyviai, kurių buvo daugiau kaip 50 studentų ir mokslinių laipsnių siekiančių jaunųjų lietuvių, simpoziumo rėmuose svarstė keletą dėmesio vertų klausimų — studentų veiklą visuomeniniame ir kultūriniame darbe, jaunimo įsijungimą į politinę sritį, lituanistinius klausimus ir jaunimo kongreso reikalus. Šioms temoms vadovavo A. Lapšys, E. Juodvalkytė, V. Ruibytė, A. Idzelis, R. Sadolskis, S. Makaitytė, K. P. Žygas. Svarstant visuomeninę ir kultūrinę veiklą, pasisakyta už lietuvišką auklėjimą šeimose, lituanistinėse mokyklose, jaunimo įsijungimą į lietuvių kultūrinį gyvenimą, bendradarbiavimą spaudoje, lietuvių kultūrinių bei mokslinių laimėjimų pristatymą svetimtaučiams. Politinės veiklos diskusijose buvo konstatuota lietuvių politinių organizacijų įtakos stoka studentams. Didžioji lietuvių studentų dalis nesusigaudo išeivijos politinio darbo struktūroje. Dalyvaujantieji politiniame gyvenime nusiskundė jo centrų nelankstumu. Pageidaujama, kad Lietuvos laisvės kovos vadovybė būtų sudaryta ne partiniu principu, bet nauju, realesniu būdu. Amerikiečių politikoje nepasisakyta už kurią nors vieną partiją, bet sutarta daryti atitinkamus sprendimus kiekvienų rinkimų metu. Dėl ryšių su tautiečiais tėvynėje suvažiavime dalyvavę studentai nutarė nevengti progų lankytis Lietuvoje, sekti jos spaudą, susitikti su Amerikon atvykusiais svečiais, bet vengti oficialaus bendradarbiavimo su okupanto įstaigomis. Lituanistiniuose klausimuose konstatuotas permenkas studentų domesys. Siūlyta rengti lituanistines stovyklas su lietuvių kalbos kursu, domėtis humanitariniais mokslais. Lietuviai studentai neblogai reiškiasi savo ideologinėse organizacijose, bet mažai domisi bendrine Lietuvių Studentų Sąjunga. Galimas dalykas, veiklą pagyvintų tampresni ryšiai tarp lietuvių studentų organizacijų. Studentų organizacinės ir politinės veiklos augščiausias tikslas — lietuvių tauta Lietuvos valstybėje. Lietuvių jaunimo I kongreso darbus apžvelgė ir pasiruošimą II kongresui įvertino čikagiečiai V. Šaulys ir R. Kviklytė. Nusiskųsta, jog daug I kongreso rezoliucijų tebėra neįgyvendintų. Pritariama II kongresui ir patariama mokytis iš buvusių klaidų. Visuomenei skirtą simpoziumą "Žvilgsnis į lietuvių kultūrinį, mokslinį ir visuomeninį gyvenimą" pravedė A. Modestas. Žodį šiais klausimais tarė V. Krapauskas, R. Kriščiūnas, T. Idzelytė. Diskusijose dalyvavo keliolika studentų ir svečių čikagiečių. Simpoziumo dalyviai pasigedo išsamiai paruoštos mokslinės Lietuvos istorijos, lietuvių imigracijos istorijos, nepriklausomybės liudininkų į juosteles įrašytų pasakojimų. Buvo girdėti skundų senosioms organizacijoms, kuriose jaunimui nėra vietos, jeigu jis nesutinka palikti už durų savo nuomonės. Pasak T. Idzelytės, vyresniųjų organizacijose jaunimui rezervuojami tik techniški darbai. Būtina lieutvybę perduoti iš kartos į kartą, bet stiprybės reikia semtis iš visos lietuvių tautos. Suvažiavime dalyvavo studentai, priklausą Akademiniam Skautų Sąjūdžiui, Ateitininkų Sąjungai, korporacijai "Neo-Lithuania", Santarai. Kelionės išlaidas padengė JAV LB centro valdyba, susilaukusi dalyvių pagyrimo už rūpestį lietuvių jaunimo reikalais.

Argentina

VYTAUTAS MALĖLA gydosi Fernandez ligoninėje Buenos Aires, prižiūrimas lietuvio gydytojo dr. J. J. Simanausko. Jo laukia antros akies katarakto operacija.

MOTINOS DIENOS minėjimą gegužės 3 d. Avellanedoje surengė lietuvių parapija. Jis buvo pradėtas kun. A. Steigvilo atlaikytomis Mišiomis, pamokslu, malda į Šiluvos Mariją. Programai parapijos salėje vadovavo mokytoja J. Macaitytė. Po trumpo G. B. Macaitienės žodžio motinoms skirtus eilėraščius deklamavo E. Kolaitytė-Runimienė, J. Brigaitė-Valentinavičienė ir A. Keveža savo kūrybos eilėraštį. Tris tautinius šokius pašoko H. Levanavičiaus vadovaujamas "Atžalynas", akordeonu palydimas J. Remeikos. Scenoje gėlėmis buvo atžymėtos motinos — E. Šimkūnaitė-Cousilas ir K. Pleknevičiūtė-Krutienė. Minėjimas baigtas vaišėmis ir loterija. Jo pelnas skiriamas Lietuvių Senelių Židinio statybai.

ZUZANA VALADKAITĖ, mezzosopranas, vėl tęsia dainavimo studijas pas prof. A. Wolkens, grįžusį iš Austrijos. Ji taipgi mokosi ir pas buvusią Talino operos solistę Lidii Pett Laks.

METINIAME ALC — Argentinos Lietuvių Centro susirinkime Buenos Aires pirmiausia buvo pagerbti atsistojimu pernai mirę nariai: B. Dėdela, V. Liveikienė, K. Rudaitienė, S. Matulaitienė, Vl. Petryla, J. Mejerytė-Nagy. Iš padarytų pranešimų paaiškėjo, kad ALC pernai perdažė Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmus ir pataisė stogą. Jį reikėtų padengti skarda, bet tai atsieitų apie ketvirtadalį milijono pezų. Remonto darbai dar nėra baigti. Pelno pernai turėta 374.104 pezų. Mirusius 6 narius pakeitė į ALC įstojusių 16 naujų narių. Įstojimo mokestis yra 1.000 pezų, o paskui kiekvieną mėnesį suaugusieji moka po 50 pezų, mažamečiai — po 25 pezus. Sekančiai kadencijai palikta senoji V. R. Misiūno vadovaujama ALC valdyba.

SENELIŲ ŽIDINIO narių susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. V. Grigaitis, vicepirm. J. Čikštas, I sekr. J. Mičiūdas, II sekr. G. Macaitienė, I ižd. J. Šiušis, II ižd. P. Jonaitis, knygvedys L. Ryselis, nariai — A. Mičiūdas, O. Ožinskienė ir kun. A. Steigvilas. Jiems teks paruošti įstatus, patvirtinti juos valdinėse įstaigose ir telkti lėšas lietuvių senelių prieglaudai Buenos Aires. Naujajai valdybai duodama daugiau laisvės veiklai, bet jos darbo rezultatus tikrins Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba. Valdybos susirinkimai vyks parapijos, AL Centro ir SLA patalpose.

Filipinai

ROMUALDAS G. VILDŽIUS Maniloje vadovauja dr. J. Kazicko ir dr. J. K. Valiūno prekybos bendrovės "Neris" skyriui. Jo pastangomis čia buvo įsteigta plieno augšto spaudimo vamzdžių gamybos nauja bendrovė IPI — International Pipe Industries, priklausanti dr. J. Kazickui, dr. J. K. Valiūnui, jos vietiniam direktoriui R. G. Vildžiui, olandų plieno fabrikui Hochoven, Filipinų senato pirmininkui Payet ir filipiniečių tarptautinio laivyno savininkui O. Chionglien. Po sėkmingų dvejų metų operacijų IPI bendrovė planuoja steigti skyrius kitose Filipinų vietovėse ir pietryčių Azijos kraštuose.

Australija

ANTANAS KRAUSAS, pedagogas visuomenininkas, skautininkas, po širdies priepuolio ištiktas dalinio paralyžiaus, mirė Melburne gegužės 3 d. Velionis, gimęs 1905 m. Sedoje, buvo baigęs Telšių gimnaziją, Vytauto D. universiteto humanitarinių mokslų fakultetą. Mokytojavo Šiaulių, Skuodo, Rokiškio, Kelmės gimnazijose, eidamas inspektoriaus ir vicedirektoriaus pareigas. Pokario metais organizavo lietuvių mokyklas V. Vokietijoje, buvo Detmoldo, Grevено, Augustdorfo lietuviškų gimnazijų vicedirektorium. Pradėjęs bendradarbiauti spaudoje 1923 m., išeivijoje atkūrė ir 1945-48 m. redagavo "Skautų Aidą". Spaudai yra parašęs ar redagavęs 10 knygų ir metraščių. Būdamas didelis Vydūno gerbėjas, A. Krausas jį globojo Vokietijoje ir rūpinosi jo raštų leidimu. Juos buvo paruošęs spaudai, dirbdamas viename archyve-bibliotekoje. Vydūno raštų ir monografijos išleidimą dabar turės įgyvendinti kiti tautiečiai. PLB kongreso metu A. Krausas viešėjo JAV ir daugelyje lietuvių kolonijų skaitė paskaitas apie Vydūną, rinko medžiagą monografijai. Gyvendamas Australijoje, dalyvavo bendruomeninėje veikloje, buvo skautų rajono vadu.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6½%
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	už vienų metų terminuotus indėlius	8%
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	Duodame:	
penktadieniais	9.30 — 8 val. vak.	asmenines paskolas iš	10%
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1.850.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA

284-288 KING STREET EAST — 528-8468

740 UPPER JAMES STREET — 389-4113

Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

Inžinierių ir architektų suvažiavimas

PLIAS ir ALIAS organizacijų dešimtasis suvažiavimas įvyksta 1970 m. gegužės 30 ir 31 dienomis Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St. Banketas numatomas Royal York, 100 Front St. W.

ALIAS (Amerikos Lietuvių ir Architektų Sąjungos) suvažiavimai įvykta kas 2-3 metai. Jų tikslas — organizacinis, mokslinis ir kolegiškų santykių palaikymas. Šis suvažiavimas ypatingas tuo, kad jis pirmą kartą įvyksta už JAV ribų, organizuojamas kartu su Pasaulio Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjunga — PLIAS, kurios būstinė yra Otavoje. Jis bus sukaktuvinis — paminės prieš 400 metų Vilniuje pradėjusios veikti pirmosios Lietuvos augštosios mokyklos — jėzuitų akademjios sukaktį. Ji buvo Vilniaus universiteto ir kitų augštųjų Lietuvos mokslo institucijų pradininkė.

Suvažiavimui programą nustatė PLIAS ir ALIAS valdybos, talkinant PLIAS Toronto skyriui, kuriam tenka ir suvažiavimo rengimo pagrindinis vaidmuo. Programoje numatyta mokslinės paskaitos, simpoziumas, paroda ir pramoginiai parengimai.

Suvažiavimas nebus uždaras. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti iškilmingame posėdyje, parodos atidaryme, paskaitose ir bankete. Tame suvažiavime bus kreipiamas dėmesys ne tik į mokslines studijas — bus išryškintas ir lietuvių inžinierių bei architektų domėjimasis lietuvių kultūriniu ir politiniu darbu.

ALIAS turi 9 skyrius ir 650 narių. Su neregistruotais bus apie 1000. Už JAV ribų yra dar apie 300 lietuvių inžinierių bei architektų. ALIAS turėjo stipendijų fondą studijuojantiems technikos mokslą Vokietijoj. Praeitais metais paskirta $300 studijuojantiems lituanistiką Fordhamo universitetę. ALIAS suvažiavimas Detroite 1962 m. svarstė Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijos steigimą. Ši Draugija turėtų apjungt visus laisvame pasaulyje esančius lietuvius mokslininkus. Per mokslo ir kūrybos simpoziumą Čikagoje 1969 m. ši idėja buvo išryškinta ir konkretizuota. Išrinktai tos Draugijos steigimo studijų komisijai vadovauja dr. V. Klemas, kuris pirmą detalizuotą Draugijos projektą pristatys susipažinti šiame suvažiavime. **P. L.**

Lietuvis atominių mokslų srityje

"Technikos ateities problemos metalurgo akimis". Šia tema kalbės dr. V. Fidleris pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių bei architektų sąjungų suvažiavime Toronte š. m. gegužės 30 d.

Šių dienų technologija reikalauja, kad metalai išlaikytų augštus įtempimus prie augštų temperatūrų ir didelių spaudimų. Reikia surasti naujus lydinius, kurie atitiktų šiuos reikalavimus. Gamybos mašinų dalys neturi susidėvėti pergreitai. Metalurginės problemos riboja atominių reaktorių efektingumą. Šios ir kitos problemos bus nagrinėjamos paskaitoje.

Dr. Fidleris gimnaziją pradėjo lankyti Kaune, tęsė Danijoje, Kopenhageje. Iš Danijos 1948 m. emigravo į Angliją, kur atliko darbo sutartį tekstilės fabrike. Vakarais studijuodamas baigė gimnaziją, universitetą, gavo Londono (1953 m.) ir Nottinghamo (1955 m.) universitetų diplomus fizikos, chemijos ir matematikos srityje. 1958 m. gavo daktaro laipsnį Nottingham universitete kalnų inžinerijos departamente. Vėliau dar gilino studijas geologijoje ir geofizikoje.

Dr. Fidlerio profesinė karjera nuo pat pradžios buvo surišta su atominės energijos panaudojimu. Anglijoje dirbo U. K. Atomic Energy Authority, o nuo 1961 m. Kanados Atomic Energy of Canada Ltd., Chalk River. Čia specializavosi fizinės metalurgijos srityje, ypač domėjosi deformacijomis neutronų spinduliavimo lauke. Dabar dirba kaip tyrimų mokslinis bendradarbis ir visa eilė jo išradimų bei patobulinimų yra naudojami Atomic Energy of Canada Ltd. bendrovės, kuri yra viena pažangiausių įmonių atominėje srityje. Dr. Fidleris yra pasižymėjęs mokslo srityje, kurioje specialistų skaičius pasaulyje šiuo metu yra labai ribotas. Yra atspausdinęs keliolika mokslinių darbų; keletas jų buvo skaityta tarptautinėse mokslo konferencijose įvairiuose kraštuose.

Dr. Fidleris mėgsta daug keliauti. Būdamas Europoje daug keliavo, ypač dviračiu. Viena iš tokių kelionių dviračiu buvo Anglija — Roma.

Aktyviai dirbo su jaunimo organizacijomis ir Kanados skautais. **Inž. J. Sližys**

Dr. V. Fidleris, atominės energijos specialistas, dirbąs tyrimų srityje

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

garsiausioje pasaulio vietoje, jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KŪRĖJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

Inž. dr. Stepas J. Matas, dabartinis Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos — ALIAS pirmininkas. Case Institute of Technology Klevelande baigė 1954 m., ten pat 1960 m. apgynė disertaciją ir gavo inžinerijos daktaro laipsnį. Profesiniuose žurnaluose yra paskelbęs eilę mokslinių studijų ir skaitęs paskaitas inžinierių kongresuose. Išrado 50% atsparesnį šarvą, kuris naudojamas malūnsparnių ir lėktuvų įgulų apsaugai. Taip pat išrado naują plieno rūšį HP9-4-30, kuris yra naudojamas Boeing 747 lėktuvuose.

Naujovės televizijoj ir muzika

BALYS BRAZDŽIONIS

Kasmet ateina kas nors naujo elektronikos pasaulyje. Įvairūs patobulinti elektroniniai įtaisai išstumia prieš kelis metus dar buvusius naujus įrengimus. Sakysim, kai tik prasidėjo tranzistorių amžius, jau buvo galima laukti, kad visi lempiniai aparatai ar įtaisai, skaitytuvai, skaičiavimo mašinos, muzikos instrumentai bus nebereikalingi, nes yra dideli, daug vietos užimą. Daugumas jau turi mažus televizijos priimtuvus, kišeninius radijo aparatus, o muzikos instrumentai tokie patogūs ir lengvi. Lempų amžius jau baigėsi. Daugumas bendrovių, kurios gamina elektroninius įtaisus, pereina į tranzistorius.

Vielinė televizija

Amerikoj, nors dar netaip plačiai, jau įrengta vielinė televizija. Manau iš lietuvių apie tai mažai kas žino, nes pvz. Čikagoje, Niujorke ir kitur dar tokios televizijos nebuvo. Kas ta vielinė televizija? Tai sistema, kurioje televizijos priimtuvas gauna signalus ne oru, bet viela — telefonu ar kabeliu. Dabar ir kaikurie telefonai turi paveikslus, kur matai su kuo kalbi. Tokiu pat būdu jūsų televizijos priimtuvas bus sujungtas viela su stotimi, iš kurios tegausi tai, ką perduos. Vielinė televizija išstums komercinę televiziją, kuri dabar mums duoda tai, ko mes nenorim, varo pragaištingą politiką, plauna visuomenės smegenis, moko jaunimą blogio ir t.t. Vielinės televizijos stotis duos tai, ko žmonės pageidaus. Už tai žmogus turės mokėti 5-6 dol. kas mėnesį, o jos įrengimui 15-20 dol. Penkerių metų laikotarpyje bendrovės tikisi JAV įvesti vielinę televiziją į 30 milijonų gyventojų namus. Kol kas eina kova tarp komercinės ir vielinės televizijos. Kol FCC neduos leidimo, Čikagoj naujovė plėsis palengva. Miesto valdžia nori vielinės televizijos, nes ji duos miesto biudžetui per 30 metų virš 14 milijonų dolerių. Bendrovės nori vielinėj sistemoj įvesti mažas trumpų bangų stotis, kurios sutaupytų joms darbo ir medžiagos. Jos aiškina, kad tokios stotys pagelbėtų kuo greičiausiai perduoti žinias, padėtų policijai susekti žmogžudystes, skubiai praneštų nelaimes, gaisrus, žmonių susigrūdimus... Žodžiu, vielinė televizija būtų akys ir ausys.

Televizijos muzika

Muzikos garsas palydi vaizdus ir veiksmus. Nauja programa, nauja ir muzika. Ji lydi ilgiausius filmus. Todėl televizijos muzikos kompozitorius turi pats pirma išgyventi veikalą, o tada pagal jį sukurti muziką.

Pirmas muzikos pritaikymas televizijai įvyko Amerikoj 1952 m. NBC programoj "Pergalė jūroj". Pastatymas turėjo 60 milijonų pėdų filmo ir ėjo 26,5 valandos. Muzika jam parašė R. Rogers. Vėliau ji buvo įgrota į plokšteles. Tai milžiniškas dokumentinis pastatymas iš II Pasaulinio karo. Kompozitorius turėjo pašvęsti šimtus valandų. Jei mes, lietuviai, turėtume kokį gerą romaną, teatrinį kūrinį, galėtum sukti filmą, bet būtų labai sunku rasti kompozitorių. Norint pritaikyti kūrinį muziką, juk reikia išgyventi jo turinį, nuotaiką, charakterius ir pan. Televizijos filmų gamintojai turi daug vargti, kol įaudžia muziką į veikalą. Orkestrai būna apstatyti daugybe mikrofonu su įvairiais mygtukais. Į filmą ateina tik tokia muzika, kurią kompozitorius įjungia, kai eina filmavimas. Žinoma, įrašoma muzika ir vėliau, tačiau dabar, kai viskas ištobulinta, siekiama greitesnio užbaigimo.

Lietuvių televizija

Kovo 26 d. LTV Čikagoje paminėjo savo 4 metų gyvavimo sukaktį. Dirbant ir rūpinantis šios televizijos programos tobulinimu, tenka labai nusivilti lietuvių muzikais. Kiek daug progų čia pasireikšti! Ateina vienas kitas už ačiū, nes honoraro negalim mokėti. Žinoma, jei LTV turėtų milijonus, talentų neatsigintume. Tačiau pinigų reikalas neturėtų muzikus atbaidyti. Juk paruošti ką nors saviesiems būtų neišdildomas paminklas ir garbė! Nėra nė jaunimo, kuris studijuotų televiziją. O ateityje visokių specialistų reikės.

Neturim nieko parodyti vaikams. Kurgi mūsų rašytojai, kodėl neateina LTV į talką? Juk atsibodo šokiai ir eilėraščiai, reikia ko nors naujo. Mažai tėra humoristų. Kodėl neatsiranda jų iš jaunimo? Ar tų talentų išeivijoj negimsta? Gal Lietuvių Fondas galėtų tiems talentams ugdyti paskirti lėšų. Juk norime, kad lietuvybė būtų gyva visais būdais! LTV reikėtų padėti. Kas bus iš tų milijonų, jei nebus lietuvių rašytojų, muzikų, dainininkų, šokėjų, žurnalistų ir kt. Jaunimą mes turime skatinti, kad jis ateitų dirbti į LTV.

Jeigu JAV, Kanadoj ar kituose kraštuose lietuviai turi talentų, tegu pabando savo vaizdus atsiųsti LTV. Juk nesunku dabar surasti filmininką, galima ir studijon užeiti. Kai norima, tai ir lėšos atsiranda.

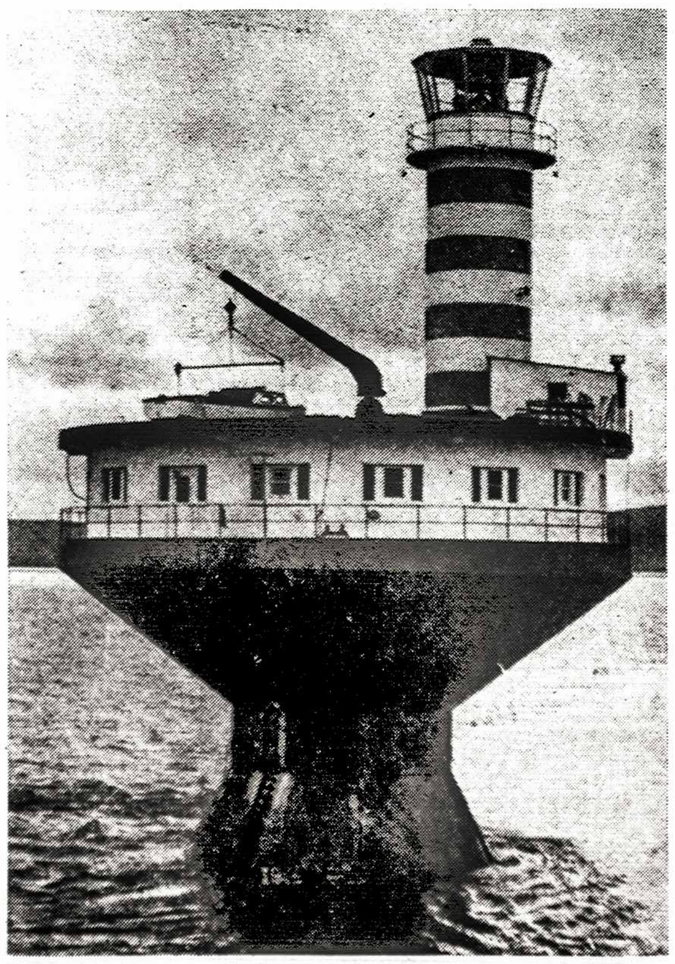

Prince Shoal švyturys Šv. Lauryno upėje prie Saguenay upės žiočių Kanadoje. Didžiausias ir moderniausias Kanados švyturys, pastatytas eismo departamento 1964 m. Tai pirmas švyturys Kanadoje su platforma malūnsparniams nusileisti. Jo modeliai buvo išstatyti Seattle, JAV, ir Montrealio pasaulinėje parodoje. Projektą paruošė inž. J. V. Danys. (Iš Kanados lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimo parodos Otavoje)

Atsiųsta paminėti

Kun. A. Liuima, SJ, Į MOKSLĄ IR KŪRYBĄ. Atspaudas iš LKM akademijos "Suvažiavimo darbų" IV tomo. 451-459 psl. Roma, 1969 m.

LIETUVIAI ARGENTINOJE. 1918-1968 Lietuvos laisvės kovos metai. Rosario Lietuvių Bendruomenės 1968 m. leidinys. Redagavo: P. Amerikos lietuvių keturių kongresų, Buenos Aires, Berisso lietuvių kolonijų bei organizacijų medžiagą Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos paskirta redakcinė komisija; Rosario, Kordobos, Santa Fe lietuvių kolonijų, šeimų bei pavienių asmenų pateiktą medžiagą — Jonas Papečkys. Viršelis ir iliustracijos — Jurgio Brizgio. 215 psl. minkštuose viršeliuose. Kaina — amerikietiški $3. Surinko Tėvų marijonų "Laiko" spaustuvė, spausdino Colegio Salesiano San Jose, Rosario, Argentina. Leidinys gaunamas šiuo adresu: Jonas Papečkys, Maipu 3673, Rosario, Prov. Santa Fe, Argentina.

Akiračiai nr. 11(15), 1970 m. sausis. Atviro žodžio mėnraštis, redaguotas D. Bielskaus, K. Drungos, G. Procutos, L. Mockūno, dr. T. Remeikio ir Z. Rekašiaus. Adresas: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Švyturys. Vašingtono moksleivių ateitininkų neperiodinis laikraštėlis nr. 4, 1970 m. vasaris. Redaktorius A. Dambriūnas, padėjėjas L. Vaitkus. Adresas: 4314—40th St., Brentwood Md. 20722, USA.

Kun. A. Liuima, SJ, GYVOSIOS DVASIOS UŽDAVINIAI MATERIALIZMO AKIVAIZDOJE. Atspaudas iš LKM Akademijos "Suvažiavimo darbų" VI tomo, 99-130 psl. Roma, 1969 m.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras

yra išleidęs operų ir lietuviškų dainų plokštelę *(11 dainų — stereo, jų tarpe dvi dainos yra su solistu A. Kebliu).*

Kritikų atsiliepimai yra gana palankūs, tad norintieji ją įsigyti prašomi rašyti šiuo adresu: Aušros Vartų choras, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que. KAINA — 5 dol., persiuntimas — 1 dol.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. LEONO URBONO, svečio iš Australijos, abstraktinių darbų paroda gegužės 16 d. atidaryta Čikagos Čiurlionio Galerijoje. Ji truks iki gegužės 24 d. Parodą surengė "Margutis".

DAIL. ALFONSO KRIVICKO, Vasario 16 gimnazijos mokytojo, 30 spalvotų ir nespalvotų grafikos darbų parodą gegužės 3—10 d. d. Detroito Lietuvių Namuose surengė LB Detroito apylinkės valdyba. A. Krivickas yra baigęs Kauno taikomosios dailės institutą 1943 m., buvęs 1949-50 m. V. K. Jonyno Freiburge, V. Vokietijoje, įsteigtos dailės mokyklos "Ecole des Arts et de Metiers" grafikos skyriaus vedėju ir piešimo mokytoju. Individualias parodas jis yra surengęs Freiburge, Konstancoje, Heidelberge, Mannheime, Stuttgarte, Ludwigshafene. Šiuo metu dail. A. Krivickas dalyvauja "Gabijos" leidyklos suorganizuotoj lietuvių grafikų kilnojamoj parodoj JAV. Jis taipgi yra pakviestas dalyvauti bendroje vokiečių dailininkų parodoje rugpjūčio 1—20 d. d. Stuttgarte, Kolczynski galerijoje.

ELENOS KEPALAITĖS 30 tapybos ir 10 skulptūros darbų parodą Filadelfijoje, Šv. Andriejaus parapijos salėje, surengė Leono Kaulinio vadovaujamas "Vilties" choras. Šia proga taipgi įvyko ir "Vilties" choro koncertas, kuriame su solistais O. Pliuškoniene, O. Šalčiūniene ir V. Matoniu buvo atlikta Br. Budriūno kantata "Lietuvos šviesos keliu". Koncertinę programą papildė dail. E. Kepalaitės du išraiškos šokiai, choro jaunimas — pianistai S. Stupelytė ir R. Juzaitis, solistės O. Šalčiūnienė ir O. Pliuškonienė, padainavusios dainų ir duetų.

VILNIAUS OPEROS SOL. VACYS DAUNORAS susilaukė puikaus įvertinimo "Chicago Today" dienraštyje. Jo koncerto Čikagos Orchestra Hall salėje klausęsis šio laikraščio muzikinis kritikas Kenneth Sanson jaunąjį solistą pristato skaitytojams kaip būsimą visų žymiųjų operos teatrų žvaigždę, patardamas įsidėmėti Vacio Daunoro vardą ir pavardę. Pasak K. Sansono, V. Daunoro išėjimas scenon buvęs nerangus ir suvaržytas, bet viską atpirkusi pirmoji daina "Jau saulelė leidos". Po jos koncerto dalyviai nebūtų kreipę dėmesio, jeigu scenon jis būtų atvažiavęs net motociklu televizijos Batmano aprangoj. V. Daunoro balsas, galingas viršūnėse, lygiai plaukiantis visuose kituose registruose, K. Sansonui priminė garsiuosius bosus Nicolai Giaurovą ir Boris Christoffą. Ypač įspūdingi buvo perėjimai iš forte į pianissimo, tapusio šnabždesiu, ir paprastų liaudies dainų skirtingų nuotaikų atskleidimas. V. Daunoro atliktos operų arijos klausytojams buvo įdomios ir be orkestro palydos. K. Sansoną labiausiai sužavėjo G. Verdi "Don Carlos" arija, kai tuo tarpu G. Rossini "Sevilijos kirpėjo" Don Basilio arijai trūko sąmojumi nuskaidrinto žaismingumo. Pagrindine V. Daunoro klaida K. Sanson laiko jo tendenciją atsisakyti intensyvumo dainuojamo kūrinio užbaigoje. Recenziją "Jaunasis bosas — didelis talentas" K. Sanson baigia sugestija, jog V. Daunorą būtų malonu išgirsti Čikagos Lyric Opera scenoje atliekant Boriso vaidmenį.

"PAVASARIO GARSŲ" VAKARĄ Kalifornijoj surengė LB Santa Monica apylinkė. Didžiausi šio pramoginės lietuviškos muzikos koncerto nuopelnai tenka muz. Giedrai Gudauskienei, kaikurias melodijas atkūrusiai iš plokštelių. Vietiniai dainininkai — sopranas I. Zaikienė, mezzo-sopranas J. Čekanauskienė, tenoras K. Dargis ir baritonas V. Dūda atliko solo dainas ir duetus vienuolikos kompozitorių: O. Metrikinės, A. Mirono, S. Kalvaičio, A. Jakavičiaus, A. Paukštelienės, A. Račiūno, V. Jančio, J. Stankūno, St. Gailevičiaus, Banko ir G. Gudauskienės. Didžiausio dėmesio susilaukė G. Gudauskienės "Metų laikų" ciklas, sukomponuotas a. a. Pr. Lemberto eilėraščių tekstais. Ciklą sudaro: valsas "Vasara", tango "Ruduo", baladė "Žiema" ir ča-ča-ča "Pavasaris". Koncerte dalyvavusi amerikietė Marge Norvich, kurios pastangų dėka prieš porą metų buvo paskelbtas platus straipsnis apie lietuvius "Los Angeles Times" dienraštyje, "Metų laikus" pažadėjo perduoti Lawrence Welk televizijos programai.

BOSTONO SKAUČIŲ ŽIDINYS gegužės 9—10 d. d. AL Tautinės Sąjungos namuose surengė čikagiečio dail. Antano Petrikonio naujausiųjų tapybos darbų parodą — aliejaus, akrilikos ir akvarelės. Jis yra gimęs 1923 m. Alytuje, dailės studijas baigęs Britanijoje.

ČIKAGOS LIETUVIAI SCENOS DARBUOTOJAI, vadovaujami Kauno operos buvusios sol. S. Adomaitienės, gastroliavo Niujorke ir Bostone. Lietuviams čia buvo suvaidinta veliones Antano Rūko 3 veiksmų komedija "Bubulis ir Dundulis". Čikagoje pastatyto veikalo režisorius yra Algimantas Dikinis, dailininkas — Jurgis Daugvila, drabužių eskizų autorė — dail. Bronė Jameikienė. Techniniu spektaklių pravedimu rūpinasi Č. Rukuiža, scenos apšvietimu — K. Cijūnėlis. Gastrolėse dalyvavo aktoriai J. Kelečius, S. Kielaitė-Kelečienė, L. Petravičiūtė, L. Barauskas, Arv. Dikinis, J. Valentinas, Alg. Dikinis, J. Balutis, E. Petrokaitė - Rukuižienė. Vaidintojų grupę į Niujorką pakvietė Lietuvių Moterų Klubų Federacija, į Bostoną — kultūrinių subatvakarių rengėjai.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIUJE JAU PASKELBTI KANDIDATAI respublikinėms literatūros ir meno 1970 m. premijoms. Lietuvos Rašytojų Sąjunga siūlo premijuoti: Antaną Jonyną už satyrų rinkinį "Puodai savo vietose", Raimondą Kašauską už prozos knygą "Suaugusiųjų žaidimai", Vytautą Petkevičių už apysakas vaikams "Didysis medžiotojas Mikas Pupkus", "Sieksnis Sprindžio vaikas", "Gilės nuotykiai Ydų šalyje", "Ko klykia gervės", Juozą Macevičių už eilėraščių rinkinį "Kasdieniška knyga". Kompozitorių Sąjunga premijai siūlo kompoz. Jurgio Gaižausko ir libretisto Anzelmo Matučio operą vaikams "Buratinas", jos dirigentą Rimantą Geniušą, dailininką Igorį Ivanovą, chormeisterį Adolfą Krogertą ir Buratino vaidmens atlikėją sol. Edmundą Kuodį. Lietuvos kinematografijos komiteto ir darbuotojų sąjungos kandidatas yra režisorius-operatorius Petras Robertas Verba, sukūręs filmus "Ištikimybė", "V. Svirskis", "Čiutyta rūta", "Šimtmečių godos". Lietuvos Teatro Draugija respublikine premija norėtų atžymėti Vilniaus operos tenorą Virgilijų Noreiką už 1967-69 m. koncertines programas. Lietuvos Dailininkų Sąjunga vertintojų komisijai pasiūlė keturis kandidatus — dailėtyrininką Paulių Galaunę už "Lietuvių liaudies meno" serijos veikalus "Medžio dirbiniai" (dvi knygos), "Keramika", "Skulptūra" (dvi knygos), "Grafika. Tapyba", dailininkus Vytautą Mackevičių ir Sofiją Veiverytę-Liugailienę už tapybos darbus, grafikę Aldoną Skirutytę už estampų ciklus.

TARPTAUTINĖJE MEDALIŲ PARODOJE Prahoje ir Bratislavoje dalyvavo skulptorius J. Kalinauskas su M. K. Čiurlionio atminimui skirtu medaliu.

MASKVINĖS ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS ir laikraščio "Literaturnaja Gazeta" skelbtame architektūros konkurse diplomu buvo atžymėtas vilnietis L. Kazarinskis už S. Nėries vidurinės mokyklos projektą ir šio modernaus pastato įjungimą istorinėn aplinkon. Vertintojų komisija ypatingą dėmesį skyrė dabartinių ir senųjų pastatų meniniam susiejimui. Vertintojų komisijos narys architektūros dr. J. Jaravlovas pabrėžė lietuvių architektų laimėjimus, šiltų žodžių nepagailėdamas Vilniaus parodų rūmų kūrėjams: "Aukštu profesionalumu ir meniniu taktu pasižymi naujųjų Parodų rūmų įkomponavimas tarp tokių klasicizmo ir baroko paminklų, kaip senoji rotušė, Mikalojaus ir Kazimiero bažnyčios. Šis ansamblis jau buvo premijuotas tarybinės architektūros apžiūroje, todėl dabar konkurse nedalyvavo."

KOMPOZITORIŲ NAMUOSE VILNIUJE skambėjo naujausieji muzikos kūriniai. K. ir L. Grybauskai atliko A. Račiūno sonatą dviem fortepijonam, G. Ručytė — F. Bajoro variacijas fortepijonui, A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir I. Kučinskas — Vytauto Juozapaičio styginį kvartetą.

REŽ. JUOZO MILTINIO kūrybinei ir pedagoginei veiklai Panevėžio dramos teatre skirtą K. Zbijevskos straipsnį paskelbė Lenkijoje leidžiamas žurnalas "Teatr" 5 nr. Autorė pagrindiniu režisoriaus J. Miltinio laimėjimų šaltiniu laiko jo dramos studiją, kurios dėka Panevėžio teatras yra papildomas gerai paruoštais talentingais aktoriais. K. Zbijevska taipgi supažindina skaitytojus su šio teatro aktorium Donatu Banioniu, susilaukusiu plataus pripažinimo filmuose. Straipsnis iliustruotas spektaklių nuotraukomis ir režisoriaus J. Miltinio portretu.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE premjeros susilaukė naujoji kompoz. A. Rekašiaus ir libretisto A. Drilingos opera-oratorija "Šviesos baladė". Spektaklį paruošė dirigentas S. Domarkas, režisorė V. Mikštaitė, choreografas A. Kondratavičius, chormeisteris A. Mišeikis ir dail. E. Gūzas. Pagrindinius vaidmenis sukūrė solistai V. Blažys, V. Čepkus, A. Kunčius, J. Malikonis, H. Darvydienė ir G. Jasiūnaitė.

ESTIJOS TELEVIZIJOS laidoje "Kamerinė muzika" J. Haydn ir F. Bajoro kūrinius atliko Vilniaus jaunimo styginis kvartetas — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir I. Kučinskas.

VILNIAUS PEDAGOGINIO INSTITUTO akademinis choras, vadovaujamas Margaritos Gedvilaitės, savo veiklos 25 metų sukaktį atžymėjo Vilniaus konservatorijos salėje surengtu koncertu. Didžiąją programos dalį sudarė lietuvių kompozitorių kūriniai. Koncertas baigtas dabartinių ir buvusių dainininkų išpildyta Č. Sasnausko daina "Kur bėga Šešupė", diriguojant pirmajam šio choro dirigentui A. Ilčiukui.

STANISLOVO MONIUŠKOS, lenkų kompozitoriaus, šimtosios mirties metinės — 1972 m. birželio 4 d. Operos "Halka" kūrėjas bus atžymėtas ir Lietuvoje. Jo minėjimą surengs speciali komisija, vadovaujama Lietuvos Kompozitorių Sąjungos pirm. Eduardo Balsio.

VILNIAUS RAŠYTOJŲ KLUBE kelionės įspūdžiais dalijosi Šveicarijoje lankęsis rašytojas A. Pocius. Žurnalistams ir rašytojams jis kalbėjo apie gražiąją Šveicarijos gamtą, kultūrinį gyvenimą, susitikimus su Šveicarijoje įsikūrusiais lietuviais. **V. Kst.**

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BLOOR — DURIE, $15.000 įmokėti, 12 kambarių dvibutis. Atskiras, mūrinis namas su dviem garažais ir įvažiavimu. Vandeniu -alyva šildomas, modernios prausyklos, ir virtuvės. Viena skola.

SWANSEA, $10.000 įmokėti, viena skola. 6 kambarių, atskiras, mūrinis dviejų augštų namas. Garažas ir įvažiavimas. Moderni virtuvė, gražus kiemas. Viena atvira skola.

ANNETTE — JANE, $2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių, dviejų augštų namas su įvažiavimu ir garažu. Arti susisiekimo ir krautuvių. Tuoj galima užimti.

NORSEMAN HIGHTS, $12.500 įmokėti. Atskiras, mūrinis vieno augšto namas su privačiu įvažiavimu ir dvigubu garažu. Tik 3-jų metų senumo. Patogiai ir moderniai įrengtas rūsys, 2 prausyklos. Viena skola. Gražus sodas.

BLOOR — ARMADALE, $36.700 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis 9 kambarių per du augštus namas su garažu ir įvažiavimu. 2 modernios virtuvės, dvi prausyklos. Viena skola.

BLOOR — RUSHOLME RD., $39.500 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis, dviejų augštų namas, 3 garažai, 2 modernios virtuvės ir prausyklos. Dideli kambariai. Vandeniu - alyva šildomas. Viena atvira skola iš 7¾%. Arti centrų.

LONG BRANCH, $19.000 įmokėti, 6 įvairaus dydžio butai. Privatus įvažiavimas ir vieta 10-čiai mašinų. Didelis sklypas. Arti susisiekimo ir krautuvių. $760 mėnesinių pajamų.

HIGH PARK, $9.500 įmokėti ir viena atvira skola. 10 kambarių, mūrinis, atskiras namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Arti parko ir susisiekimo. 3 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte su prausykla. Patogus išnuomavimas.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. uždaryta
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. ....10 - 3
ir 4.30 - 7
Penktad. .....10 - 3
ir 4.30 - 8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už term. indėlius 3 metam....8%
už term. indėlius 2 metam....7¾%
už term. indėlius 1 metam....7%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%
už šėrus 1969 m. išmokėta....6%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....9%
nekiln. turto — iki $30.000....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

GRIMSBY — NIAGAROS PUS., netoli miesto, parduodamas 10 akrų žemės sklypas. Gera investacija, prašoma kaina tik $8.900.

BLOOR — DUNDAS, tik $4.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 prausyklos, garažas. Skola iš 7½%.

SWANSEA — JANE, atskiras, gražių plytų, 6 šviesūs kambariai, vandeniu-alyva šildomas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti $8.000, lengvos išmokėjimo sąlygos.

BLOOR — RUNNYMEDE, 7 dideli ir gražūs kambariai, moderniai įrengtas ir skoningai išdekoruotas. Didelis kiemas, platus šoninis įvažiavimas, garažas. Įmokėti $10-12.000, skola iš 8½%.

JANE — BABY POINT, $10.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus. Vandeniu-alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, garažas. Graži vieta, arti krautuvių ir susisiekimo.

MIMICO — PRIMROSE AVE., mūrinis, 11 kambarių dvibutis (duplex), įrengtas rūsys su atskira vonia ir prausykla. Privatus įvažiavimas. Dvigubas garažas. Įmokėti $12.000, prašo tik $37.500. Vertas dėmesio pirkinys.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIEŠKOTE GERŲ EUROPIETIŠKŲ DEŠRŲ — KUMPIŲ — ŠVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ?

visa tai rasite tik

tip-top MEATS

delicatessen krautuvėse

SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. —
Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

SWANSEA, $20.000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-jų butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūsys, trys modernios virtuvės, trys keturių gabalų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina $50.000; viena atvira skola.

JANE — DUNDAS, $80.000 įmokėti, mūrinis, gražių plytų, 29 butų liuksusinis pastatas, po 2 miegamus su balkonais butai, garažai. Gražus pastatas ir vieta. Pajamų per metus $63.000, išlaidų $14.500. Kaina už butą — apie $13.000.

RONCESVALLES, prie Šv. Juozapo ligoninės, $8—10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, moderni virtuvė, garažas, šoninis įvažiavimas; prašoma kaina $25.900.

BLOOR — RUNNYMEDE, $10.000 įmokėti, mūrnis 12 kambarių dvibutis (dupleksas), 2 rūsiai, 2 mūriniai garažai, privatus 9 pėdų įvažiavimas. Kaina: $36.900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

IŠ "DAINOS" VEIKLOS TORONTE

Š. m. gegužės mėnesio susirinkimas įvyko pas nares E. Ališauskienę ir V. Jasinevičienę. Pasidžiaugta įvykusiu pavasario balium bal. 18 d. Visus, kurie kuo nors prisidėjo prie to parengimo, maloniai prašome priimti mūsų nuoširdų ačiū.

Aukojo po $20: M. E. Bumeisteris, M. Šimanskis; po $10: M. Pocienė, J. ir M. Vaškevičiai, V. Augėnas, J. Gustainis; $7: dr. A. Pacevičius; po $5: U. Yauniškienė iš Winnipego, p.p. Juciai, dr. J. Yčas, dr. J. Sungaila, B. Rakauskas, J. Pacevičienė, V. J. Meilus, A. Valatkienė, M. Tamošiūnienė; po $3: K. Grajauskienė, E. Dilkuvienė; po $2: A. J. Zenkaitienė, G. Kripienė, G. Varnas, S. Remeikaitė; po $1: P. Brasar ir X.

Aukojo fantais: J. Augėnienė, R. Bražukienė, L. Karbūnienė, Br. Marijošius, O. Mašalienė, O. Vaškelienė, Z. Styrienė, T. Zaleckienė, M. Tamošiūnienė, A. Ščepavičienė, E. ir E. Jankutės, E. Abromavičienė, E. Mažolaitienė iš Hamiltono.

Verslininkų dovanos: Margio Drug Store, Tonis Variety Store, Beresnevičius — Roncesvalles, Alfa — Radio and TV, Roncesvalles, Kalūza "Baltic Exporting", J. R. Duda "Nina Restaurant", Punkrys "Parkside Meat Market", Krasauskas — maisto krautuvė, Mohawk Furniture. Maloniai dėkojame St. Dervinienei už daugelio žiurstų pasiuvimą; rašytojai Marijai Aukštaitei už itin stambią dovaną — poezijos "Rožių vasara" 5 knygas, priedo — kitų fantų.

Premijos už vakaro gražiausias sunkneles: dail. D. Gruodienės prižadėtą portretą laimėjo St. Yokubynienė, M. Valiulienės taut. lėlę — I. Ardavičienė, "Dainos" gintaro medalijoną — M. Zubrickienė, M. Aukštaitės "Rožių vasara" — L. Brakienė. Visom kitom poniom ir panelėm dėkojame už gražų pasipuošimą tam vakarui. Visiems — už parėmimą savo atsilankymu. Dėkojame darbu prisidėjusiems: O. Indrelienei, pardavinėjusiai bilietus, J. Jasinevičiui, p. Kormilavičiui, p. Bakšiui — bufete vadovavusiems.

Susirinkime pirm. K. Bautienė išreiškė dėkingumą visom narėm už gražų susiklausymą ir bendrą talką. Vasaros atostogų metu bus pasiųstos piniginės dovanėlės seneliams ir ligoniams Vokietijoje. Iš daugelio laiškų matyti, kad "Dainos" siunčiamos dovanos reikalingos ir priimamos su didžiausiu džiaugsmu.

Susirinkimas praėjo gražioje nuotaikoje. Šeimininkėms ačiū už malonų mūsų priėmimą. Sekantis susirinkimas įvyks spalio 3 d. pas narę V. Perminienę. Linksmų vasaros atostogų visiems! M. F. Y.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Varšuvos gatvėmis įvyko 100 km. dviračių lenktynės, kuriose dalyvavo Lenkijos, R. Vokietijos, Bulgarijos ir Lietuvos dviratininkai. Vilnietis P. Knieža laimėjo II vietą.

Lengvosios atletikos rungtynėse Sočyje gerą pasekmę pasiekė buvusi pasaulio rekordininkė B. Kalėdienė — nusviedė jietį 53.90 m.

Į Lietuvą atvyko Danijos boksininkų rinktinė, kuri čia turės keletą rungtynių su Lietuvos boksininkais.

Lengvosios atletikos sezono atidarymo rungtynėse Kaune R. Plungė nustūmė rutulį už 17.94 m. ribos.

SPORTAS VISUR

Lauko teniso Davis taurės pirmenybėse paskutiniu laiku buvo sužaista daug rungtynių. N. Zelandija 3:2 pasekme įveikė stiprią Meksikos rinktinę. Kitose rungtynėse Sov. Sąjunga nugalėjo Vengriją irgi 3:2 pasekme. Prancūzija nugalėjo Šveicariją, Egiptas — Norvegiją, Bulgarija — Turkiją ir Graikija — Olandiją.

Tarptautinis olimpiadų komitetas pavedė Montrealiui ruošti 1976 m. vasaros olimpines žaidynes. Siūlėsi ruošti Maskva ir Los Angeles miestai, bet nepraėjo.

Automobilių lenktynės Londonas-Mexico City tęsiamos P. Amerikos keliais. Įvyko pasikeitimas pirmaujančių automobilių tarpe: prancūzų automobilis apsivertė ir buvo apgadintas. Šiuo momentu į priekį prasimušė suomis Hanu Mikkola, kuris vairuoja anglų Fordo automobilį Escort. Pavojingi P. Amerikos keliai pareikalavo daug aukų — iš 100 pradėjusių automobilių tik 43 pasiekė Čilės Santiago. Kitos mašinos iš lenktynių pasitraukė, įskaitant ir Kanados atstovus.

GOLFO RUNGTYNĖS

Aušros sezono atidarymo rungtynėse golfininkai turėjo pasitarimą. Sudarytas apytikris rungtynių tvarkaraštis. Pirmąsias uždaras rungynes ruošia Aušra gegužės 31 d., 1.30 v. Hornby Towers aikštyne. Vyčio uždaros rungtynės bus birželio 14 d., 12 v., ten pat. Vidurvasario turnyras, rengiamas Kanados sporto apygardos A. Banelio taurei laimėti, numatytas birželio 27 ar 28 d. Wasagoj. Kanados apygardos pirmenybės — rugpjūčio mėnesį, Aušros atviros pirmenybės — rugpjūčio 23 d. Glen Eagles aikštyne, tarpmiestinės pirmenybės Darbo Dienos savaitgalį Georgetown aikštyne, Vyčio atviros pirmenybės rugsėjo 13 ar 20. Į šį tvarkaraštį dar nėra įtrauktos baltiečių pirmenybės, kurių, atrodo, bus dvejos. Kaikurios varžybų datos yra užtikrintos. Atvirose klubo pirmenybėse kviečiami dalyvauti ir svečiai. Aušros uždarose pirmenybėse gegužės 31 d. kviečiami dalyvauti ir Vyčio golfininkai. Taip pat numatyta rungtyniauti ir su Detroito golfininkais. Ta proga buvo aptartos tarpmiestinės pirmenybės, kurias šiais metais tenka ruošti Torontui. Pirmenybėms ruošti sudarytas komitetas iš H. Stepaičio, S. Kėkšto ir J. Balsio. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Aušros ruoštas golfo sezono atidarymo turnyras dėl lietaus buvo nutrauktas.

Aušros uždaras golfo turnyras bus gegužės 31 d. Hornby Tower aikštyne. Pradžia 1.30 v. p.p. Pasekmės bus užskaitomos tik Aušros nariams, tačiau dalyvauti kviečiame visus Toronto ir apylinkių golfininkus.

Rytų Kanados ir Amerikos atvirame stalo teniso turnyre gegužės 16 d. Toronte Paulius Klevinas laimėjo I v. jaunių iki 13 m., jaunių iki 16 m. ir vyrų D II v. Birutė Plučaitė laimėjo II v. mergaičių iki 13 m. grupėje.

Toronto stalo teniso lygos vadovybė ruošia Prisikėlimo parapijos patalpose visos vasaros stalo teniso kursus. Pradžia — gegužės 28 d., 7 v.v. Vadovaus geriausias Kanados treneris Derek Wall. Tikslas — prisiauginti jaunų žaidėjų ir pakelti Kanados šios sporto šakos lygį. Visi Toronto lietuviai jaunuoliai, suinteresuoti stalo teniso sportu, kviečiami nepraleisti šios progos. Pamokos nemokamos.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokį nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augima.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

JUOZAS GRYBAS atstovauja

EMORY MILLER Real Estate Broker Ltd.

67 DUNLOP STREET W., BARRIE, ONTARIO

Telefonai: įstaigos 762-1881,
tiesioginė Toronto linija 364-7941, ...namų 728-8868.

Suinteresuotieji pirkti ar parduoti nuosavybes Barrie, Stayner, Collingwood, Wasaga Beach apylinkėse prašomi skambinti minėtais telefonų numeriais.

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai

2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

Ateitininkų žinios

Užbaigiamasis šių mokslo metų susirinkimas — gegužės 23, šeštadienį, 4 v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Dalyvauja visi jaun. būreliai, vyr. moksleiviai ir studentai. Kviečiami ir visi tėvai. Tai paskutinis susirinkimas, kuris paprastai praeina ypatingai šeimiškoje nuotaikoje.

Vyr. moksleivių bendras susirinkimas — gegužės 23, šeštadienį, 2.30 v., ateitininkų kambaryje. Tai paskutinis susirinkimas — visi privalo dalyvauti. Tuoj po vyr. moksleivių susirinkimo visi eina į užbaigiamąjį viso ateitininkiško jaunimo susirinkimą 4 v.

XIII skyrių baigia net 22 vyr. moksleiviai. Jie visi pereina į studentų draugovę.

Su ateitininkišku jaunimu praėjusiais mokslo metais dirbo šie globėjai ir būrelių vadovai: K. Manglicas, sesuo Ignė, B. Čepaitienė, D. Černiauskaitė, R. Juzukonytė, R. Kolyčiūtė, G. Urbonaitė, R. Girdauskaitė, I. Janeliūnaitė, R. Ulbaitė, ses. Cecilija, V. Vaičiūnas, V. Abromaitis, R. Puteris, Eug. Girdauskas, A. Kuolas ir A. Čepas. Dvasios vadu buvo kun. Antanas Prakapas, OFM. Visiems nuoširdus ateitininkiškas ačiū.

MAS centro valdyboje praėjusiais 2 metus buvo Toronto studentai: Alg. Puteris, G. Juozapavičiūtė, L. Gustainytė, R. Kryžanauskaitė ir A. Juzukonis. Dvasios vadu buvo kun. J. Staškevičius. Kun. Ged. Kijauskas yra visos MAS dvasios vadas. Jaunučių komisijos pirm. buvo E. Gudinskienė. Dainavoje įvyks MAS suvažiavimas, kurio metu bus renkama nauja centro valdyba. Susidarė net dvi grupės, kurios nori perimti MAS centro valdybą. Viena grupė yra Niujorke, kita — Toronte.

Alg. Puteris, MAS c.v. pirmininkas, šiais metais baigė universitetą ir gavo bakalauro BA laipsnį. Algis nori studijuoti toliau teisės mokslus.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus nuo liepos 26 iki rugp. 8 d. Registruotis jau dabar Prisikėlimo par. raštinėje arba pas V. Kolyčių. Priimami stovyklautojai nuo 7 m. amžiaus.

Vasaros stovykloje Dainavoje ir šiemet įvyks žygis "Ateities" žurnalui paremti. Kiekvienas stovyklautojas tesusiranda iš anksto rėmėjus, kurie sutiktų mokėti tam tikrą sumą pinigų už nueitą mylią. Bus puiki parama žurnalui.

Skautų veikla

- Trečioji skautų-vyčių kandidatų sueiga — šį ketvirtadienį, gegužės 21 d., 7 v.v., skautų būkle.
- Skautų vyčių įžodis bus gegužės 30 d. Jame kviečiami dalyvauti visi vyčių įžodį davę skautai ir vadovai. Norintieji šioje įžodžio iškyloje dalyvauti skambina telefonu 233-7321 iki gegužės 26 d.
- "Šatrijos" tunto kanklininkės ir vyr. skautės kandidatės gegužės 13 d. Prisikėlimo parodų salėje atliko programėlę Toronto pensininkų pobūvyje.
- Romuvos stovykla prasidės liepos 18 d. Registracija — iki liepos 1 d. Prašoma jos neatidėlioti, kad vadovams būtų lengviau atlikti visus paruošiamuosius darbus. Skautų-čių tėveliai kviečiami glaudžiau bendradarbiauti. Č. S.

FRANK BARAUSKAS
REAL ESTATE BROKER
3828 BLOOR ST.W. ISLINGTON

DIDELĖ NUOLAIDA

Komercinis pastatas (krautuvė) ir 5 kambarių butas. $23.500 pilna kaina.

DVIBUTIS

modernus, beveik naujas pastatas. Kiekvienas butas turi po 4 miegamuosius ir po du vonios kambarius. Prie autobusų linijos, vedančios tiesiog į požeminį traukinį.

Skambinti Pr. Barauskui 231-2661

VASARNAMIAI IR SKLYPAI

Prie Georgian Bay: Port Severn, Waubaushene, Honey Harbor, Midland.

Skambinti Juozui Skėriui 705-138-2261 arba raštinėn 231-6226

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

DUNDAS — ISLINGTON, apie $3.000 įmokėti, atskiras 6 kambarių namas, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis kiemas, tuoj galima užimti.

JANE — ANNETTE, apie $5000 įmokėti, atskiras 6 kambarių mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu; su didesniu įmokėjimu — mažesnė kaina.

SWANSEA — BLOOR, prašoma kaina tiktai $27.900, atskiras 6 kambarių namas, platus privatus įvažiavimas, nedidelis įmokėjimas, netoli Bloor gatvės.

RUNNYMEDE — BLOOR, puikus 8 didelių kambarių per du augštus atskiras namas, vandeniu-alyva šildomas, didžiulis balkonas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės, apie $12.000 įmokėti, vienas iš gražesnių namų tame rajone.

INDIAN RD. — BLOOR, 10 kambarių per du augštus atskiras platus namas, perdirbtas į dvibutį, vandeniu-alyva šildomas, labai gražus didžiulis 200 pėdų sklypas, dvigubas garažas, atviras pasiūlymams, netoli Bloor.

JANE — BLOOR, apie $6000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, garažas, naujas vandens-alyvos šildymas; išnuomotas už $310 mėnesiui; parsiduodamas su visais baldais, nedidelė kaina, skubus pardavimas.

INDIAN RD. — BLOOR, apie $12.000 įmokėti, 14 kambarių tributis, dvigubas garažas, viena atvira skola balansui nedidelėm palūkanom, 6 kambariai pirmame augšte, labai puikus pirkinys, skubus pardavimas.

Al. Garbenis, namų tel. HU 9-1543 ARBA **Pr. Kerberis,** namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

WESTON — LAMBTON, $3.000 įmokėti, 6 kambarių namas, 4 kambariai pagrindiniame augšte, 4 vienetų prausykla, šiltu vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, 7½% skola; prašoma $20.900.

JOHN ST., $4.900 įmokėti, atskiras, plytų, moderni krosnis, privatus įvažiavimas, garažas, namas be skolų.

BLOOR — DELAWARE, palikimas, $39.900, 16 kambarių, atskiras plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, 4 virtuvės, 3 prausyklos, didelis sklypas; turi būt parduotas.

$3.000 ĮMOKĖTI, $512 mėnesinių pajamų, 5 virtuvės, 2 prausyklos, šiltu vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas; prašoma $26.900.

QUEENSWAY — KIPLING, atskiras vienaaugštis, 3 miegamieji, užbaigtas rūsys, didelis sklypas su maudymosi baseinu, $24.500 vertės.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOŠKI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ $1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimių plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373 Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto dolerinėje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:
pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia
aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis
2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A&B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.
NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ
C. (Chuck) ROE Sales Manager tel. įstg. 255-3900 namų 741-9065 Atst. St. Prakapas tel. 767-9088
Nemokamas krosnių išvalymas.
Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.
PARCELS TO EUROPE

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)
5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.
Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED
ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

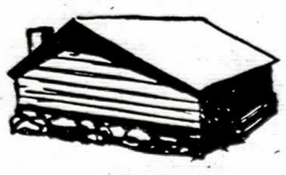

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis.
Remontuoja senus namus.
ĮRENGIA: virtuves, prausyklas, šeimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.
Visi darbai garantuoti, atliekami specialistų.
Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

vincija". Akademikai, advokatai ir politikai svarstė Albertos, Saskačevano ir Manitobos sujungimą į vieną provinciją, kuri vadintųsi Vakarų Kanada. Ši sąjunga sudarytų didesnę jėgą federaciniame parlamente ir galėtų turėti daugiau įtakos Otavoje prerijų ūkininkų reikalais. Federacinė vyriausybė tada būtų priversta ieškoti sprendimo neparduotiems kviečiams. Galimas dalykas, Vakarų Kanados sąjungos norėtų Manitoba ir Saskačevanas, bet prieš ją griežtai pasisakė Albertos premjeras H. Strom. Jo nuomone, didžiules naftos atsargas turinčiai Albertai būtų žymiai parankesnis susijungimas su žemės ištekliais turtinga Britų Kolumbija.

Kanadiečių jaunimas nė kiek nėra geresnis už amerikietiškąjį. Tai liudija muštynėmis tapusios demonstracijos Toronte ir "invazija" į Vašingtono valstijos pasienio miestelį Blaine prie Vankuverio. Apie 500 kanadiečių jaunuolių čia plėšė į skutelius JAV vėliavas, daužė parduotuvių vitrinas, kol amerikiečių policija ir Blaine gyventojai juos jėga grąžino Kanadon. Nesunku įsivaizduoti, koks būtų kilęs triukšmas Kanados spaudoje, jeigu panašiai būtų pasielgę amerikiečiai studentai Vankuveryje ar kurioje kitoje Kanados pasienio vietovėje. P. E. Trudeau išvykos metu premjero pareigas einąs užsienio reikalų ministeris M. Sharp prisipažino, kad toks kanadiečių elgesys yra tarptautinis incidentas, už kurį gali tekti atsiprašyti Ameriką. Protestuotojai beveik valandai buvo nutraukę susisiekimą su Amerika prie Blaine miestelio, akmenimis padarė apie $50.000 nuostolio amerikiečių gamybos automobilius vežusiam traukiniui. Abu kraštus jungianti arka buvo "padabinta" komunistiniais šūkiais: "Šalin kapitalizmas!", "Valdžia priklauso liaudžiai!"

Kanados žurnalistų klubas Otavoje 78:21 balsų santykiu nutarė priimti į narių gretas ir moteris, kurios lig šiol klube galėjo lankytis tik viešnių teisėmis. Klubas turi apie 600 narių. Jų yra ne tik laikraštininkų, bet ir nemažas skaičius valdinių informacijos įstaigų tarnautojų, neturinčių balsavimo teisės. Paskutinį kartą moterų žurnalisčių įsileidimo klausimas buvo keltas sausio 25 d. Tada pilnateisiai klubo nariai moterų įsileidimą atmetė 58:53 balsų santykiu.

Ontario gydytojų draugijos taryba nutarė nuo 1971 m. gegužės 1 d. pabranginti gydytojų paslaugas 4.5%. Detalės šiuo metu dar nėra paruoštos, bet jau pradėti pasitarimai su Ontario sveikatos ministeriu T. Wells, kurio žinioje yra OHSIP sveikatos drauda. OHSIP dabar padengia 90% gydytojo sąskaitos, jeigu ji išrašyta pagal sutartą kainaraštį. Ministerio T. Wells teigimu, svartomas pilnas sąskaitos apmokėjimo klausimas. Gydytojų paslaugų pabranginimas 4.5% OHSIP įstaigai metines išlaidas padidintų apie $15 milijonų. Tokiu atveju, galimas dalykas, teks atitinkamai pakelti ir įmokas sveikatos draudai.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

SOVIETINĖ FOTO PARODA — "USSR Photo '70" buvo uždaryta gegužės 10 d. ir perkelta į San Francisco, kur bus atidaryta nuo gegužės 21 iki birželio 18 d. Masonic auditorijoje. Kartu su paroda išvažiavo ir jos vienas iš prižiūrėtojų — lietuvis Osvaldas Aleksa. Čikagos lietuvių grupė priešpaskutinę parodos dieną buvo surengę jos piketavimą prie Mokslo ir Pramonės Muzėjaus, kur paroda vyko. Piketavimas nebuvo labai gausus ir įspūdingas. Beje, prie to muzėjaus anksčiau ir kitos tautybės surengė panašius piketavimus. Parodos salės buvo stipriai saugojamos miesto policininkų ir privačios Kane agentūros detektyvų (jų tarpe buvo ir vienas lietuvis). Vengta, kad Čikagoje nepasikartotų įvykis, panašus į Niujorke buvusį. Ten žydų grupė, staiga įsiveržusi į parodos salę, smala sutepė nemažai nuotraukų, kurių tarpe buvo ir lietuvių fotografų darbų.

Gegužės 10 d. Dabartinės Dailės Muzėjuje (Museum of Contemporary Art) buvo uždaryta apie mėnesį laiko trukusi dail. Kazio Varnelio dailės paroda. Ji rado nemažą atgarsį amerikiečių tarpe. Apie Varnelio parodą rašė vietinė spauda. Daug dėmesio parodai buvo paskirta "Chicago" žurnale, kuris registruoja Čikagos kultūrinį gyvenimą. Šio žurnalo kritikė Mary V. Nelson savo rašinyje stebisi, kaip toks kūrybingas ir įgudęs tapytojas galėjo taip ilgai likti nepastebėtas. Tą pačią dieną Balzeko Lietuvių Kultūros muzėjuje buvo atidaryta Marijos Augštesniosios Mokyklos mokinių meno paroda.

• • •

MOTINOS DIENA buvo iškilmingai paminėta daugelyje Čikagos ir apylinkių liet. kolonijų. Taip pat jai buvo skirta valanda per Lietuvių Forumo radijo programą, kurią išlaiko p. Rudžiai. Cicero mieste ši diena prisiminta gegužės 10 d. Šv. Antano par. salėje, kur minėjimą surengė LB apyl. valdyba. Programą atliko vien jaunimas. Šioje kolonijoje sunku būtų įsivaizduoti minėjimą be J. Kreivėno vadovaujamo vaikų choro. Jis ir šį kartą sulaukė didžiausio susidomėjimo. Cicero augšt. lit. mokyklos mokinių grupė pašoko tautinių šokių. Jautrų ir gražų sveikinimą susirinkusiems perdavė iš Lietuvos pas savo vyrą atvykusi Aldona Grincevičienė.

• • •

FUTBOLO KLUBAS "Lituanika" savo pirmenybių sezone sužaidė vėl kelias rungtynes. Vyrų pirmoji komanda gegužės 6 d. turėjo atidėtas rungtynes su ukrainiečių "Wings" vienuolike. Jos baigėsi 1:1. Kadangi neatvyko skirtas teisėjas, joms teisėjavo publikoje buvęs ukrainietis, kurio sprendimai dažnai buvo šališki. Atrodo, šias rungtynes reikės peržaisti. Gegužės 10 d. futbolninkai rungtyniavo su "Athletics" vienuolike, kuriai turėjo nusileisti 3:5. Pirmame kėlinyje per 30 minučių lietuvių varžovai sugebėjo pasiekti 3 įvarčius. Prieš kėlinio galą lietuviai sušvelnino pasekmę iki 2:3. Po pertraukos varžovai pridėjo dar vieną, tačiau lietuviai vėl priartėjo iki 3:4. Buvo galimybė pasekmę išlyginti, bet paskutinėse minutėse varžovams buvo duota galimybė laimėti lengvą įvartį. Aplamai, lietuvių vartininkas ir gynimas dažnai atrodė kaip pradžiamokslių, bet ne kaip I divizijos žaidėjų.

• • •

ČIKAGOS LIETUVIAI daug rūpinasi viešo pobūdžio statybomis. Jau kuris laikas aukas Jaunimo Centro praplėtimui renka Tėvai jėzuitai, kurie pradėjo naujo pastato statybą. Tautininkai ir jiems artimi asmenys yra sudarę Lietuvių Tautinių Namų Bendrovę ir rūpinasi statyti atskirus namus. Neseniai įvyko šios bendrovės narių susirinkimas. Ji jau nupirko 3 akerius žemės Čikagos užmiestyje ir ten galėtų būti statomi namai, tačiau dar trūksta pradinio kapitalo. Dabartiniam projektui įvykdyti reikėtų apie $300.000. Šiuo metu bendrovė turi truputį virš $40.000. ALVUDo organizacija, kurios vienas svarbių veikėjų yra dr. J. Adomavičius, telkia lėšas lietuvių senelių namų statybai. Šiuo metu visoje Amerikoje, nežiūrint, kad čia priskaitoma apie milijoną lietuvių kilmės žmonių, nėra nė vienų lietuvių senelių namų, kurie būtų tvarkomi pasauliečių. ALVUDO planuojami namai bus senelių poilsio vieta su slaugių teikiama priežiūra.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. De Paul universitete studijuojantieji lietuviai buvo sušaukę susirinkimą gegužės 6 d. ir norėjo įsteigti lietuvių klubą. Kadangi tą dieną prasidėjo studentų streikas, susirinko mažokai lietuvių studentų. Dėlto nuo tokios minties atsisakyta. Buvo pasitenkinta lietuviškų filmų "Lietuviškos vestuvės", "Poetas" ir "Nemuno žiotyse" rodymu. — Kelionių agentūros savininkas Vl. Rask-Rasčiauskas grįžo iš ilgos kelionės, kurios metu aplankė ir pasaulinę parodą Japonijoje. Ten jam teko sutikti nemažai tautiečių iš Lietuvos, jų tarpe ir sol. V. Noreiką, kanklininkę D. Juodvalkytę, birbynininką Pr. Budrių. Jie ten dažnai koncertavo japonams ir atvykėliams iš viso pasaulio. Programose juos pristatydavo kaip lietuvius.

• • •

JAUNAS PIANISTAS Mindaugas Mačiulis gegužės 21, ketvirtadienį, Orchestra Hall atliks programą su Čikagos simfoniniu orkestru pavasariniame koncerte. Gegužės 31 d. Jaunimo Centro salėje M. Mačiulis duos rečitalį lietuvių visuomenei. Tai jauna, kylanti pajėga muzikiniame pasaulyje. Šis 18 metų pianistas jau daug kur yra koncertavęs amerikiečiams ir Čikagos lietuviams. S. P.

MOTERIS GEGUŽĖS APMĄSTYMUOSE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

čiąs tiek daug atlikęs, bet ir už tai, ką jis pajėgęs savajai tautai atiduoti, pirmoje eilėje esąs dėkingas čia pat sėdinčiai savajai žmonai Bronislavai. Ji buvo toji, kuri ne tik dalinosi visais šeimos reikalais, bet ir labai daug rūpesčių bei konkretaus šeimyninio darbo nuėmė nuo profesoriaus pečių ir tuo įgalino jį atsidėti grynai moksliniam darbui. Jei ne ji, jos supratimas ir talka, pabrėžė sukaktuvininkas, jis toli gražu nebūtų atlikęs nė pusės savo visų užsibrėžtų darbų.

Nematomoji veikla

Tai nebuvo joks perdėjimas, bet gryna tiesa. Tai tiesa, kuri tinka prisimenant ir mūsų šios dienos žmonas. Daug, kartais ir vyriškų darbų jos atlieka šeiminio gyvenimo aplinkoje, kad tik vyras turėtų daugiau laiko lietuviškajai veiklai. Todėl nenuostabu, kad lietuvę moterį matome ir automobilį plaunančią ir su teptuku rankoje dažančią ir apsipirkimus atliekančią, žalią pievelę su mašina bepjaunančią ar kitus darbus bedirbančią. O kiek dar visų kitų smulkmenų, kaikada ir stambmenų, atliekančią namo viduje, kur neretu atveju tai būtų vyro uždavinys. O ką jau bekalbėti apie šeimos atžalyno auklėjimą, padedant mokytis, sekant jo namų darbus, vykstant mokyklon vienais ar kitais reikalais, priklausant mokyklos įvairiems komitetams ir pan. Daugeliu atvejų ji čia būna viena, nes vyras užsiėmęs, įsijungęs bendrojon veiklon. O ir savaitgaliais, kai kaimynų vyrai daugiausia laiko praleidžia savosios šeimos rately, lietuvė moteris neretai lieka viena su vaikais, nes vyras ir tėvas posėdžiauja, gal išvykęs kiton vietovėn ir pan.

Dera tad prisiminti lietuvę moterį - žmoną, motiną, seserį, sužadėtinę, kurios retai kada skundžiasi, bet ištiesia supratingą ranką. Dažniausiai ji lieka užkulisy, nematoma, nesodina jos niekas nei už prezidiumo stalų, nei garbės kėdėse, nei odžių niekas jai nesudeda. Bet ji to ir nereikalauja. Ji atlieka savaji uždavinį, visai nelaukdama atlyginimo, nes jaučia pareigą.

VANCOUVER, B.C.

TAUTOS FONDUI per Vasario 16 minėjimą aukojo po $20: J. Macijauskas, J. Kartis ir X. Y.; $15: P. Vilenčikas, dr. J. Sakalauskas; $10: A. Goronson, A. Smilgys, J. Klimas; $5: A. Ivanauskas, K. Vanagas, P. Dainius, L. Bielskus, F. Daškis, K. Batūra, A. Stalionis, L. Beržinskienė, A. St. Kenstavičius, Z. Kaulienė, J. Raudonis, Ad. Kaulius, F. Skrinskas; $3: V. Kundrot; $2: Pr. Yukna, A. Greattinger, L. Klimavičienė, O. Gulbinienė, B. Radzevičius, H. Tumaitis, M. Artis, B. Vileita, J. Gulbinas, V. Bukauskas, B. Meškauskas, E. Gumbelis, V. Skabeikis, J. Venckus; $1: A. Langis. Iš viso $217. Ši suma pasiųsta Tautos Fondo atstovybei Kanadoje. Reiškiame didelę padėką visiems geraširdžiams aukotojams.

A. Smilgys,
KLB Br. Kolumbijos apylinkės valdybos išdininkas

WELLAND, ONT.

PAVASARINIS KARTŪNŲ BALIUS įvyks birželio 6 d., 6 v. v., Knights of Columbus Hall, 5 Lincoln St. W. Rengia — Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas "Lituanica". Jo nariai visuotiniame susirinkime aptarė šio baliaus reikalus, nutarė įvesti daug naujovių svečių patogumui. Numatytos premijos — 20, 15 ir 10 dolerių už tris gražiausias ponių kartūno sukneles. Iš jaunų lietuvaičių bus renkama baliaus karalaitė. Baliaus proga bus įteikta medžioklės premija, kurią laimėjo klubo narys p. Brasas iš Hamiltono. **Pr.**

WINDSOR, ONT.

PASTARŲJŲ KELIŲ METŲ laikotarpyje Windsore ir apylinkėse nemažas būrys lietuvių įsigijo verslus. Dauguma jų yra nusipirkę aludes ir viešbučius. Balandžio 19 d. dauguma jų buvo susirinkę lietuvių verslininkų draugijos įsteigimo klausimui apsvarstyti. Atvyko iš Windsoro, Chatham, Tilbury, Woodslee ir Tecumseh. Nutarta tokią draugiją įsteigti. Jos tikslas: glaudus tarpusavis bendradarbiavimas ir bendromis jėgomis lietuviškų kultūrinių reikalų rėmimas. Į pirmąją valdybą išrinkti: V. Čerškus, Windsor, Z. Laurinavičius, Tilbury, B. Kudzmavičius, Tecumseh. Jiems pavesta paruošti ir sekančiam susirinkimui pateikti šios draugijos statutą. **V. Č.**

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Nevienoda kaina

Kai buvęs sovietų valdovas Chruščiovas lankėsi Londone, prieš išvažiuodamas išėjo po miestą pasivaikščioti, lydimas Amerikos ministerio ir Britanijos premjero. Bevaikščiodamas pamatė pardavinėjant kiaulių galvas. Chruščiovas susidomėjo ir panorėjo parvežti Ninai dovanų kiaulės galvą, kad išvirtų šaltienos. Ten nevisada jos būna. Kiti du jo palydovai iš mandagumo irgi užsakę po galvą. Pardavėjas pasvėrė visiems po vienodą galvą, bet kainą pasakė nevienodą: amerikiečiui brangiausią, anglui — pigesnę, o Chruščiovui pigiausią. Tada anglas, pasikvietęs pardavėją į šalį, paklausė, kodėl nevienoda kaina už tokias pat galvas. Esą nepatogu prieš svetimus žmones. Pardavėjas paaiškino:

— Matote, amerikiečio galva yra su visais smegenimis, jūsų galva — su puse smegenų, o Chruščiovo galva — visai be smegenų.

Markso palikimas

Komunistų pavergtos rytinės Vokietijos vokiečiai, su pavydu žvelgdami į vakarinės Vokietijos gerovę, sako:

— Marksas savo "Kapitalą" dovanojo Vakarų Vokietijai, o mum paliko tik komunistų manifestą.

Dovana žmonai

— Artėjant mūsų sidabrinėms vedybų sukaktuvėms, paruošiau tau tokią originalią dovaną, kokios tu tikrai nesitikėjai, — sako profesorius savo žmonai.

— Būtent? — nekantriai klausia žmona.

— Vieną savo naujai atrastų bacilų pavadinau tavo vardu.

Apsirikimas

Naujas mokyklos vedėjas pirmomis dienomis niekaip negalėjo priprasti prie mokinių triukšmo. Kartą, nebepakeldamas triukšmo klasėje už sienos, jis atėjo raminti. Pamatęs, kad vienas augalotas vyrukas garsiau kalba, čiupo jį už sprando, išvedė į koridorių ir pastatė į kampą. Netrukus į vedėjo raštinę įėjo keli mokiniai "delegatai" paklausti, ar klasė gali eiti namo.

— Kodėl namo nelaiku? — nustebo vedėjas.

— Kad pamokos nebus, nes mūsų mokytojas kampe stovi, — atsakė mokiniai.

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
& REAL ESTATE BROKER
231-2661; 231-6226
3828 Bloor St. West, Islington
(PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi
TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532 - 7733
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbal

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMAŠINŲ TAISYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

DR. E. ŽUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. N. NOVOŠICKIS
dantų gydytojas
794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)
Tel. 534 - 3370
Priima paeientus iš anksto susitarus

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

SVEIKATA YRA TURTAS!
TIKRAS, NATŪRALUS, NEPASTERIZUOTAS MEDUS PARDUODAMAS
30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS
A. LIŪDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
421 Roncesvalles Ave.
Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

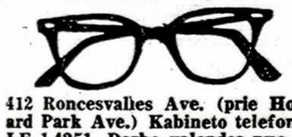

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Sekmadienį, gegužės 31 d., 3 v.p.p., lietuvių kapinėse bus pamaldos. Tą sekmadienį parapijos bažnyčioje 12 v. pamaldų nebus.

— Ilgojo savaitgalio proga praėjusį sekmadienį Springhurste buvo pamaldos. Kas sekmadienį pamaldos Springhurste bus laikomos nuo birželio pradžios.

— Šį šeštadienį, gegužės 23 d., Kęstučio Poškaus ir Rūtos Gvildytės jungtuvės.

— Mirus a.a. Jonui Cirušiui Suvalkų trikampyje, jo dukrai ir sūnui, gyvenantiems Toronte, nuoširdi užuojauta. Už velionį Mišios atlaikytos gegužės 18 d.

— Dėkojame N. Pr. Marijos seselėms, ypač ses. Cecilijai, už vaikučių paruošimą pirmajai Komunijai.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. už a.a. Oną Vanagienę, 11 v. — už a.a. Juozą Siminkevičių ir 12 v. — p.p. Vaišvilų šeimos intencija.

Lietuvių kapinėse naujiems paminklams pamatai išlieti: Belaišiui, Grikiniui, Trečiokui, Miliams, Štuikiui, Paulioniui, Girdauskui, Butrimui, Čiegiui, Dobiui, Kupčiūnui, Matusevičiūtei, Sukaičiui, Norvaišai, Apanavičiui ir Gorienei. Jei kas prieš gegužės 31 d. dar numato statyti paminklus, prašoma skubiai pranešti Šv. Jono Kr. klebonijai.

Svečiai. Toronte lankėsi prof. A. Ramūnas ir dr. M. Ramūnienė iš Otavos. Jiedu netrukus rengiasi kelių savaičių kelionei po Europą. Prof. A. Ramūnas yra pakviestas LK Akademijos suvažiavimo pedagoginės sekcijos vadovu. Šioje sekcijoje paskaitas skaitys kun. dr. J. Gutauskas, prof. J. Račkauskas ir dr. G. Procuta. Suvažiavimas įvyks Toronte šį rudenį — rugsėjo 1-5 dienomis. — Kun. L. Kemėšis, kuris klebonauja kanadiečių parapijoj Webbwood, Ont., atvyko pasitikti savo brolio kun. Lauryno, atskridusio iš Australijos. Pastarasis ketina viešėti Š. Amerikoj 6 mėnesius. Abu broliai šiuo metu atostogauja JAV-se.

Marija Mikelėnaitė-Souci, gimusi Lietuvoje, augusi Delhi, Ont., studijavusi Hamiltone ir Toronte, gyvena Kalifornijoj ir dirba kaip gimnazijos mokytoja Pinole Valley, Kalifornijoj. Ten ji dėsto anglų kalbą, bibliotekininkystę ir taipgi moko atsilikusius mokinius. Moterų organizacijos pakviesta, ji kalbėjo Delta Kappa Gamma klubo narėms. Vietos laikraštis ta proga rašė apie paskaitininkę kaip Lietuvos tremtinę, kuri pasiekė Kanadą 1948 m., dar būdama vaikas, ir čia baigė augštuosius mokslus. M. Mikelėnaitės-Souci motina gyvena Delhi, sesuo Aldona Archer mokytojauja gimnazijoj, Ošavoj, brolis Algis dirba Toronte kaip dantų gydytojas.

Verslo, mokslo ir technologijos leidinių skyrius iš kitų vietų perkeltas į Central Library Annex, 229 College St. Dabar visi tie skyriai sutelkti viename pastate. Šia viešąja biblioteka galima visiems naudotis tomis pačiomis valandomis, kaip ir pagrindinėj viešojoj bibliotekoj.

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios: ketvirtad., 8 v., koncel., vienos iš jų — už a.a. Vyt. Pilėną, užpr. p. Šmigelskių; penktad., 8.30 v. — už a.a. S. Kairį, užpr. p. Šmigelskių ir R. Hillenbrand kaip užuojauta šeimai; šeštad., 8.30 v. — už a.a. J. Bučą, užpr. p. Laurušaitienės; 9 v., koncel., vienos iš jų — už a.a. J. Dambrauską, užpr. p.p. Dambrauskienės, Puzerių ir Birštonų; ateinantį sekmad., 9 v. — už a.a. O. ir Kaz. Leskauskus, užpr. p. Leskauskienės; 11.15 v. — už a.a. S. Kairį, užpr. visų 3 Prisikėlimo par. chorų kaip užuojauta velionies šeimai.

— Motinos Dienos novenos Mišios — kasdien 8 v.r.; po jų — gegužinės pamaldos.

— Kanados Katalikų Centro iniciatyva šį sekmadienį prie par. biuletenio prijungiamas prof. kun. St. Ylos perspausdintas straipsnis "Katalikiškoji veikla į naują kelią". Straipsnis ypač iškelia organizuotą pasauliečių ir dvasininkų bendradarbiavimą.

— Šį penktadienį ir šeštadienį Prisikėlimo parapiją ir vienuolyną vizituoja generalinis pranciškonų ordino vizitatorius Tėv. John-Marie Cassese, OFM. Vizitatoriui aplankius visus vienuolynus ir vizitacijos duomenis persiuntus Romon, maždaug rugpjūčio mėn. tikimasi provincijolo ir jo patarėjų paskyrimo. Atskirų vienuolynų ir parapijų personalo persitvarkymo lauktina rugpjūčio pabaigoje ar rugsėjo pradžioje.

— Suaugusių choro repeticija — ketvirtad., 7.30 v.v. Tradicinis choro pagerbimas už sezono darbą — birželio 13 d.; studentų choro sekanti ir paskutinė repeticija — birželio 3 d. Choro ekskursija į Toronto centrinę salę — birželio 6 d.; vaikų choro repeticijos iki rudens sutabdytos, bet choras dar giedos bažnyčioje sekančius 2 sekmadienius.

— Kt. savaitę lankomos šeimos Dufferin St., o užmiesty — Scarboro.

— Pirmosios Komunijos iškilmių fotografijos užsisakomos sekmadienį, tarp 10 ir 1 val. par. kavinėje arba pas B. Tarvydą 536-7798.

— Parapijos salių rezervacijos 1971 m. sezonui laikomos saviesiems iki birželio mėn. pradžios. Po to salės bus nuomojamos ir kitataučiams.

— Pensininkų laisvavakaris — birželio 3, trečiadienį. Pensininkai nuoširdžiai dėkoja vyr. skautėms ir jūrų skautėms "Gintarėms" už vaišes, nuotaikingą meninę programą ir mielą atsilankymą.

— Susituokė: Allen Beresnevičius ir Rita Genovaitė Morkūnaitė; Justinas Raškauskas ir Gražina Stefa Leverytė.

Deklamavimo ir dailiojo skaitymo konkursų dalyviai, laimėję KLB švietimo komisijos premijas, deklamuoja ir skaito konkursinius dalykus "Tėvynės Prisiminimų" radijo programoj. Klausytis Toronto stotį CHIN FM bangomis 101 pirmadieniais — penktadieniais 4-5 v. p. p., o trečiadieniais 7.30-8.30 v. vakaro. Per Montrealio radijo programą greičiausiai taip pat bus skaitomi. Apie tai bus paskelbta spaudoje. Visi švietimo komisijos gauti konkursiniai rašiniai bus spausdinami "Tėviškės Žiburiuose".

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ŽUVAVIMO MĖGĖJAMS. Išnuomojami 2 nedideli vasarnamiai su patogumais ant Georgian Bay (Waubaushene, Ont.) ežero kranto, labai privati vieta, 100 akrų miškas, 90 mylių nuo Toronto. Nuoma — $500 už abu visam sezonui iki spalių 15 d. Skambinti A. Garbeniui 536-2738.

PARDUODAMI nesiūti Kauno "Marginių" tautiniai drabužiai. Skambinti po 6 v.v. tel. 239-7660.

IŠNUOMOJAMAS VASARNAMIS 3 miegamųjų su visais miesto patogumais, geras maudymasis ir žuvavimas prie Otter ežero; šešios mylios prieš Perry Sound. Skambinti tel. 277-8717.

PRITYRĘS KIETMEDŽIO GRINDŲ specialistas atlieka grindų atnaujinimo darbus. Ant naujų grindų uždedu varnišą, kurio nereikia vaksuoti. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai. Telefonas 653-3738.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

Vasarnamiams sklypai

$1195 • $50.00 įmokėti

Georgian Bay – tik 89 mylios

⅓ akrų sklypai su gražiais medžiais ir smėlėta pakrante

Dėl brošiūros skambinkite 223-6222, Toronto

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Gegužės 22, penktadienį, 8 valandą vakaro,

BROCKTON HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ (Bloor-Brock) įvyks

Vilniaus operos solisto *Vacio Daunoro*

KONCERTAS

Solistui akompanuoja muz. St. Gailevičius. Įėjimas $3.

Kvietimai gaunami J. Margio vaistinėj, 408 Roncesvalles. RENGĖJAI

ŠIAULIEČIŲ SAMBŪRIS TORONTE

gegužės 23, šeštadienį, 7 v. vakaro,

Šv. Jono Kr. parapijos salėje **rengia**

linksmą subatvakarį

PROGRAMOJE — VISŲ GERA NUOTAIKA SU ŠOKIAIS, DAINOMIS, BUFETU IR MALONIU PASIMATYMU

Kviečiame visus, o ypač Šiaulių miesto ir apskrities buvusius gyventojus

ŠIAULIEČIŲ SAMBŪRIO VALDYBA

A † A

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI tragiškai mirus, liūdesyje likusiems jo tėveliams, broliui bei kitiems artimiesiems reiškame gilią užuojautą —

Saulėnų šeima

Mielą tėviškės kaimyną ir draugą *FELIKSĄ GIKĮ*, jo brangiai sesutei *ONAI* Amerikoje mirus, nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu —

Pranas Čėčys

Mylimam tėveliui

A.A. JONUI CIRUŠIUI mirus Suvalkų trikampyje, dukrą *JULYTĘ LIUTKIENĘ*, sūnų *KOSTĄ* ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Ažubaliai *B. S. Prakapai*

Kas žinotina apie turto palikimą ir testamentus? Kadangi Kanadoje įvyko didelis pasikeitimas turto palikimo reikaluose, Toronto Namų Savininkų Sąjunga rengia paskaitą šiuo klausimu gegužės 22, penktadienį, 8 v.v., Lietuvių Namuose. Paskaitą skaitys adv. G. Balčiūnas. Kviečiame visus pasinaudoti šia svarbia informacija. **Valdyba**

Prisikėlimo par. katalikių moterų draugijos susirinkimas — gegužės 24, sekmadienį, parodų salėje po Sumos. Dalyvaus atstovė iš Tuperware b-vės. Ji parodys įvairių plastikos indų-išdirbinių, kuriuos bus galima užsisakyti ten pat. Šis susirinkimas — paskutinis prieš vasaros atostogas. Kviečiamos narės ir viešnios. **Valdyba**

Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa gegužės 24 d., 4 v.p.p., Šv. Jono Kr. parapijos šaukia susirinkimą. Be einamųjų reikalų, bus pranešimai iš visuotinio Šaulių Sąjungos suvažiavimo Detroite. Kviečiami ir norintieji būti šauliais. Nariams ir narėms dalyvavimas būtinas. **V-ba**

Kanados šaulių rinktinės tarpkuopinės šaudymo varžybos dėl pereinamosios taurės ir individualinės varžybos dėl ženklo "geram šauliui" įvyks birželio 21, sekmadienį, 10 v.r. Kviečiami dalyvauti ir svečiai. Liepos 4-5 d. Delhi miestelyje įvyks Kanados rinktinės šaulių kuopų metinė šventė. Kviečiami ir buvę šauliai bei šaulės dalyvauti.

Rinktinės valdyba

Šv. Jono pašalpinė draugija savo 50 m. auksinį jubilėjų minės spalio 24 d. Valdyba jau dabar pradeda ruoštis.

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ BEI ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIME gegužės 30 ir 31 d. Prisikėlimo salėse bus sekančios paskaitos, į kurias kviečiama ir lietuvių visuomenė.

GEGUŽĖS 30, ŠEŠTADIENĮ, 15.30 — 17.30 val.

1. "Marsas, laseriai ir leukemija. Erdvių technologijos pritaikymas medicinos problemoms" — dr. V. Klemas, optikos ir paviršiaus fizikos laboratorijos vedėjas Gen. Electr. Co. ir Pensilvanijos universiteto lektorius.

2. "Technikos ateities problemos metalurgo akimis" — dr. V. Fidleris, tyrimų mokslinis bendradarbis, Atomic Energy of Canada LTD.

Vadovauja dr. A. Damušis.

GEGUŽĖS 31, SEKMADIENĮ, 17 — 19 val.

1. "Ateities perspektyvos vandenynų inžinerijoje" — M. Pakštys, smūgių ir vibracijos tyrinėjimų skyriaus viršininkas General Dynamics.

2. "Architektūra ir mes" — J. Okunis.

3. "Automobilio saugumas" — S. Bačkaitis, saugumo biuro autovežimių konstrukcijos skyriaus viršininkas, U.S. Department of Transportation. Vadovauja dr. R. Kašuba, Klevelando universiteto profesorius.

GEGUŽĖS 31, SEKMADIENĮ, 15.30—16.30 v. SIMPOZIUMAS: "Inžinieriaus ir architekto vaidmuo lietuvių visuomenėje".

Lietuviškų knygų rinkimą Kanados valstybinei bibliotekai organizuoja KLB kultūros komisija, vadovaujama dr. M. Ramūnienės. Toronte knygas rinks ateitininkai ir skautai. Tautiečiai prašomi atrinkti vertingas knygas, tinkamas bibliotekai. Jas paims atsilankę knygų rinkėjai.

DĖMESIO!

Pranešame, kad vėl galima užsakyti giminėms LIETUVOJE ir kitur automobilį

"Moskvitch 408 E - E".

Kaina – $3.021.50

Kas mano užsakyti, prašome tai padaryti tuojau, nes šį kartą Kanadai paskirtas automobilių skaičius yra labai, labai mažas.

Baltic Exporting Co.,
480 RONCESVALLES AVE.,
Toronto 3, Ont. Tel. LE 1-3098

ATŽYMĖJIMAI MOKYTOJAM

Ryšium su praėjusiais Švietimo ir Šeimos metais PLB švietimo taryba, pirmininkaujama A. Rinkūno, atspausdino specialius atžymėjimo lakštus mokytojams, dirbusiems ilgesnį laiką šeštadieninėse lietuvių mokyklose. Tokių atžymėjimų iki šiol laisvajame pasaulyje išduota apie 600. Toronto Maironio šeštad. mokyklos mokytojams tie atžymėjimai įteikti š.m. gegužės 9 d. užbaigiant mokslo metus. Štai atžymėtų mokytojų pavardės. (Skaitmuo prie pavardės reiškia mokykloje dirbtų metų skaičių, raidė T — buvęs Toronto šeštad. mokyklos mokinys).

M. Gudaitienė 20; A. Kuolienė 16; J. Jankaitis 16; M. Indrišiūnienė 13; Sesuo Loreta 12; Vyt. Taseckas 12; J. Andrulis 11, Z. Didžbalienė 11; kun. A. Prakapas, OFM, 10; kun. R. Šakalys 9; L. Senkevičienė 9; St. Liuimienė 8; A. Jucienė 8; M. Bušinskas 8; J. Gustainis 7; P. Jurėnas 7; D. Keblinskaitė (Sesuo Viktorija) 7; kun. P. Baltakis, OFM, 7; J. Vaseris 7; J. Adomavičienė 6; Sesuo Ignė 6; A. Vaišvilienė 6; E. Mardosienė 6; P. Urbonienė 6; V. Matulaitis 6; V. Tamulaitytė-Dailydienė 5 T; E. Valiūnienė 5; D. Keršienė 5; Pr. Besąsparis 5; Br. Mackevičius 5; P. Buračas 5; A. Abromaitienė 4; V. Anskytė-Stanevičienė 4 T; A. Bušinskaitė 4 T; A. Kuolaitė-Skrupskelienė 4 T; G. Kliukaitė 4; Sesuo Celina 4; R. Bleizgytė-Žilinskienė 4 T; kun. J. Staškevičius 4 T; V. Birieta 4; E. Pusvaškienė 4; J. Ratkevičius 4; V. Verikaitis 4; A. Ankudavičius 3; D. Augaitytė-Bliskienė 3 T; V. Balsienė 3; Pr. Mačiulaitis 3; L. Nakrošienė 3; L. Stasiūnas 3; V. Staškevičiūtė 3 T; A. Vaičiūnas 3.

Ta pačia proga įteikti atžymėjimai ir tiems mokytojams, kurie yra išdirbę Toronto šeštad. mokykloje trejus metus iki šių mokslo metų pabaigos: M. Abromaičiui, V. Kuprevičiūtei T ir R. Ulbienei.

Esčių gimnasčių grupė "The Kalev Estienne" birželio mėnesį išvyks pasaulinėn parodon Japonijoj, kur atstovaus Kanadai sceniniuose pasirodymuose. Tai ritminės gimnastikos grupė, dažnai pasirodanti įvairiose programose Toronte ir patraukianti spaudos reporterių dėmesį. "The Globe a. Mail" gegužės 14 d. laidoje "The Kalev Estienne" plačiai aprašė ir įdėjo trejetą nuotraukų. Ši grupė atliko programą Ryersono Institute. Estės, matyt, gyvai domisi ritmine gimnastika — yra sudariusios net specialią organizaciją, kuri turi 500 narių. Grupės vadovė yra Estijoj gimusi ir Švedijoj studijavusi gimnastiką Evelyn Koop.

PADĖKA

Nuoširdi padėka dr. Stasiui Pacevičiui už laiku pasiuntimą į Ligoninę, dr. Colapinta už sėkmingą operaciją, dr. Antanui Pacevičiui už lankymą ligoninėje, taip pat kun. P. Ažubaliui, kun. Placidui Bariui, OFM, kun. A. Simanavičiui, OFM, seselei Cecilijai. Nuoširdus ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už dovanas ir gražias gėles.

Visiems nuoširdžiai dėkingas —

Jonas Birgiolas

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

$6: P. Barbatavičius; $5: J. Strodomskis; rėmėjo prenumeratas po $10: už dvejus metus: J. Červinskas, už vienerius metus: J. Čepaitis, Pr. Girdvainis, kun. P. Totoraitis, V. Vaškelis, K. Tarvydas, A. Kaulius, A. Laugalys, I. Kriaučiūnas, V. Barisas, L. Ciplijauskas, J. Bakis, J. Strodomskis, V. Akelaitis, Br. Girčys, K. Bagdanavičius, A. Raila, A. Vaičiūnas; $3: J. Rimkus, L. Bacevičius, K. Čiurlys; $2: V. Adamonis, J. Albrechtas, F. Barzdžius, P. Paiauiis, M. Biekša, J. G. Kerpis, J. Bubnys, Vl. Butkys; $1: E. Veimeris, J. Okmanas, V. Balnius, J. Kelminskas, P. Kaunas, P. Eismontas, P. Prakas, P. Adomavičius, Br. Vengris, K. Astrauskaitė. Ačiū visiems.

SKY'S WALLPAPER & PAINT

891 Dundas St. W., Toronto, Ont. Tel. 364-2715

Visų rūšių dažai, sienoms popierius ir kiti dažymo reikmenys.

Lietuviams duodama nuolaida

MONTREAL QUE

Lietuvių Bendruomenės solidarumo įnašų po $2 rinkimas Montrealyje buvo labai apleistas. Naujasis KLB Montrealio seimelio prezidiumas bando jį pagyvinti. Tuo tarpu bandoma gauti "Lito" narių sutikimą, kad minėti įnašai būtų kasmet pervedami iš jų sąskaitų į KLB seimelio prezidiumo sąskaitą. Lig šiol į šitą prezidiumo siūlymą atsiliepė ir savo sutikimą solidarumo įnašą nurašinėti davė:

J. Adomaitis, M. Adomaitienė, J. Adomonis, B. Abromonis, P. Adomonis, A. Ališauskas, J. Astravas, K. Andruškevičius, G. Alinauskas, B. Bagdžiūnas, A. Baršauskas, J. Bulota, V. Barauskas, V. Dargis, A. Daugėlavičius, V. Daugėlavičienė, P. Effertas, V. Effertienė, A. Gražys, J. Gudas, Il. Gražytė, D. Jurkus, B. Jurkienė, J. Jurgutis, R. Jurkus, A. Jonelis, M. Juodviršis, V. Kudžma, J. Krujelskis, S. Kęsgaila, V. Kačergius, A. Kličius, A. Kudžma, A. Kalvaitis, Jz. Lukoševičius, J. Lukoševičius, P. Lukoševičius, J. Ladyga, M. Lukošius, A. Mylė, S. Morkūnas, Iz. Mališka, K. Martinėnas, J. Mališka, A. Norkeliūnas, H. Nagys, R. Otto, A. Posk, Ig. Petrauskas, P. Rudinskas, St. Reutas, A. Rudytė, R. Ražanas, J. Šeidys, J. Šiaučiulis, B. Staškevičius, V. Skaisgiris, J. Skučas, K. Toliušis, A. Urbonas, L. Urbonas, A. Vazalinskas, J. Vieraitis, R. Verbyla, V. Zubas, J. Zabieliauskas, P. Žukauskas, V. Žižys, J. Zavys. Iš viso 69. Prezidiumas dėkoja ir laukia daugiau tokių pasižadėjimų. Pr. R.

Didžiojoj spaudoj skelbiama, kad teismo nubaustas 25 metais kalėjimo Paul Mikulis, 26 m. amžiaus, ir Gordon Geraghty, 36 m., už dalyvavimą Kvebeko miesto banko ginkluotame apiplėšime 1969 m. rugpjūčio mėnesį. Buvo pavogta $57.453. Abu kaltinamieji prisipažino kaltais. Jiedu buvo kaltinami ne tik apiplėšimu, bet ir pasikėsinimu nužudyti du savivaldybės policininkus. Šią žinią paskelbė Canadian Press agentūra. Ar P. Mikulis yra lietuvių kilmės, ar kitos tautybės, nepasakyta.

TORONTO, ONTARIO

Pasaulio lietuvių jaunimo antrojo kongreso rangos reikalai buvo svarstomi Klevelande gegužės 16-17 dienomis. Dalyvavo šimtinė jaunimo atstovų iš JAV ir Kanados. Dalyvavo PLB pirm. St. Barzdukas, PLB vykdomasis vicepirm. dr. Butkus, PLB valdybos narė jaunimo reikalams p. Lenkauskienė, Kanados LB pirm. dr. S. Čepas ir kt. Daugiausia atstovų buvo iš Čikagos. Iš Kanados dalyvavo apie 15 atstovų — iš Toronto, Hamiltono, Londono, Windsoro. Pasitarimai vyko Čiurlionio Namuose. Jaunimas tvarkėsi savarankiškai ir gana laisvai reiškė savo nuomones. Nutarta sudaryti kongresui rengti komitetą Čikagoj iš centrinių jaunimo organizacijų atstovų, PLB ir Kanados LB atstovų. Šis komitetas išsirinks prezidiumą ir pradės darbą. Planuojama kongresą pradėti jaunimo stovykla Kanadoje, pagrindinę programą vykdyti Čikagoje, derinantis prie tautinių šokių šventės 1972 m., užbaigti stovykla Dainavoje. Kitų nuomone, reikėtų sukelti kongresinį sąjūdį visuose kraštuose — rengti stovyklas, suvažiavimus, sportines rungtynes, simpoziumus . . . ir užbaigti bendru pasauliniu kongresu. Pasitarimuose nebuvo išvengta ir bendravimo klausimo su okupuotos Lietuvos tautiečiais. Nutarta kreiptis į PLB valdybą, kad ta tema surengtų jaunimui simpoziumą. Iš torontiečių pasitarimuose dalyvavo: J. Čeponkutė, sesuo Cecilija, L. Gustainytė, Juzukonis, G. Juozapavičiūtė, R. Petrauskas, L. Švėgždaitė, Masionis, Raudys ir kt. Hamiltono grupei vadovavo KLB jaunimo sekcijos pirm. Breichmanas ir pateikė savo pasiūlymus.

Jūratė ir Vyt. Tamulaičiai J. A. V-se susilaukė trečiojo kūdikio. Jūratė Dailydaitė torontiškiams gerai pažįstama kaip buvusi aktyvi skautė.

Toronto miesto tarybos narys W. Boyčuk atsiuntė "TŽ" redaksijai tekstą savo kalbos, kurią pasakė tarybos posėdyje ryšium su Lenino raštų ir vaizdų paroda miesto bibliotekoje. Jo kalbos dėka buvo priimtas pasiūlymas rekomenduoti viešųjų bibliotekų tarybai leisti surengti antileninę parodą tose pačiose patalpose. Pridėtame laiške W. Boyčuk kviečia tautines grupes sudaryti komitetą, kuris tokią parodą surengtų. Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos pareiga būtų tokią iniciatyvą aktyviai remti ir parodos rengime dalyvauti. W. Boyčuko adresas: 25 Evelyn Ave, Toronto 161, Ont. Tel. 769-6213, miesto rotušėj 367-7480.

Ligoniai. K. Kalendrai Humber Memorial ligoninėje padaryta operacija. Ligonis sveiksta ir tikisi neužilgo grįžti į namus. South Peel ligoninėj prie Cooksville operuotas Vyt. Balsys, jr. Šv. Mykolo ligoninėje tebeserga Leonas Kocius.

Metro International Caravan — tautinių grupių savaitė šiemet rengiama birželio 24 — liepos 1 d. Kaip ir pernai, kiekviena jų savo patalpose įrengs parodas su atitinkama kasdienine programa, specialaus maisto užkandines ir pan. Tuos tautinių grupių paviljonus lankys plačioji Toronto visuomenė. Lankytojų pasų kaina — $3. Gaunami Community Folk Art Council, 49 Wellington St. E., Toronto 1.

Į mokytojų studijų savaitę, kuri įvyks rugpjūčio 16-23 d. Dainavoje, KLB švietimo komisijoj iki šiol užsiregistravo 14 studentų. Jiems švietimo komisija apmoka visas stovyklavimo išlaidas. Dar nevėlu registruotis ir kitiems.

Dail. Leonas Urbonas, kurio paveikslų paroda buvo surengta Toronte, išvyko Čikagon. Ten jo darbų paroda įvyko Čiurlionio Galerijoj.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance broker

Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose

3907A ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355

Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120

VISU RŪŠIŲ DRAUDA

6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120

NAMŲ:

ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS: (įskaitant nario gyvybės apdraudą iki $10,000 paskolos sumos)	MOKA UŽ:	
Asmenines, čekių kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosav.) iš ... 9%	Einamąsias s-tas	5,0%
Investacines, pagal jų rūšį, nuo ... 9.5% iki 12%	Sėrus (numatyta)	6,0%
Terminui suėjus, paskolos atnaujinamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.	Taupomąsias s-tas	6.5%
	Term. ind. 1 metams	7.25%
	Term. ind. 2 metams	7.75%
	Term. ind. 3 metams	8,0%

Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.